3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS PROCEEDINGS BOOK

OCTOBER 25-26, 2024 | SKOPJE, N. MACEDONIA

SKOPJE, N. MACEDONIA

PARTICIPATION FROM
15 DIFFERENT COUNTRIES

EDITORS:
PROF. DR. İZZET AKÇA
PROF. DR. RAUL D.S.G. CAMPILHO

ISBN: 978-625-6879-67-6
https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501

BZT TURAN ACADEMY
PUBLISHING HOUSE

www.https://www.palestracongress.com/.com
palestracongress@gmail.com

3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS PROCEEDINGS BOOK

OCTOBER 25-26, 2024 | SKOPJE, N. MACEDONIA

PARTICIPANT COUNTRIES

Türkiye, Portugal, Mexico, Bangladesh, Morocco, Poland, Saudi Arabia, Nigeria, Malaysia, China, Philippines, Algeria, Uzbekistan, Azerbaijan, India

ISBN: 978-9952-8536-5-0
DOI:
https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501

EDITORS:
PROF. DR. İZZET AKÇA
PROF. DR. RAUL D.S.G.CAMPILHO

BZT TURAN PUBLISHING HOUSE®
BZT TURAN PUBLISHING HOUSE©
BAKU, AZERBAIJAN | DELAWARE, UNITED STATES
PUBLISHED IN BAKU, AZERBAIJAN
CONTACT: +994 50 300 2920

3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

OCTOBER 25-26, 2024
ONLINE & IN-PERSON PARTICIPATION
ZOOM & SKOPJE, NORTH MACEDONIA

CONGRESS PROCEEDINGS BOOK

EDITORS

Prof. Dr. Izzet AKÇA
Prof. Dr. Raul D.S.G. CAMPILHO

BZT AKADEMİ PUBLISHING HOUSE®
PUBLISHED IN BAKU, AZERBAIJAN
TR: +90543 671 0123 GR: +4917745867777
palestracongress@gmail.com
https://www.palestracongress.com/

All rights reserved
BZT AKADEMİ YAYINEVİ®
BZT ACADEMY PUBLISHING HOUSE
Publishing Date: 30.10.2024
ISBN: 978-625-6879-67-6
DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501

CONGRESS ID

CONGRESS NAME

3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

DATE AND VENUE

OCTOBER 25-26, 2024

ONLINE & IN-PERSON PARTICIPATION (BAKU, AZERBAIJAN)

(FROM 15 DIFFERENT COUNTRIES)

Türkiye, Portugal, Mexico, Bangladesh, Morocco, Poland, Saudi Arabia, Nigeria, Malaysia, China, Philippines, Algeria, Uzbekistan, Azerbaijan, India

ORGANIZERS & PARTICIPANT INSTITUTIONS

BZT Turan Academy, Türkiye

Tetova University, North Macedonia

Azerbaijan State Physical Education and Sports Academy, Azerbaijan

Mindanao University, Philippines

Valencia University, Spain

Ege University, Türkiye

Presidents of Organization Committee

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

Prof. Dr. Raul D.S.G. CAMPILHO

President of Scientific Committee

Prof. Dr. Izzet AKÇA

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

President of Coordinators' / General Coordinator

Dr. Nigar EMECEN EZGİN

ACCEPTED PAPERS

71 Turkish Participants

88 Foreign Participants

%56 Foreign Participant Rate

%44 Turkish Participant Rate

REFUSED PAPERS

3 Foreign Participants

EVALUATION PROCESS

All Submissions Have Passed a Double-Blind Referee Evaluation Process

All Responsibility for the Works Belongs to the Author

Ege Ünv. Evrak Tarih ve Sayısı: 01.10.2024-E.2074089

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İletişim Fakültesi Dekanlığı
Personel İşleri Birimi

Sayı : E-97092417-903.07-2074089
Konu : Görevlendirme(Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER)

Sayın Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

İlgi : 01.10.2024 tarihli ve 2073378 sayılı yazı.

BZT Turan Akademi tarafından Uluslararası nitelikte Makedonya' da online düzenlenecek olan 3. Uluslararası Palestra Bilimsel Araştırmalar Kongresinde Bilim ve Organizasyon Kurulu Üyesi olarak katılmak üzere 25 – 26 Ekim 2024 tarihlerinde 2547 Sayılı Kanunun 39. maddesine göre yolluksuz ve yevmiyesiz olarak İzmir' de görevlendirilmeniz Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Bilgehan GÜLTEKİN
Dekan V.

Ek:İlgi yazı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres:Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi 35100 Bornova İzmir
Telefon:0 232 311 39 88 Faks:0 232 388 88 26
e-Posta:iletisim.dekanlik@mail.ege.edu.tr Web:http://iletisim.ege.edu.tr/
Kep Adresi:egeuniversitesi@egeuniversitesi.hs03.kep.tr

Bilgi için: Serap ÜÇGÜN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 02323112510

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ege Ünv. Evrak Tarih ve Sayısı: 01.10.2024-E.2073378

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İletişim Fakültesi Dekanlığı
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölüm Başkanlığı
Araştırma Yöntemleri Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : E-73050320-903.07-2073378
Konu : Görevlendirme Talebi

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

BZT Turan Akademi tarafından Uluslararası nitelikte 25 – 26 Ekim 2024 tarihlerinde Makedonya' da online düzenlenecek olan 3. Uluslararası Palestra Bilimsel Araştırmalar Kongresinde Bilim ve Organizasyon Kurulu Üyesi olarak yolluksuz-yevmiyesiz görevlendirilmem hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER
Öğretim Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSC3KJ2E8ZC
Belge Takip Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/ege-universitesi-ebys
Adres:Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi 35100 Bornova İzmir
Telefon:0 232 311 39 88 Faks:0 232 388 88 26
e-Posta:iletisim.dekanlik@mail.ege.edu.tr Web:http://iletisim.ege.edu.tr/
Kep Adresi:egeuniversitesi@egeuniversitesi.hs03.kep.tr
Bilgi için: Füsun TOPSÜMER
Unvanı: Öğretim Üyesi

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ULUSLARARASI PALESTRA BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

AKADEMİK TEŞVİK BELGESİ

25-26 EKİM 2024

YÜZ YÜZE & ÇEVRİMİÇİ

ÜSKÜP, KUZEY MAKEDONYA

25-26 Ekim 2024 tarihlerinde ZOOM üzerinden çevrimiçi ve Kuzey Makedonya'nın Üsküğ kentinde yüz yüze olarak gerçekleştirilen 3. Uluslararası Palestra Bilimsel Araştırmalar Kongresi **YÖK ÜAK kuralları ve üniversiteniz yönetmeliğiniz gereği akademik teşvik kriterlerini sağlamaktadır.** Toplam 159 adet bildirinin yer aldığı kongre iki gün boyunca çevrimiçi ve yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir.

Türkiye dışından toplam **5 farklı ülkeden açılış konuşmacısı; 17 farklı ülkeden katılım (detaylar kongre bildiri kitabında yer alan kongre programında yer almaktadır)** sağlanmış olup, 159 adet bildirinin 88 tanesi yabancı, 71 tanesi Türk katılımcı tarafından sunulmuştur. Kongrenin yabancı katılımcı oranı %56'dır.

Bu belge ilgili üniversitenin akademik teşvik komisyonuna takdim edilmesi üzerine verilmiş.

İlgili bilgilerin detayları kongre bildiri kitabının künye kısmında yer almaktadır.

Kongremize ilginiz için teşekkür ederiz.
Saygılarımızla,

Prof. Dr. Qabil ALIYEV
Organization Committee Member

Bu belge 25-26 Ekim 2024 tarihleri arasında Üsküp, Makedonya'da verilmiştir.

İLETİŞİM

E-mail: palestracongress@gmail.com
Phone: +90(543) 671 0123
https://www.palestracongress.com/

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

FEN, MÜHENDİSLİ, MATEMATİK, MİMARLIK & UYGULAMALI BİLİMLER

Prof. Dr. Neslihan DOGAN-SAGLAMTIMUR

Nigde Omer Halisdemir University, Turkey

Prof. Tin-Yam CHAN

National Taiwan Ocean University, Taiwan

Prof. Mohammed BETTACH

Chouaib Doukkali University, Morocco

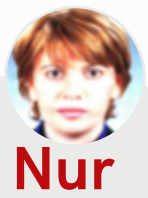

Doç. Dr. Nur SIRMACI

Atatürk University, Turkey.

Doç. Dr. Fatma ERDOĞAN

Fırat University, Turkey.

Prof. Dr. Raul D.S.G. CAMPILHO

Porto Higher Institute of Engineering, Portugal

Prof. Dr. Raul MOREIRA

Porto Univerversity, Portugal

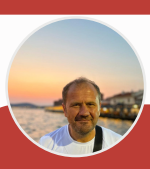

Assoc. Prof. Dr. Serdar BEKTAŞ

Atatürk University, Türkiye

Dr. Abdulgaffar MUHAMMAD

National Open University of Nigeria, Nigeria

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

FEN, MÜHENDİSLİ, MATEMATİK, MİMARLIK & UYGULAMALI BİLİMLER

Dr. Amirah HURZAID

University Sains Malaysia, Malaysia

Dr. Yassine ENNACIRI

Chouaib Doukkali University, Morocco

Doç.Dr. Zeynep Feyza YILMAZ ORAL

Erzurum Atatürk University, Türkiye

Doç.Dr. Ahmet AKKÖSE

Erzurum Atatürk University, Türkiye

Dr. Mustafa Alper DÖNMEZ

Konya Technical University, Turkey

Dr. Khurshid ALAM

Sultan Qaboos University, Qatar

Dr.K.P.Sanal Kumar

R.V. Government Arts College, India

Dr.Mohammad Arif Kamal

Aligarh Muslim University, India

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

FEN, MÜHENDİSLİ, MATEMATİK, MİMARLIK & UYGULAMALI BİLİMLER

Dr. K. Thamizhmaran

Government College of Engineering, India

DR. P. SIVASAKTHIV ELAN

Annamalai University, India

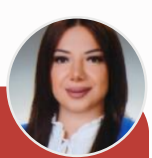

Dr. Hatice Banu KESKİNKAYA

Necmettin Erbakan University, Türkiye

Dr. Rahile ÖZTÜRK

Selçuk University, Türkiye

Dr. Dhaval SAHIJA

Softweb Solutions Inc; Dallas, USA

Doç. Dr. Neslihan İYİT

Selçuk University, Türkiye

Doç. Dr. Tamer TURGUT

Atatürk University, Türkiye

Doç. Dr. Medeni AYKUT

Dicle Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Elif Feyza TOPDAŞ

Atatürk University, Türkiye

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

LIFE, ENGINEERING, MATHEMATICAL, ENGINEERING, & APPLIED SCIENCES

Prof. Dr. Neslihan DOGAN-SAGLAMTIMUR

Nigde Omer Halisdemir University, Turkey

Prof. Tin-Yam CHAN

National Taiwan Ocean University, Taiwan

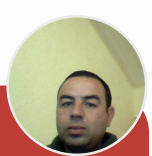

Prof. Mohammed BETTACH

Chouaib Doukkali University, Morocco

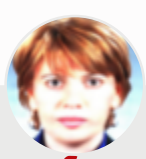

Assoc. Prof. Dr. Nur SIRMACI

Atatürk University, Turkey.

Assoc. Prof. Dr. Fatma ERDOĞAN

Akdeniz University, Turkey.

Prof. Dr. Raul D.S.G. CAMPILHO

Porto Higher Institute of Engineering, Portugal

Prof. Dr. Raul MOREIRA

Porto University, Portugal

Assoc. Prof. Dr. Serdar BEKTAŞ

Atatürk University, Türkiye

Dr. Abdulgaffar MUHAMMAD

National Open University of Nigeria, Nigeria

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

LIFE, ENGINEERING, MATHEMATICAL, ENGINEERING, & APPLIED SCIENCES

Dr. Amirah HURZAID

University Sains Malaysia, Malaysia

Dr. Yassine ENNACIRI

Chouaib Doukkali University, Morocco

Assoc. Prof. Dr. Zeynep Feyza YILMAZ ORAL

Erzurum Atatürk University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Ahmet AKKÖSE

Erzurum Atatürk University, Türkiye

Dr. Mustafa Alper DÖNMEZ

Konya Technical University, Turkey

Dr. Khurshid ALAM

Sultan Qaboos University, Qatar

Dr.K.P.Sanal Kumar

R.V. Government Arts College, India

Dr.Mohammad Arif Kamal

Aligarh Muslim University, India

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

LIFE, ENGINEERING, MATHEMATICAL, ENGINEERING, & APPLIED SCIENCES

DR. K. THAMİZHMARAN

Government College of Engineering, India

DR. P. SIVASAKTHIVELAN

Annamalai University, India

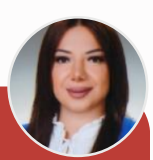

Dr. Hatice Banu KESKİNKAYA

Necmettin Erbakan University, Türkiye

Dr. Rahile ÖZTÜRK

Selçuk University, Türkiye

Dr. Dhaval SAHIJA

Softweb Solutions Inc; Dallas, USA

Assoc. Prof. Dr. Neslihan İYİT

Selçuk University, Türkiye

Assoc. Prof.Dr. Tamer TURGUT

Atatürk University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Medeni AYKUT

Dicle University, Türkiye

Doç. Dr. Elif Feyza TOPDAŞ

Atatürk University, Türkiye

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

Prof Dr. Rakesh PATIL

University of Pune, India

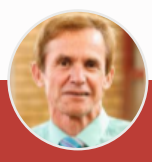

Prof. Dr. Kobus MAREE

University of Pretoria, South Africa

Prof. Dr. Mrudul NILE

Mumbai University, India

Prof. Dr. Muhlise ÇOŞGUN ÖĞEYİK

Trakya University, Turkey

Prof. Dr. Dervish ALIMI

University of Tetova, Macedonia

Prof. Dr. Dobrinka D. RADOINOVA

Medical University of Varna, Bulgaria.

Prof. Dr. Calin SCRIPCARU

Institute of Forensic Medicine, Romania

Prof. Dr. Mammadli Allahverdi MAHARRAM OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

Ege University, Türkiye

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

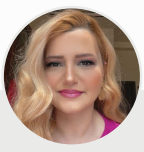

Assoc. Prof. Dr. Aytekin ZEYNELOVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof.Dr. Çiğdem NAS

Yıldız Technical University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nesrin ADA

Ege University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Kahraman GÜLER

Doğuş University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Fahri ÖZSUNGUR

Adana Chamber of Commerce, Trade Registry Deputy Manager, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Kutay UZUN

Trakya University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Çetin TAN

Fırat University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nuran KILAVUZ

Erzincan Binali Yıldırım University, History

Assoc. Prof. Dr. Abdullazadə Nazilə Əbdül qızı

Azerbaijan State Pedagogical University

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

Assoc Prof. Dr. Fatma ERDOĞAN

Fırat University, Türkiye

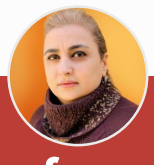

Assoc. Prof. Dr. Aygün EZIMOVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aynur NESIROVA

Baku State University, Azerbaijan

Dr. Ahmet YILMAZ

Treu Consulting Coorporation, Germany

Dr. Boudra ABDELLATIF

University of Tiaret, Algeria

Dr. Ulker IMAMELIYEVA

Baku State University, Azerbaijan

PhD.Marjan KASTEREN

Purdue University, USA

Dr. Mohammad ALAWAMLEH

American University of Madabai, Jordan

PhD. Vugar GAHRAMANOV

Rovira i Virgili University, Spain

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

Prof. Dr. Muhammad SAFDAR BHATTI

The Islamia University of Bahawalpur, Pakistan

Prof. Dr. Shahboz SHOEV

Warsow University, Poland

Prof.Dr. SELAHATTİN YAVUZ

Erzincan Binali Yıldırım University, Türkiye

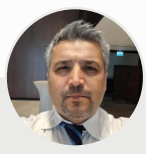

Prof. Dr. Ömer SOLAK

Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye

Dr. Hamza Rehman BUTT

GIFT University, Pakistan

Dr. Carlos ARENAS

Valencia University, Spain

Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK

Recep Tayyip Erdoğan University, Türkiye

Dr. Joy Ifeanyi Osarumwense JOSEPH

Stellenbosch University, South Africa

Dr. Merati RACHID

University of Tiaret, Algeria

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

Prof. Dr. Mammadli Jahangir ABDULALI OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aliyeva Sevinj İSRAFIL GIZI

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aliyev Vugar ZIFAR OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Prof. Dr. Faton SHABANI

University of Tetova, North Macedonia

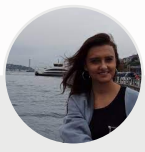

Dr. Seher ŞEYLAN

Işık University, Türkiye

Prof. Dr. Elnara SHAFIYEVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. EARL JONES G. MUICO

UM Tagum College, Philippines

Maryam RAZA

Pakistan Research Center for A Community with Shared Future

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

SOSYAL, BEŞERİ, İDARİ VE EĞİTİM BİLİMLERİ & GÜZEL SANATLAR

Dr. Rahime ŞENTÜRK

Ondokuz Mayıs University, Türkiye

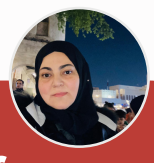

Assoc. Prof. Dr. Vesile ŞEMŞEK

Ahi Evran University, Türkiye

Dr. Nuray AŞANTUĞRUL

Independent Researcher, Türkiye

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

Ege University, Türkiye

University of Tetova, North Macedonia

Dr. Şahin CİNCİOĞLU

Edirne High School, Türkiye

Baku State University, Azerbaijan

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

Prof Dr. Rakesh PATIL

University of Pune, India

Prof. Dr. Kobus MAREE

University of Pretoria, South Africa

Prof. Dr. Mrudul NILE

Mumbai University, India

Prof. Dr. Muhlise ÇOŞGUN ÖĞEYİK

Trakya University, Turkey

Prof. Dr. Dervish ALIMI

University of Tetova, Macedonia

Prof. Dr. Dobrinka D. RADOINOVA

Medical University of Varna, Bulgaria.

Prof. Dr. Calin SCRIPCARU

Institute of Forensic Medicine, Romania

Prof. Dr. Mammadli Allahverdi MAHARRAM OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

Ege University, Türkiye

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

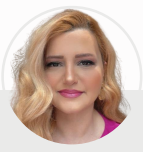

Assoc. Prof. Dr. Aytekin ZEYNELOVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof.Dr. Çiğdem NAS

Yıldız Technical University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nesrin ADA

Ege University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Kahraman GÜLER

Doğuş University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Fahri ÖZSUNGUR

Adana Chamber of Commerce, Trade Registry Deputy Manager, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Kutay UZUN

Trakya University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Çetin TAN

Fırat University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nuran KILAVUZ

Erzincan Binali Yıldırım University, History

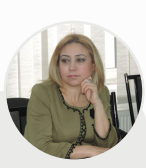

Assoc. Prof. Dr. Abdullazadə Nazilə Əbdül qızı

Azerbaijan State Pedagogical University

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

Assoc. Prof. Dr. Fatma ERDOĞAN

Fırat University, Türkiye

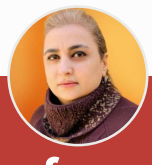

Assoc. Prof. Dr. Aygün EZIMOVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aynur NESIROVA

Baku State University, Azerbaijan

Dr. Ahmet YILMAZ

Treu Consulting Coorporation, Germany

Dr. Boudra ABDELLATIF

University of Tiaret, Algeria

Dr. Ulker IMAMELIYEVA

Baku State University, Azerbaijan

PhD.Marjan KASTEREN

Purdue University, USA

Dr. Mohammad ALAWAMLEH

American University of Madabai, Jordan.

PhD. Vugar GAHRAMANOV

Rovira i Virgili University, Spain

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

Prof. Dr. Muhammad SAFDAR BHATTI

Bahawalpur İslam Üniversitesi, Pakistan

Prof. Dr. Shahboz SHOEV

Varşova Üniversitesi, Polanya

Prof.Dr. SELAHATTİN YAVUZ

Erzincan Binali Yıldırım University, Türkiye

Prof. Dr. Ömer SOLAK

Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye

Dr. Hamza Rehman BUTT

GIFT Üniversitesi, Pakistan

Dr. Carlos ARENAS

İspanya Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK

Recep Tayyip Erdoğan University, Türkiye

Dr. Joy Ifeanyi Osarumwense JOSEPH

Stellenbosch University, South Africa

Dr. Merati RACHID

University of Tiaret, Algeria

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

Prof. Dr. Mammadli Jahangir ABDULALI OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aliyeva Sevinj ISRAFIL GIZI

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Aliyev Vugar ZIFAR OGLI

Baku State University, Azerbaijan

Prof. Dr. Faton SHABANI

University of Tetova, North Macedonia

Dr. Seher ŞEYLAN

Işık University, Türkiye

Prof. Dr. Elnara SHAFIYEVA

Baku State University, Azerbaijan

Assoc. Prof. EARL JONES G. MUICO

UM Tagum College, Philippines

Maryam RAZA

Pakistan Research Center for A Community with Shared Future

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

SOCIAL, HUMANITIES, ADMINISTRATIVE, AND EDUCATIONAL SCIENCES & FINE ARTS

Dr. Rahime ŞENTÜRK

Ondokuz Mayıs University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Vesile ŞEMŞEK

Ahi Evran University, Türkiye

Dr. Nuray AŞANTUĞRUL

Independent Researcher, Türkiye

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER

Ege University, Türkiye

University of Tetova, North Macedonia

Dr. Şahin CİNCİOĞLU

Edirne High School, Türkiye

Baku State University, Azerbaijan

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BILIM & ORGANİZASYON KURULU

TIP, HEMŞİRELİK, EBELİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Paul ZÖLLNER

Duisburg-Essen University, GERMANY

Prof. Dr. Indrajit BANERJEE

SSR Medical College, Mauritius

Assoc. Prof. Dr. Yueqi ZHANG

Purdue University Northwest, China

Prof. Dr. Nazan AKTAŞ

Selçuk University, Turkey

Prof. Dr. KARAKURT

Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Assoc. Prof.Dr. Elem KOCAÇAL

İzmir Demokrasi University, Turkey.

Assoc. Prof. Dr. Özüm ERKİN GEYİKTEPE

İzmir Demokracy University, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Aysel KIZILKAYA NAMLI

Fırat University, TURKEY

Assoc.Prof. Dr. P.Sivasakthivelan

Annamalai University, India

Assoc. Prof. Dr. Fadime GÖK

Pamukkale University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

TIP, HEMŞİRELİK, EBELİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ

Assoc. Prof. Dr. Meryem FIRAT

Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Prof.Dr. Gülendam HAKVERDİOĞLU YÖNT

Tınaztepe University, Turkey

Dr. Genc DEMJAHA

Demjaha Dent, Kosovo

Dr. Nora DEMJAHA

Demjaha Dent, Kosovo

Dr. Esra KÜRKÇÜ AKGÖNÜL

Dokuz Eylül University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Rukiye TÜRK DELİBALTA

Kars Kafkas University, Türkiye

Dr. Mario JACKSON

United Nations, United Health Group, Jordan

Dr. Rina DEMJAHA

Graz Med. University, Austria

Dr. Gülbin KONAKÇI

Izmir Demokracy University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

BİLİM & ORGANİZASYON KURULU

TIP, HEMŞİRELİK, EBELİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ

Dr. Jared ROBINSON
SSR Medical College, Mauritius

Dr. Teona KVANTCHIANI
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Republic

Dr
Çİ
ÇA
Atatü
TURK

D
P
B
B

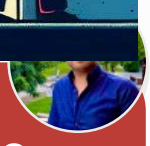

Spc. Yunus Emre KAVAL
Minis. of Healty, Turkey

Dr. Safiye YANMIŞ
Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Dr. Özge ERTÜRK
Balıkesir University, Turkey

Gülcan BAHÇECİOĞLU TURAN
Fırat University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

MEDICINE, NURSING, MIDWIFFERY, AND HEALTH SCIENCES

Prof. Dr. Paul ZÖLLNER

Duisburg-Essen University, GERMANY

Prof. Dr. Indrajit BANERJEE

SSR Medical College, Mauritius

Assoc. Prof. Dr. Yueqi ZHANG

Purdue University Northwest, China

Prof. Dr. Nazan AKTAŞ

Selçuk University, Turkey

Prof. Dr. KARAKURT

Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Assoc. Prof.Dr. Elem KOCAÇAL

İzmir Demokrasi University, Turkey.

Assoc. Prof. Dr. Özüm ERKİN GEYİKTEPE

İzmir Demokracy University, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Aysel KIZILKAYA NAMLI

Fırat University, TURKEY

Assoc.Prof. Dr. P.Sivasakthivelan

Annamalai University, India

Assoc. Prof. Dr. Fadime GÖK

Pamukkale University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

MEDICINE, NURSING, MIDWIFFERY, AND HEALTH SCIENCES

Assoc. Prof. Dr. Meryem FIRAT

Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Prof.Dr.Gülendam HAKVERDİOĞLU YÖNT

Tınaztepe University, Turkey

Dr. Genc DEMJAHA

Demjaha Dent, Kosovo

Dr. Nora DEMJAHA

Demjaha Dent, Kosovo

Dr. Esra KÜRKÇÜ AKGÖNÜL

Dokuz Eylül University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Rukiye TÜRK DELİBALTA

Kars Kafkas University, Türkiye

Dr. Mario JACKSON

United Nations, United Health Group, Jordan

Dr. Rina DEMJAHA

Graz Med. University, Austria

Dr. Gülbin KONAKÇI

Izmir Demokracy University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

BZT TURAN
ACADEMY

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEES

MEDICINE, NURSING, MIDWIFFERY, AND HEALTH SCIENCES

Dr. Jared ROBINSON
SSR Medical College, Mauritius

Dr. Teona KVANTCHIANI
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Republic of Georgia

Dr. Funda ÇİTİL CANBAY
Atatürk University, TURKEY

Elif Tuğçe ÇİTİL
Kütahya Dumlupınar University, TURKEY

Dr. ZULFUGAROVA Parvin Asad
Baku State University, Department of Biology AZERBAIJAN

Spc. Yunus Emre KAVAL
Ministry of Health, Turkey

Dr. Safiye YANMIŞ
Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

Dr. Özge ERTÜRK
Balıkesir University, Turkey

Gülcan BAHÇECİOĞLU TURAN
Fırat University, Turkey

More information: www.bztturanacademy.com | +90 543 671 0123

DAY I - 10:00
NORTH MACEDONIA LOCAL TIME

DAY I - 11:00
TURKIYE LOCAL TIME

3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

OCTOBER 25, 2024 - DAY 1 | FRIDAY

IN-PERSON| FACE TO FACE PARTICIPATION

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

PROGRAM FLOW

09.00-09.10 (MK TIME)
10.00-10.10 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 1
Prof. Dr. Nailya KALANTARLI
Azerbaijan State Physical Education and Sports Academy, Azerbaijan
'SPORT EDUCATION IN AZERBAIJAN: FROM PAST TO PRESENT'

09.10-09.20 (MK TIME)
10.10-10.20 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 2
Prof. Dr. Carlos ARENAS
Valencia University, Spain
'ART IN SPAIN'

09.20-09.30 (MK TIME)
10.20-10.30 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 3
Prof. Dr. Yuldashev Baxrom SOBIJANEVICH
Urgench Medical Academy, Uzbekistan
'MEDICINE AND ITS IMPACT ON UZBEKISTAN HEALTH SYSTEM'

09.30-09.40 (MK TIME)
10.30-10.40 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 4
Prof. Dr. Massimo SANTARELLI
Politecnico di Torino University, ITALY

09.40-09.50 (MK TIME)
10.40-10.50 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 5
Prof. Dr. Dervish ALIMI
Tetovo University, North Macedonia
'LAW AND INTERNATIONAL RELATIONS DEPARTMENTS IN NORTH MACEDONIAN UNIVERSITIES'

isep Instituto Superior de Engenharia do Porto
BZT TURAN ACADEMY
1859
Politecnico di Torino
EGE ÜNİVERSİTESİ 1955
1994

DAY II - 10:00
NORTH MACEDONIA LOCAL TIME

DAY II - 11:00
TURKIYE LOCAL TIME

3RD INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

OCTOBER 26, 2024 - DAY 2 | SATURDAY

IN-PERSON| FACE TO FACE PARTICIPATION

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

PROGRAM FLOW

10.00-10.15 (MK TIME)
11.00-11.15 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 1

Prof. Dr. Füsun TOPSÜMER
Ege University, Türkiye
"SCIENTIFIC RESEARCH AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE"

10.15-10.30 (MK TIME)
11.15-11.30 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 2

Prof. Dr. Raul D.S.G. CAMPILHO
Higher Engineering Institute of Porto, PORTUGAL
"APPLICATION OF FINITE ELEMENT MODELLING FOR DEFECT PREVENTION IN AUTOMOTIVE COMPONENTS MANUFACTURING"

10.30-10.45 (MK TIME)
11.30-11.45 (TR TIME)

KEYNOTE SPEAKER - 3

Prof. Dr. İzzet AKÇA
Samsun Ondokuz Mayıs University, Türkiye
"A NEW URBAN PEST HALYOMORPHA HALYS (STÅL, 1885) (HEMIPTERA: PENTATOMIDAE) AND ITS CONTROL"

3rd INTERNATIONAL PALESTRA SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

ONLINE & IN-PERSON PARTICIPANT
OCTOBER 25-26,2024 / North Macedonia, Skopje
ÇEVRİMİÇİ & YÜZ-YÜZE KATILIM
25-26 EKİM 2024 / Kuzey Makedonya, Üsküp

DAY 2 – OCTOBER 26, 2024
GÜN 2 – 26 EKİM 2024

CONGRESS PROGRAM
KONGRE PROGRAMI

DAY 2 | GÜN 2
MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

PARTICIPANT COUNTRIES (15 COUNTRIES):

Türkiye, Portugal, Mexico, Bangladesh, Morocco, Poland, Saudi Arabia, Nigeria, Malaysia, China, Philippines, Algeria, Uzbekistan, Azerbaijan, India

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to attend a meeting online, login via **https://zoom.us/join** site, enter ID "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session or you directly click to
  - **DAY 2:** **https://us02web.zoom.us/j/82287655804?pwd=YJHruZEWPAFa2ggYx8VJhaEfEc0DtQ.1**
  - The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- The participant must be connected to the session 5 minutes before the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.

*(All speakers required to be connected to the session **10 min before** the session starts)*
Moderator is responsible for ensuring the smooth running of the presentation, managing the group discussion and dynamics.

*Each presentation will take **10 minutes.** There will be a question and answer session for 5 minutes after the presentation.*

Before you login to Zoom please indicate your name_surname and HALL number:
exp. Hall-1, Name SURNAME

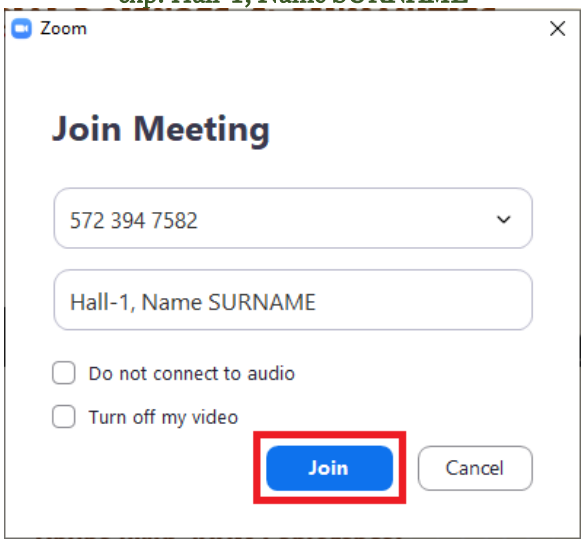

ÖNEMLİ, LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUN

- Bir toplantıya çevrimiçi olarak katılabilmek için https://zoom.us/join sitesi üzerinden giriş yapın, "Toplantı Kimliği veya Kişisel Bağlantı Adı" kimliğini girip oturumu başlatın. Ya da direk
  - **GÜN 2: https://us02web.zoom.us/j/82287655804?pwd=YJHruZEWPAFa2ggYx8VJhaEfEc0DtQ.1**
- Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmanıza gerek yoktur.
- Zoom uygulaması kayıt olmadan kullanılabilir.
- Uygulama tabletlerde, telefonlarda ve PC'lerde çalışır.
- Katılımcının sunum saatinden 5 dakika önce oturuma bağlanması gerekmektedir.
- Tüm kongre katılımcıları canlı olarak bağlanıp tüm oturumları dinleyebilir.
- Oturumun sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) bölümünden moderatör sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar – TEKNİK BİLGİLER

- Bilgisayarınızın mikrofonunun olduğundan ve çalıştığından emin olun.
- Zoom'da ekran paylaşma özelliğini kullanabilmelisiniz.
- Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir.
- Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır.

(Tüm konuşmacıların oturum başlamadan *10 dakika* önce oturuma bağlanması gerekmektedir)
Moderatör sunumun sorunsuz ilerlemesinden, grup tartışmasının ve dinamiklerin yönetilmesinden sorumludur.

Her bir sunum *10 dakika* sürecektir. Sunumun ardından *5 dakika* soru-cevap bölümü gerçekleştirilecektir.

Zoom'a giriş yapmadan önce lütfen adınızı soyadınızı ve SALON numaranızı belirtiniz:

Örnek: Salon-1, Adı SOYADI

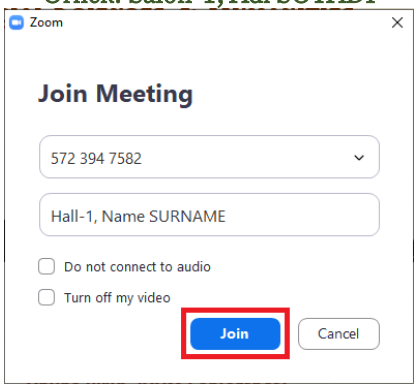

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (1) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (1)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	*Time: 12^{00}-15^{00} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 11^{00}-14^{00} (N. Macedonia Local time GMT+3)*	*MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:* **Songül DÜGER** *COORDINATOR:* ***Spc. Baha Ahmet YILMAZ***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
12^{00}-12^{15}	**Erkan TORTU**	***Trabzon University, Türkiye***	**IDENTIFYING CRITICAL PERFORMANCE INDICATORS IN FEMALE RUGBY: A DISCRIMINANT FUNCTION APPROACH TO COMPARE STARTERS AND SUBSTITUTES**
12^{15}-12^{30}	**Altan GÜNEŞ Emire ÖZKATAR KAYA**	***Erciyes University, Türkiye***	**A COMPARATIVE STUDY OF DIGITAL GAME ADDICTION, SOCIAL SKILL LEVELS, AND PROBLEM-SOLVING ABILITIES AMONG STUDENTS OF THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES**
12^{30}-12^{45}	**Ali BAYKAL Zühal YURTSIZOĞLU**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**GREEN MARKETING IN SPORTS: A STUDY ON SİVASSPOR AND SİVAS FANS**
12^{45}-13^{00}	**Ahmet İSLAM Yasin SEPİL**	***Ordu University, Türkiye Ahmet Hamdi Tanpınar Secondary School, Türkiye***	**EVALUATION OF SPORTS ENVIRONMENTS OF UNIVERSITY STUDENTS**
13^{00}-13^{15}	**Aykut ŞAHİN Mehmet Ozan ŞAHİN**	***Munzur University, Türkiye Ibn-i Sina Vocational and Technical Anatolian High School, Türkiye***	**ATTITUDES OF HEALTH VOCATIONAL HIGH SCHOOL STUDENTS TOWARDS PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS CLASSES**
13^{15}-13^{30}	**Mehmet Ozan ŞAHİN Aykut ŞAHİN**	***Ibn-i Sina Vocational and Technical Anatolian High School, Türkiye Munzur University, Türkiye***	**INVESTIGATION OF TRAIT ANXIETY LEVELS IN SECONDARY SCHOOL STUDENTS REGARDING PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS CLASSES**
13^{30}-13^{45}	**Ceyhun ALEMDAĞ Hülya EYÜBOĞLU Süleyman Kemal DEMİRBAŞ Görkem SAKALLIOĞLU**	***Trabzon University, Türkiye***	**SPORT INJURY ANXIETY IN SPORT SCIENCES SPECIAL TALENT EXAM PREPARATION GROUP**
13^{45}-14^{00}	**Songül DÜGER Gülçin Kezban SARAÇOĞLU**	***Gazi University, Türkiye***	**MULTIPLE INTELLIGENCES IN ACTION: A CRITICAL ANALYSIS OF THE MOVIES UNIT IN THE 9TH GRADE ENGLISH COURSEBOOK IN TURKIYE**
14^{00}-14^{15}	**Songül DÜGER Handan KOCABATMAZ**	***Gazi University, Türkiye***	**READING AND WRITING IN FOCUS: ANALYZING THE 9TH GRADE ENGLISH COURSEBOOK IN TÜRKİYE WITH THE WHOLE LANGUAGE APPROACH**
14^{15}-14^{30}	**Adem ARSLAN Sefa ÇELİKEL**	***Gumushane University, Türkiye***	**EXAMINATION OF CHILDREN'S RIGHTS IN CHILD ABUSE AND NEGLECT**
14^{30}-14^{45}	**Adem ARSLAN Sefa ÇELİKEL**	***Gumushane University, Türkiye***	**SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING SKILLS AND THEIR EFFECTS ON CHILDREN'S DEVELOPMENT**
14^{45}-15^{00}	**Ruken YOLCU Mustafa Can KOÇ**	***İstanbul Gelişim University, Türkiye***	**INVESTIGATION OF RECREATIONAL SPORT WELL-BEING LEVELS AND FLOW EXPERIENCES OF INDIVIDUALS USING EXERCISE EQUIPMENT IN RECREATIONAL PARKS**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (2) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (2)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 12^{00}-14^{30} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 11^{00}-13^{30} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION: Hatice GÜNGÖR SEYHAN COORDINATOR: Spc. Gökhan GEZER***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
12^{00}-12^{15}	**Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ**	***Aydin Adnan Menderes University, Türkiye***	**MULTICULTURALISM IN EDUCATION**
12^{15}-12^{30}	**Sebahat Sevgi UYGUR**	***Dokuz Eylül University, Türkiye***	**USE OF TECHNOLOGY IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING SERVICES**
12^{30}-12^{45}	**Narin BOZAN**	***Teacher Mehmet Sabri Güzel Primary School, Türkiye***	**PARENTS' OPINIONS ON NUTRITIONAL SUPPORT PROVIDED TO CHILDREN RECEIVING PRESCHOOL EDUCATION**
12^{45}-13^{00}	**Rabia SAVAŞ Fatmagül ERGÜN**	***Istanbul Medeniyet University, Türkiye Marmara University, Türkiye***	**PROF. DR. FUAT SEZGIN: FROM HISTORY TO THE FUTURE OF SCIENCE AND MATHEMATICS**
13^{00}-13^{15}	**Asil DERİN KILIÇ**	***Kafkas University, Türkiye***	**INCLUSIVE EDUCATION PRACTICES FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS AFFECTED BY VISUAL IMPAIRMENT: POSSIBLE CHALLENGES AND OPPORTUNITIES**
13^{15}-13^{30}	**Asil DERİN KILIÇ**	***Kafkas University, Türkiye***	**OPEN BOOK/RESOURCE EXAM(S) IN HIGHER EDUCATION: POSSIBLE OPPORTUNITIES AND CHALLENGES**
13^{30}-13^{45}	**Riza SALAR**	***Atatürk University, Türkiye***	**STEM EDUCATION IN OUT-OF-SCHOOL LEARNING ENVIRONMENTS: THE ROLE OF STUDENT CLUBS**
13^{45}-14^{00}	**Riza SALAR**	***Atatürk University, Türkiye***	**THE SEARCH FOR QUALIFIED TEACHING IN HIGHER EDUCATION: TEACHING PORTFOLIOS**
14^{00}-14^{15}	**Hatice GÜNGÖR SEYHAN Saadet ARSLAN Ökkeş NASİF**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SCIENCE AND MATHEMATICS PRE-SERVICE TEACHERS' WEB 2.0 TOOLS USAGE COMPETENCES ON THEIR SCIENCE, ENGINEERING AND ENTREPRENEURSHIP APPLICATION SKILLS**
14^{15}-14^{30}	**Hatice GÜNGÖR SEYHAN Zeynep COŞKUN Gizem YILMAZ**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**THE EFFECT OF INTERDISCIPLINARY SCIENCE TEACHING ON PRE- SERVICE SCIENCE TEACHERS' BELIEF TOWARDS SUSTAINABLE DEVELOPMENT EDUCATION**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (3) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (3)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 12^{00}-14^{45} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 11^{00}-13^{45} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION: Sıtkı Selim DOLANAY COORDINATOR: Spc. Ufuk EZGİN***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
12^{00}-12^{15}	**Mine ÜZÜMCÜOĞLU**	***KTO Karatay University, Türkiye***	**THE EFFECTS OF GLOBAL ECONOMIC CRISIS ON INTERNATIONAL TRADE**
12^{15}-12^{30}	**Zeynep ARIKAN Ahmet İNNECİ**	***Dokuz Eylül University, Türkiye***	**DOCUMENT REGIME AND PROBLEMS IN TURKISH TAX LAW**
12^{30}-12^{45}	**Muhammed BENLİ Mişanur GÖKAYDIN**	***Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye***	**THE DETERMINANTS OF RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION: ASYMMETRIC EFFECTS OF TRADE IN TURKIYE**
12^{45}-13^{00}	**Sıtkı Selim DOLANAY**	***Independent Researcher, Türkiye***	**HISTORICAL DEVELOPMENT OF VIETNAM AUTOMOTIVE INDUSTRY**
13^{00}-13^{15}	**Hacı Yunus TAŞ Uğur ÇORAK**	***Yalova University, Türkiye***	**EFFECTS OF POOR PERFORMANCE ON BUSINESS PROCESS TERMINATION**
13^{15}-13^{30}	**Ahmet TUZCUOĞLU Berkay SARIBAŞ**	***Istanbul University, Türkiye Independent Researcher, Türkiye***	**THE IMPORTANCE OF DATA MINING AND SOFTWARE IN CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT**
13^{30}-13^{45}	**Günce Sabah ERYILMAZ**	***Bahcesehir University, Türkiye***	**WHY NEW NATIONALISM IS A BETTER FRAMEWORK THAN RADICAL POPULIST RIGHT (RPR)**
13^{45}-14^{00}	**Günce Sabah ERYILMAZ**	***Bahcesehir University, Türkiye***	**REASSESSING THE ROLE OF EMOTION IN SOCIAL SCIENCE: A CRITICAL PERSPECTIVE**
14^{00}-14^{15}	**Sevgi KEÇELİ ERCİYAS**	***Kafkas University, Türkiye***	**SPIRITUAL LEADERSHIP: THEORETICAL FOUNDATIONS AND A CONCEPTUAL APPROACH**
14^{15}-14^{30}	**Gökhan ÖZER Sedat ÇEREZ**	***Gebze Technical University, Türkiye***	**ANNUAL REPORT READABILITY AND FIRM PROFITABILITY**
14^{30}-14^{45}	**Gökhan ÖZER Sedat ÇEREZ**	***Gebze Technical University, Türkiye***	**CORPORATE GOVERNANCE QUALITY AND TRADE CREDIT: EVIDENCE FROM BORSA ISTANBUL**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (4) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (4)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

26.10.2024

Time: 12^{00}-14^{30}
(Turkiye Local time GMT+3)
Time: 11^{00}-13^{30}
(N. Macedonia Local time GMT+3)

MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:
Serkan GÜN
COORDINATOR:
Spc. Nigar EMECEN EZGİN

	Authors	Affiliation	Topic title
12^{00}-12^{15}	**Eren YİĞİTOĞLU**	***Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye***	**THE PROCESS OF ESTABLISHING A RUSSIAN NAVAL BASE IN ABKHAZIA**
12^{15}-12^{30}	**Deniz GÜÇLÜ**	***Kocaeli University, Türkiye***	**MYSTERIOUS TOOLS OF MAGIC: STRANGE OBJECTS USED IN RITUALS AND THEIR MEANINGS**
12^{30}-12^{45}	**İlyas KAYAOKAY**	***Munzur University, Türkiye***	**DETERMINATION OF THE POEMS OF YEMÎNÎ, ONE OF THE "SEVEN GREAT POETS" AND THREE UNPUBLISHED POEMS**
12^{45}-13^{00}	**Serkan GÜN**	***Siirt University, Türkiye***	**FOOD CULTURE AND MUSEUMS: DIFFERENTIATED DESTINATION MARKETING**
13^{00}-13^{15}	**Eda Özgül KATLAV** **Firdevs YÖNET EREN**	***Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Türkiye***	**HOW TRAVEL VLOGS CONTRIBUTE TO DESTINATION PROMOTION: A CONTENT ANALYSIS OF CAPPADOCIA**
13^{15}-13^{30}	**Semih YEŞİLBAĞ**	***Ondokuz Mayıs University, Türkiye***	**NEVHAGER (LAMENTER) AS A WEEPING AND WEEPING TYPE IN CLASSICAL TURKISH POETRY**
13^{30}-13^{45}	**Lale Barçın AKA**	***Ege University, Türkiye***	**SOCIAL MEDIA USAGE AND FAMILY COMMUNICATION: A RESEARCH ON EGE UNIVERSITY STUDENTS**
13^{45}-14^{00}	**Firdevs YÖNET EREN** **Eda Özgül KATLAV**	***Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Türkiye***	**EXPLORING CAPPADOCIA CUISINE THROUGH YOUTUBE COMMENTS**
14^{00}-14^{15}	**Musa YILMAZ**	***Independent Researcher, Türkiye***	**SOCIAL CHANGE OF YOUNG POPULATION: THE CASE OF TÜRKİYE**
14^{15}-14^{30}	**Emine MUTAFCI**	***Balıkesir University, Türkiye***	**PEER BULLYING AND SOCIAL SKILL DEVELOPMENT**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (5) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (5)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 12^{00}-13^{50} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 11^{00}-12^{50} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:*** **Prof. Raul D.S.G. CAMPILHO** ***COORDINATOR:*** **Zohaib HASSAN SAIN**
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
12^{00}-12^{10}	**DRIS Nabil METROUH-AMIR Hassiba**	***University of Bejaia, Algeria***	**STUDY OF THE ANTIOXIDANT ACTIVITY AND SOME BIOLOGICAL ACTIVITIES OF A MEDICINAL PLANT**
12^{10}-12^{20}	**DRIS Nabil METROUH-AMIR Hassiba**	***University of Bejaia, Algeria***	**STUDY OF SOME BIOLOGICAL ACTIVITIES OF A MEDICINAL PLANT**
12^{20}-12^{30}	**Raul D.S.G. CAMPILHO**	***Institute of Science and Innovation in Mechanical and Industrial Engineering, Portugal***	**APPLICATION OF FINITE ELEMENT MODELLING FOR DEFECT PREVENTION IN AUTOMOTIVE COMPONENTS MANUFACTURING**
12^{30}-12^{40}	**André L. FARIA Raul D.S.G. CAMPILHO**	***Institute of Science and Innovation in Mechanical and Industrial Engineering, Portugal***	**FINITE ELEMENT MODELLING OF TUBULAR JOGGLE ADHESIVE JOINTS SUBJECTED TO TENSILE STRESSES**
12^{40}-12^{50}	**Rúben A.C. Da SILVA Raul D.S.G. CAMPILHO**	***Institute of Science and Innovation in Mechanical and Industrial Engineering, Portugal***	**EXPERIMENTAL STUDY OF THE EFFECT OF GAMMA AND X RADIATION ON THE MECHANICAL PROPERTIES OF STRUCTURAL ADHESIVES**
12^{50}-13^{00}	**Zohaib Hassan SAIN**	***Superior University, Pakistan***	**CHATGPT FOR POSITIVE IMPACT? OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF LARGE LANGUAGE MODELS IN EDUCATION**
13^{00}-13^{10}	**Myla Q. SY Ramces M. Dili, MA**	***Polytechnic University, Philippines***	**EVALUATION OF RESEARCH AND STATISTICS DIVISION-PRC'S FUNCTIONAL STATEMENT: BASIS FOR AN EFFECTIVE ORGANIZATIONAL UNIT PLAN**
13^{10}-13^{20}	**Paolo A. FONTANILLA**	***Polytechnic University, Philippines***	**EXAMINING SUPPLY MANAGEMENT PROCESSES AT THE PROFESSIONAL REGULATION COMMISSION TOWARDS EFFICIENT PROCUREMENT PRACTICES**
13^{20}-13^{30}	**Jeanilyn E. TACADENA-MUICO Rey A. MANGARIN**	***UM Panabo College, Philippines***	**ENHANCING EDUCATIONAL OUTCOMES: THE IMPACT OF COURSERA INTEGRATION ON EDUCATION STUDENTS'ACADEMIC PERFORMANCE AND CAREER READINESS**
13^{30}-13^{40}	**Satyam KUMAR**	***Indian Institute of Technology, India***	**THE SOCIOLINGUISTIC SIGNIFICANCE OF SECOND PERSON PRONOUNS IN EASTERN INDIC LANGUAGES**
13^{40}-13^{50}	**Rafael Calderón SANTANA Jose Miguel Mata HERNANDEZ**	***National Autonomous University, Mexico***	**ANALYSIS OF THE PERSPECTIVES ABOUT CORRUPTION IN MEXICO AND LATIN AMERICA**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (6) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (6)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

26.10.2024

Time: 12⁰⁰-14²⁰
(Turkiye Local time GMT+3)
Time: 11⁰⁰-13²⁰
(N. Macedonia Local time GMT+3)

MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:
Emil Raul OGLU AGAYEV

	Authors	Affiliation	Topic title
12⁰⁰-12¹⁰	**Sajad Ahmad TELI Aneesa FAROOQ Sabiya RAFIQ Syed Samreena SAJAD**	***University of Kasmir, Azerbaijan***	**LANGUAGE USE AND SCRIPT PREFERENCES AMONG KASHMIRI YOUTUBE USERS: A SURVEY-BASED STUDY**
12¹⁰-12²⁰	**Çobanova Nərgiz Məhəmməd QIZI**	***Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan***	**THE ROLE AND TASKS OF GYMNASTICS IN THE PHYSICAL EDUCATION SYSTEM**
12²⁰-12³⁰	**Emil Raul Oğlu Ağayev**	***Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan***	**A NEW LOOK AT THE CREATION OF THE TAPESTRY ARTIST ADIL SHIKHALIYEV**
12³⁰-12⁴⁰	**İsmayılov Şahismayıl Namaz OĞLU**	***Azerbaijan University of Languages, Azerbaijan***	**TÜRK DÜNYASININ ELMI VƏ MƏDƏNI BIRLIYI NAMINƏ TARIXI ADDIM**
12⁴⁰-12⁵⁰	**Sevda HASANOVA**	***Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan***	**ENSURING EMPLOYMENT OF INCLUSIVE POTENTIAL IN AZERBAIJAN**
12⁵⁰-13⁰⁰	**Sevinc Mahmudağa Qızı BABAXANOVA**	***Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan***	**ADIL SHIKHALIYEV'S WORK SHUSHA WEDDING**
13⁰⁰-13¹⁰	**Təranə Ağarza Qızı Həmzəbəyova**	***Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan***	**PHYSICAL CULTURE AS AN INTEGRAL PART OF GENERAL CULTURE**
13¹⁰-13²⁰	**Mammadova Saadat ABBAS Guliyeva Lala SHAHIN Mamedova Ulviya MUBARIZ Tagirli Gilal MURADKHANLY Verdiyev Suleyman CHILINGIR Adigozelova Mehriban NAMIK Huseynova Afag SABIR**	***Institute of the Ministry of Science and Education of the Republic of Azerbaijan, Azerbaijan***	**DIFFUSION CARBIDE COATINGS**
13²⁰-13³⁰	**Mikayil ISMAYILOV**	***Baku State University, Azerbaijan***	**ESTIMATION OF AGRO ECOTOURISM POTENTIAL IN DASHKASAN DISTRICT, AZERBAIJAN**
13³⁰-13⁴⁰	**Sevda TALIBOVA Mammad MAMMADOV Aynura AHMADOVA**	***Ministry Science and Education, Azerbaijan***	**REGULATION OF THE EFFECT OF ORGANIC FERTILIZERS ON SOIL FERTILITY INDICATORS**
13⁴⁰-13⁵⁰	**Fuad MAMMADOV Nurlan NAJAFZADE**	***Azerbaijan National Aerospace Agency, Azerbaijan***	**UNLOCKING SUSTAINABLE ILLUMINATION: THE COMMERCIAL ADVANTAGES OF SOLAR ROAD LIGHTS OVER TRADITIONAL LIGHTING SOLUTIONS**
13⁵⁰-14⁰⁰	**Mohammad Mahboob Hussain KHAN**	***Jahangirnagar University, Bangladesh***	**TREND ANALYSIS OF THUNDERSTORM DURING PRE-MONSOON (MARCH TO MAY) AND MONSOON (JUNE-SEP) SEASONS IN BANGLADESH**
14⁰⁰-14¹⁰	**Javid NURMAMMADOV**	***Baku State University, Azerbaijan***	**BALAKAN LAND RESOURCES AND THEIR EFFICIENT USE**
14¹⁰-14²⁰	**F.F. MAMMADOV F.R. KALBALIYEV**	***Azerbaijan National Aerospace Agency, Azerbaijan UNEC Research Center, Azerbaijan***	**ANALYSIS OF SOLAR ENERGY AND ITS VARIOUS TECHNIQUES FOR ELECTRICITY GENERATION**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (7) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (7)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	*Time: 12^{00}-14^{50} (Turkiye Local time GMT+3)* *Time: 11^{00}-13^{50} (N. Macedonia Local time GMT+3)*	*MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:* **Raja Mohammad LATIF** *COORDINATOR:* **RIYA**
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
12^{00}-12^{10}	**Yousra MDARHRI** **Mohamed CHABBI**	***Abdelmalek Essaadi University, Morocco***	**A COMPREHENSIVE EXPLORATION OF EMULSION STABILIZATION TECHNIQUES**
12^{10}-12^{20}	**Zakaria Guebli** **Rafik Benrabaa** **Houria Djediai** **Laâldja Meddour-Boukhobza**	***Université Mohamed Chérif Messaadia, Algeria*** ***University of Science and Technology Houari Boumedien Algeria*** ***Université des Sciences et de la Technologie M-B d'Oran*** ***University of Science and Technology Houari Boumediene, Algeria***	**SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF A TITANIUM-BASED CATALYST FOR THE PRODUCTION OF HYDROGEN BY PHOTOCATALYSIS**
12^{20}-12^{30}	**Chethana V CHALAPATHY** **Shruti AWASTHI**	***Garden City University, India***	**GREEN SYNTHESIS, CHARACTERIZATION OF IRON-BASED NANO FERTILIZER FOR SUSTAINABLE RELEASE AND EFFICIENT USE OF NUTRIENTS OF IRON NANOPARTICLES USING GREEN TEA EXTRACT.**
12^{30}-12^{40}	**Dr. Ganesha K S** **Sachin SB**	***Dayananda Sagar College of Engineering, India***	**A STUDY ON IMPACT OF DIGITAL MARKETING ON THE CONSUMER DECISION MAKING FOR INTERIOR DESIGN PRODUCTS**
12^{40}-12^{50}	**Katia BENYAKOUB** **Mourad KEDDAM** **Brahim BOUMAALI** **Michał KULKA**	***Huari Boumedien University of Science and Technology, Algeria*** ***Huari Boumedien University of Science and Technology, Algeria*** ***Huari Boumedien University of Science and Technology, Algeria*** ***Poznan University of Technology, Poland***	**KINETIC MODELLING OF POWDER-PACK BORONIZED 4CR5MOSIV1 STEEL BY THE BILAYER MODEL**
12^{50}-13^{00}	**Raja Mohammad LATIF**	***Prince Mohammad Bin Fahd University, Saudi Arabia***	**GZ IRRESOLUTE MAPPINGS INTOPOLOGICAL SPACES**
13^{00}-13^{10}	**Raja Mohammad LATIF**	***Prince Mohammad Bin Fahd University, Saudi Arabia***	**Zs CONTINUOUS MAPPINGS INTOPOLOGICAL SPACES**
13^{10}-13^{20}	**Raja Mohammad LATIF**	***Prince Mohammad Bin Fahd University, Saudi Arabia***	**GZ LINDELOF TOPOLOGICAL SPACES**
13^{20}-13^{30}	**Raja Mohammad LATIF**	***Prince Mohammad Bin Fahd University, Saudi Arabia***	**ZsCOMPACT TOPOLOGICAL SPACES**
13^{30}-13^{40}	**G BALAJI** **M KAVASKAR**	***Annamalai University, India***	**ROLE OF NGO IN TRANSFER OF FARM TECHNOLOGIES TO EMPOWER THE LIVELIHOOD SECURITY OF SMALL AND MARGINAL FARMING COMMUNITIES**
13^{40}-13^{50}	**Ismail MUHAMMAD** **Muinat ABDULLAHI ABUBAKAR** **Rejoice Asher** **Abdulmalik Bala SHUAIBU**	***Gombe State University, Nigeria***	**INVITRO ASSESSMENT OF THE LARVICIDAL ACTIVITY OF VECTOBAC 12AS FORMULATION (BACILLUS THURINGIENSIS VAR. ISRAELIENSIS) ON ANOPHELES MOSQUITO LARVA**

13^{50}-14^{00}	**I. O. Raheem**	***Federal University of Kashere, Gombe State, Nigeria***	**DETERMINATION OF INCREMENT IN CARBON-DIOXIDE (CO_2) EMISSION PRODUCED FROM AUTOMOBILE ON SELECTED HIGHWAYS IN BAUCHI STATE BY SPEED BUMPS**
14^{00}-14^{10}	**Meriem AZIEZ Noureddine BRIBI**	***University of Bejaia, Algeria***	**ANTIOXIDANT ACTIVITY OF SPIRULINA EXTRACT**
14^{10}-14^{20}	**Magashi M A Jamilu H**	***Bayero University, Nigeria***	**PRODUCTION PLANNING STRATEGIES AND BIOPROCESS OF LIPASES: A REVIEW**
14^{20}-14^{30}	**Shefali RAIZADA Shruti AWASTHI Keerthana R Chandralekha**	***Garden City University, India***	**THE EFFECTS OF FHUMAN FOOD ADDITIVES ON DROSOPHILA MELANOGASTER- A DIETARY EXPOSURE EXPERIMENT**
14^{30}-14^{40}	**Chethana V CHALAPATHY Shruti AWASTHI**	***Garden City University, India***	**MOSQUITO REPELLENT SPRAY**
14^{40}-14^{50}	**B SAMAILA**	***Federal University Birnin Kebbi, Nigeria***	**EXPOSURE TO NATURAL BACKGROUND RADIATION IN NIGERIA'S OILFIELDS: A SYSTEMATIC REVIEW**

DAY (2) - SESSION (1) - HALL (8) | GÜN (2) – OTURUM (1) – SALON (8)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

26.10.2024

Time: 12^{00}-14^{30}
(Turkiye Local time GMT+3)
Time: 11^{00}-13^{30}
(N. Macedonia Local time GMT+3)

MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:
K. THAMIZHMARAN

	Authors	Affiliation	Topic title
12^{00}-12^{10}	G ROSHINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	NOVEL DISPLAY DESIGN
12^{10}-12^{20}	G ROSHINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	SMART FARMING FOR IOT
12^{20}-12^{30}	M SABITHA K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	WIRELESS MEDIUM TECHNOLOGY
12^{30}-12^{40}	P DEVADHARSHINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	IMAGE TECHNOLOGY
12^{40}-12^{50}	B MADHUMITHA K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	SECURE APPROACH FOR MOBILE AD HOC NETWORKS
12^{50}-13^{00}	P DEVADHARSHINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	FLYING AD HOC NETWORKS
13^{00}-13^{10}	K THAMIZHMARAN B MADHUMITHA	*Government College of Engineering, India*	SCHEDULING ALGORITHM IN INFRASTRUCTURELESS WIRELESS NETWORKS
13^{10}-13^{20}	S PRIYADHARSINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	A STUDY OF DATA SECURITY
13^{20}-13^{30}	S PRIYADHARSINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	BUSINESS ORGANIZATION
13^{30}-13^{40}	S PRIYADHARSINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	HYBRID LINK STATE FOR MOBILE AD HOC NETWORKS
13^{40}-13^{50}	S PRIYADHARSINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	SENSOR NODE LIFETIME USING MULTI-GEOGRAPHICAL ROUTING PROTOCOL
13^{50}-14^{00}	K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	SATELLITE COMMUNICATION LINKS
14^{00}-14^{10}	S PRIYADHARSINI K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	ACKNOWLEDGEMENTS WITH CRYPTOGRAPHY FOR MANET
14^{10}-14^{20}	V PREETHY K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	SIMULATION ANALYSIS OF ALGORITHM IN MANETS
14^{20}-14^{30}	V PREETHY K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	WIRELESS COMMUNICATION
14^{30}-14^{40}	B MADHUMITHA K THAMIZHMARAN	*Government College of Engineering, India*	HYBRID ROUTING PROTOCOL

DAY (2) - SESSION (2) - HALL (1) | GÜN (2) – OTURUM (2) – SALON (1)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 15^{30}-18^{15} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 14^{30}-17^{15} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR / HEAD OF THE SESSION: Mehmet AKKAŞ COORDINATOR: Spc. Ufuk EZGİN***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
15^{30}-15^{45}	**Atban Rafea Abdo ABDO Ömer Yavuz BOZKURT**	***Ministry of Industry and Minerals, Iraq Gaziantep University, Türkiye***	**EFFECT OF MULTI WALLED CARBON NANO TUBE (MWCNT) ON THE ENHANCEMENT OF FLEXURAL PROPERTIES OF THE HYBRID KEVLER/BASALT FIBER REINFORCED EPOXY BASED COMPOSITES**
15^{45}-16^{00}	**Bahjat Hardan SULAIMAN Ahmet ERKLİĞ**	***University of Anbar, Iraq Gaziantep University, Türkiye***	**EFFECT OF GRAPHENE NANOPLATES (GNPS) ON THE ENHANCEMENT OF FLEXURAL PROPERTIES OF THE HYBRID KEVLER/CARBON FIBER REINFORCED EPOXY BASED COMPOSITES**
16^{00}-16^{15}	**Bahjat Hardan SULAIMAN Atban R. ABDO Ahmet ERKLİĞ**	***University of Anbar, Iraq Ministry of Industry and Minerals, Iraq Gaziantep University, Türkiye***	**ANALYSIS AND CHARACTERIZATION OF GRAPHENE NANOPLATELETS REINFORCED EPOXY/BASALT/KEVLAR AND EPOXY/CARBON/KEVLAR HYBRID FIBER COMPOSITE LAMINATES: COMPARISON STUDY**
16^{15}-16^{30}	**Selçuk DARICI Orkun SEZER**	***Konya Technical University, Türkiye***	**EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF AXIAL HEAT CONDUCTION EFFECTS AT THE INLET AND OUTLET REGIONS OF A CIRCULAR PIPE**
16^{30}-16^{45}	**Selçuk DARICI Orkun SEZER**	***Konya Technical University, Türkiye***	**EFFECTS OF WALL THICKNESS ON TEMPERATURE DISTRIBUTION IN PIPE FLOW UNDER AXIAL CONDUCTION**
16^{45}-17^{00}	**Mehmet AKKAŞ**	***Kastamonu University, Türkiye***	**INVESTIGATION OF THE MICROSTRUCTURAL PROPERTIES OF ALUMINUM- BASED METAL MATRIX COMPOSITE MATERIALS**
17^{00}-17^{15}	**Mehmet AKKAŞ**	***Kastamonu University, Türkiye***	**INVESTIGATION OF MECHANICAL PROPERTIES OF AL BASED COMPOSITES PRODUCED BY POWDER METALLURGY METHOD**
17^{15}-17^{30}	**Samet ÇELEBİ Üsame DEMİR**	***Sakarya University of Applied Sciences, Türkiye Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye***	**EFFECTS OF BIODIESEL BLENDS AND EGR RATE ON NOISE AND VIBRATION IN DIESEL ENGINES**
17^{30}-17^{45}	**Serkan ONAR**	***Yildiz Technical University, Türkiye***	**BIPOLAR INTUITIONISTIC FUZZY LOGIC APPLIED TO 2-ABSORBING IDEALS IN COMMUTATIVE SEMIRINGS**
17^{45}-18^{00}	**Yağmur AK Furkan ŞENGÜLER Ali KÖSE**	***Istanbul Gedik University, Türkiye Istanbul Technical University, Türkiye Istanbul Technical University, Türkiye***	**THE EFFECT OF THE NUMBER OF BLADES ON THE FLOW CHARACTERISTIC OF ÇALIK BLADE PROPELLERS**
18^{00}-18^{15}	**Ümit YALÇIN Mehmet DİKMEN**	***Balıkesir University Manisa Celal Bayar University***	**COST ACCOUNTING APPLICATION WITH ERP: DEPARTMENT/SALES ORDER BASED INSTANT COST TRACKING**

DAY (2) - SESSION (2) - HALL (2) | GÜN (2) – OTURUM (2) – SALON (2)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 12^{00}-17^{15} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 11^{00}-16^{15} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION: Serap KORKMAZ COORDINATOR: Spc. Baha Ahmet YILMAZ***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
15^{30}-15^{45}	**Taner ŞAHUTOĞLU Derya KIZILOLUK**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**DETERMINATION AND OPTIMIZATION OF THE AMOUNT OF PROTEIN BOUND BY IMMOBILIZATION OF BACTERIAL ALPHA AMYLASE TO CHITOSAN BEADS**
15^{45}-16^{00}	**Mukaddes CAN Suzan ALBAYATİ**	***Konya Technical University, Türkiye***	**SYNTHESIS OF MODIFIED MESOPOROUS SBA-15 SILICA FOR DYE REMOVAL**
16^{00}-16^{15}	**Mukaddes CAN Suzan ALBAYATİ**	***Konya Technical University, Türkiye***	**IN VITRO BIOCOMPABILITY OF FUNCTIONALIZED SBA-15 SILICA**
16^{15}-16^{30}	**Nermin KARATON KUZGUN**	***Munzur University, Türkiye***	**THE ALGAE, ALGINATES, ALGINIC ACIDS AND THEIR PROPERTIES**
16^{30}-16^{45}	**Nermin KARATON KUZGUN**	***Munzur University, Türkiye***	**THE EVALUATION SENSORY ANALYSIS OF IN TERMS OF CONSUMER APPRECIATIONOF CARP FISH ONION RINGS (CYPRINIOUS CARPIO L., 1758)**
16^{45}-17^{00}	**Serap KORKMAZ**	***Kayseri University, Türkiye***	**USAGE AREAS OF BEE PRODUCTS IN VETERINARY HEALTH**
17^{00}-17^{15}	**Serap KORKMAZ**	***Kayseri University, Türkiye***	**USE OF OLIVE (OLEACEAE) AND BY-PRODUCTS IN HEALTH**

DAY (2) - SESSION (2) - HALL (3) | GÜN (2) – OTURUM (2) – SALON (3)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 15^{30}-18^{00} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 14^{30}-17^{00} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION: Ruşen AKMAN COORDINATOR: Spc. Nigar EMECEN EZGİN***
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
15^{30}-15^{45}	**Hande HAYKIR**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**PHARMACY LEGISLATION AND DEONTOLOGY: PROFESSIONAL RESPONSIBILITIES AND ETHICAL PRINCIPLES**
15^{45}-16^{00}	**Hande HAYKIR Ömer Faruk ÇETİNKAYA**	***Sivas Cumhuriyet University, Türkiye***	**THE IMPACT OF ENVIRONMENTAL HEALTH ON PUBLIC HEALTH: SUSTAINABLE SOLUTIONS AND ENCOUNTERED CHALLENGES**
16^{00}-16^{15}	**Ayşegül YILMAZ Mine YILMAZ KOCAK**	***Selçuk University, Türkiye***	**NURSES' VIEWS ON MEDICATION PREPARATION AND ADMINISTRATION ENVIRONMENTS: A QUALITATIVE STUDY**
16^{15}-16^{30}	**Kıvılcım Eren ERDOĞAN**	***Cukurova University, Türkiye***	**TOXICITY OF CISPLATINE ON HEPATOCYTES AND PROTECTIVE ROLE OF ALPHA- LINOLEIC ACID**
16^{30}-16^{45}	**Cerennur ÇETİN Nildem KIZILASLAN**	***Tokat Gaziosmanpaşa University, Türkiye***	**EVALUATION OF THE EFFECT OF CHRONOTYPE ON EATING ADDICTION BODY COMPOSITION VIOLENCE AND STRESS IN HEALTHCARE PERSONNEL**
16^{45}-17^{00}	**Zehra AYDOĞAN**	***Ankara University, Türkiye***	**THE EFFECT OF DRY NEEDLING ON TINNITUS SEVERITY IN CERVICOGENIC SOMATOSENSORY TINNITUS: A CASE SERIES**
17^{00}-17^{15}	**Ruşen AKMAN**	***Bartin University, Türkiye***	**SUSTAINABLE BEAUTY: A NEW APPROACH FOR HAIR AND BEAUTY SERVICES**
17^{15}-17^{30}	**Berat TEMİZ Özlem TEKİR**	***Izmir Democracy University, Türkiye***	**THE ROLE OF PRANAYAMA RESPIRATORY TECHNIQUE IN THE MANAGEMENT OF ASTHMA AND CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE AND NURSING PRACTICES**
17^{30}-17^{45}	**Belma TOPTAŞ ACAR Hilmiye AKSU**	***Aydın Adnan Menderes University, Türkiye***	**INTERNET AND SOCIAL MEDIA USE OF WOMEN IN PREGNANCY AND POSTPARTUM PERIOD: CURRENT LITERATURE REVIEW**
17^{45}-18^{00}	**Belma TOPTAŞ ACAR Sevgi ÖZSOY**	***Aydın Adnan Menderes University, Türkiye***	**THE EFFECT OF EARTHQUAKE ON PREGNANCY, CHILDBIRTH AND POSTPARTUM PERIOD AND RESPONSIBILITIES OF NURSES: CURRENT LITERATURE REVIEW**

DAY (2) - SESSION (2) - HALL (4) | GÜN (2) – OTURUM (2) – SALON (4)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	***Time: 15^{30}-18^{20} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 14^{30}-17^{20} (N. Macedonia Local time GMT+3)***	***MODERATOR | HEAD OF THE SESSION:* Amelie L. CHICO *COORDINATOR:* Noel T CASOCOT**
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
15^{30}-15^{40}	**Ahmedzade Celal VUGAR**	***Azerbaijan State Economics University, Azerbaijan***	**INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISES IN THE KARABAGH REGION**
15^{40}-15^{50}	**Parvın KARIMOVA**	***Hazar University, Azerbaijan***	**COMMUNICATION AND THE CRISIS OF THE SPIRIT**
15^{50}-16^{00}	**Gulnar QAMBAROVA**	***Literary Institute on behalf of AMEA Nizami Ganjavi, Azerbaijan***	**DEVELOPMENT OF STUDENT INTELLIGENCE UNDER GLOBALIZATION**
16^{00}-16^{10}	**Amelie L CHICO Rossdell DUDANG Meljun Khyl ESPINOSA Mark Alvin MARATAS**	***UM Panabo College, Philippines***	**COMPENSATION PRACTICES TOWARDS EMPLOYEES' SATISFACTION AMONG SELECTED WORKERS IN CITI HARDWARE PANABO CITY**
16^{10}-16^{20}	**Amelie L CHICO Cherub Nissi B AMTO King Loyd Jones LAMIGO Jericho YUSON**	***UM Panabo College, Philippines***	**SERVICE MARKETING AND SATISFACTION AMONG WORKING EMPLOYEES IN TRANSIENT BOARDING HOUSES IN PANABO CITY**
16^{20}-16^{30}	**Remond CORPUS Noel T CASOCOT**	***UM Panabo College, Philippines University of Mindanao, Philippines***	**THE INFLUENCE OF DIGITAL COMPETENCE ON THE MATHEMATICS ANXIETY AMONG FIRST YEAR COLLEGE STUDENTS**
16^{30}-16^{40}	**Matthew E CAÑEDA Noel T CASOCOT**	***Agusan del Sur State College of Agriculture and Technology, Philippines University of Mindanao, Philippines***	**ATTITUDE TOWARDS LEARNING MATHEMATICS, EMOTIONAL DISPOSITION AND BEHAVIOR OF STUDENTS IN SENIOR HIGH SCHOOL**
16^{40}-16^{50}	**Marrianeth Z BERDON MA Ave Sussieann R FRONTERAS Nor Jean P PATTA Eric Roland NATIVIDAD Juspher G HANDANG Kathleen A GREGORIO Nurfaiza J JOE**	***Western Mindanao State University, Philippines***	**COPING MECHANISM OF SPED SPECIALISTS IN FACILITATING ONLINE LEARNING TO LEARNERS WITH HEARING IMPAIRMENT**
16^{50}-17^{00}	**Kate LEDESMA Katreena Gayle LAO Juspher G HANDANG Lyka SALDARIEGA**	***Western Mindanao State University, Philippines***	**THE IMPACT OF SELF-CONFIDENCE ON THE LEARNING PROCESS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION AMONG FILIPINO UNDERGRADUATE STUDENTS**
17^{00}-17^{10}	**Crizy Jane R QUILILAN Shenn S GEMARANGAN Juspher G HANDANG Earl Patrick A BERNARDO Shela S ROSALES Eric Roland NATIVIDAD**	***Western Mindanao State University, Philippines***	**ONLINE LEARNING: EXPERIENCES OF THE PARENTS OF CHILDREN WITH DOWN SYNDROME**
17^{10}-17^{20}	**Kian Rhyne SECHICO Juspher G HANDANG Lyka SALDARIEGA Irish Faye BENGIL Kate LEDESMA Suzette MATA**	***Western Mindanao State University, Philippines***	**STUDENT SATISFACTION AND INTERACTION IN ONLINE LEARNING SETTING AMONG FILIPINO PRE-SERVICE TEACHERS: A QUANTITATIVE STUDY**
17^{20}-17^{30}	**Kian Rhyne SECHICO Juspher G HANDANG Lyka SALDARIEGA Irish Faye BENGIL**	***Western Mindanao State University, Philippines***	**A QUANTITATIVE INVESTIGATION OF SELF-EFFICACY AMONG FILIPINO YOUNG ADULT LEARNERS**

	Kate LEDESMA **Suzette MATA**		
17^{30}-17^{40}	**Eldar CƏFƏROV** **Magistrant Eyvazov ORXAN**	***Baku State University, Azerbaijan***	**ÇİNİN MƏRKƏZİ ASİYAYA DAİR XARİCİ SİYASƏTİNDƏ SİNCAN**
17^{40}-17^{50}	**Gurbanov Anar NEVRUZ**	***Sumgait State University, Azerbaijan***	**ERMƏNISTAN TƏRƏFINDƏN IŞĞAL EDILMIŞ AZƏRBAYCAN ƏRAZISINDƏ TARIXI MƏDƏNIYYƏT ABIDƏLƏRININDAĞIDILMASI**
17^{50}-18^{00}	**Queenie A YANGKE** **Melboy B ARAÑEZ** **Eidderf Fritz P ANGELO** **Jeanilyn E TACADENA**	***UM Panabo College, Philippines***	**ONLINE STUDENT'S CONNECTEDNESS AND ACADEMIC RESILIENCE**
18^{00}-18^{10}	**Earl Jones G MUICO**	***University of Mindanao, Philippines***	**ARCHETYPAL ANALYSIS OF SQUEALER IN GEORGE ORWELL'S ANIMAL FARM**
18^{10}-18^{20}	**Nik Norliati FITRI**	***University of Sains, Malaysia***	**THE IMPACT OF CHANGING FAMILY STRUCTURES ON ELDERLY SUPPORT IN MALAYSIA**

DAY (2) - SESSION (2) - HALL (5) | GÜN (2) – OTURUM (2) – SALON (5)

MEETING ID: 822 8765 5804
PASSWORD: 118922

	26.10.2024	Time: 15^{30}-17^{30} (Turkiye Local time GMT+3) Time: 14^{30}-16^{30} (N. Macedonia Local time GMT+3)	MODERATOR | HEAD OF THE SESSION: Salla VIJAY KUMAR COORDINATOR: Quisar ALAM
	Authors	**Affiliation**	**Topic title**
15^{30}-15^{40}	SALLA VIJAY KUMAR	*Institute of Hotel Management Ahmedabad, India*	ACCEPTABILITY OF INNOVATIVE FOOD PRODUCTS DEVELOPED BY UNDERGRADUATE STUDENTS - A FIELD STUDY ON SENSORY EVALUATION
15^{40}-15^{50}	Khurram SHEHZAD	*Southeast University Nanjing, China*	ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND HIGH-HANDED ROLE OF SMART GRIDS AND SMART APPLIANCES: CAN THE GLOBE GO GREEN
15^{50}-16^{00}	Jovany Gleen L ALLAWAN	*University of Mindanao, Philippines*	SCIENCE TEACHING STRATEGIES AND ACADEMIC MOTIVATION OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
16^{00}-16^{10}	Jovany Gleen L ALLAWAN	*University of Mindanao, Philippines*	SOCIAL MEDIA ENGAGEMENT AND MENTAL HEALTH AMONG SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
16^{10}-16^{20}	Merbah KOUIDER	*University of Mustapha Stambouli, Algeria*	INTEGRATING FILM-ADAPTATIONS IN TEACHING LITERATURE ROBINSON CRUSOE FROM PRINTED TEXT TO FILMED VERSION
16^{20}-16^{30}	Kəmalə XUDAVERDİYEVA	*ANAS Institute of Caucasian Studies, Azerbaijan*	MÜSTƏQILLIK DÖVRÜNDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLIKASININ GÜRCÜSTAN RESPUBLIKASI ILƏ ƏLAQƏLƏRI
16^{30}-16^{40}	Ulker IMAMALIYEVA	*Baku State University, Azerbaijan*	SOSYOLOJİK ANALİZ DÜZEYİNDE SİYASİ ZİHNİYET
16^{40}-16^{50}	Sharipov Azizjon AZIMOVICH	*State Museum of Timurid History of Uzbekistan Academy of Sciences, Uzbekistan*	ZAHIRUDDIN MUHAMMAD BABUR&'S CONQUEST OF INDIA IN "BABURNOMA": DETAILS OF THE BATTLE OF PANIPAT - CAUSES AND EFFECTS
16^{50}-17^{00}	Imamov KHURSHID	*Researcher of the Timurid State Historical Museum of the Academy of Sciences, Uzbekistan*	ANALYSIS OF INFORMATION ABOUT AMIR TEMUR IN MANUSCRIPTS WRITTEN BY ARAB HISTORIANS OF THE XIV-XV CENTURIES
17^{00}-17^{10}	Komiljon SULTANOV	*Researcher of the State Museum of the History of the Temurids of the Academy of Sciences, Uzbekistan*	FACTORS INDICATIVE OF SPIRITUAL VIEWS AMIR TEMUR AND HIS INFLUENCE ON THE LIFE OF SOCIETY
17^{10}-17^{20}	Ayten Vagif ASADOVA	*Sumgayit State University, Azerbaijan*	DEVELOPMENT HISTORY OF EDUCATION AND TEACHING IN AZERBAIJAN
17^{20}-17^{30}	Quaisar ALAM	*Noida International University, India*	UNDERSTANDING CHINA'S "GLOBAL ROLE" IN THE GLOBALISED WORLD

CONGESS PHOTOS

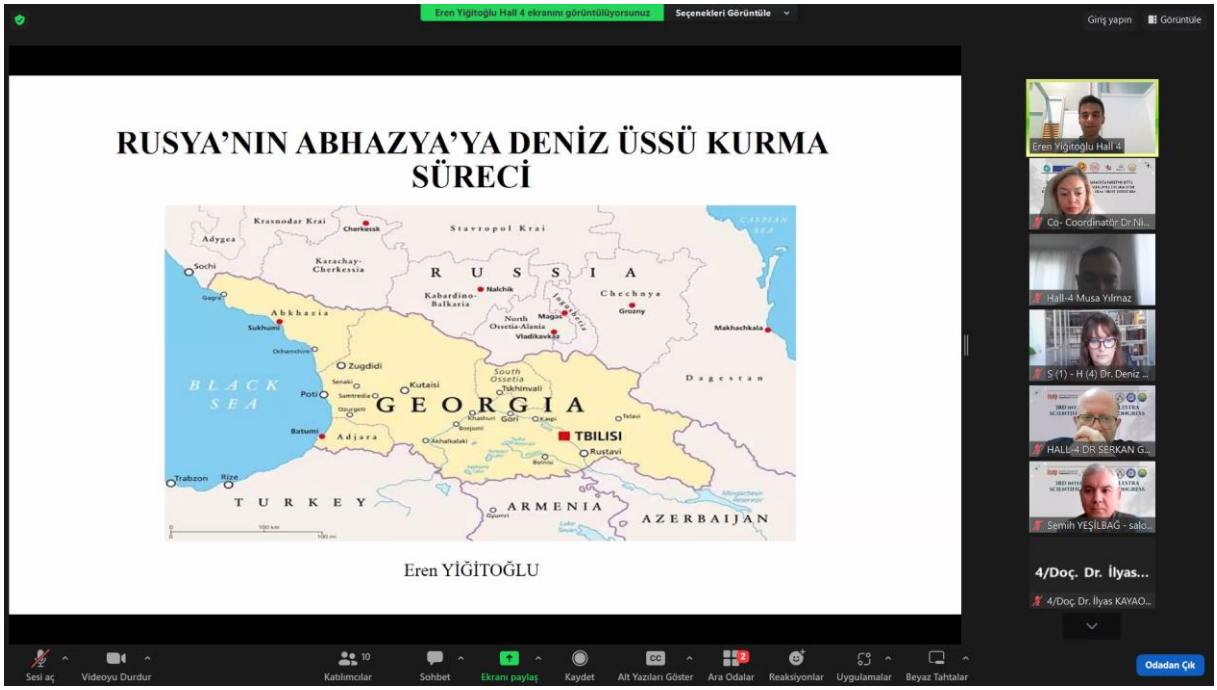

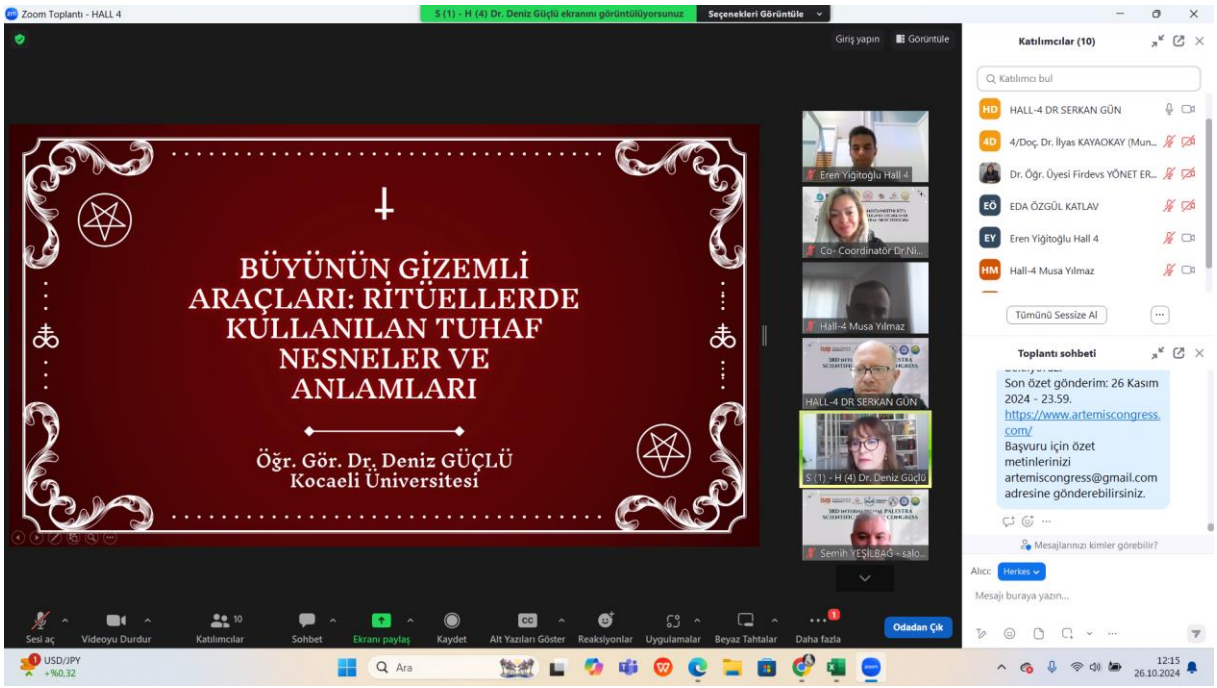

CONGESS PHOTOS

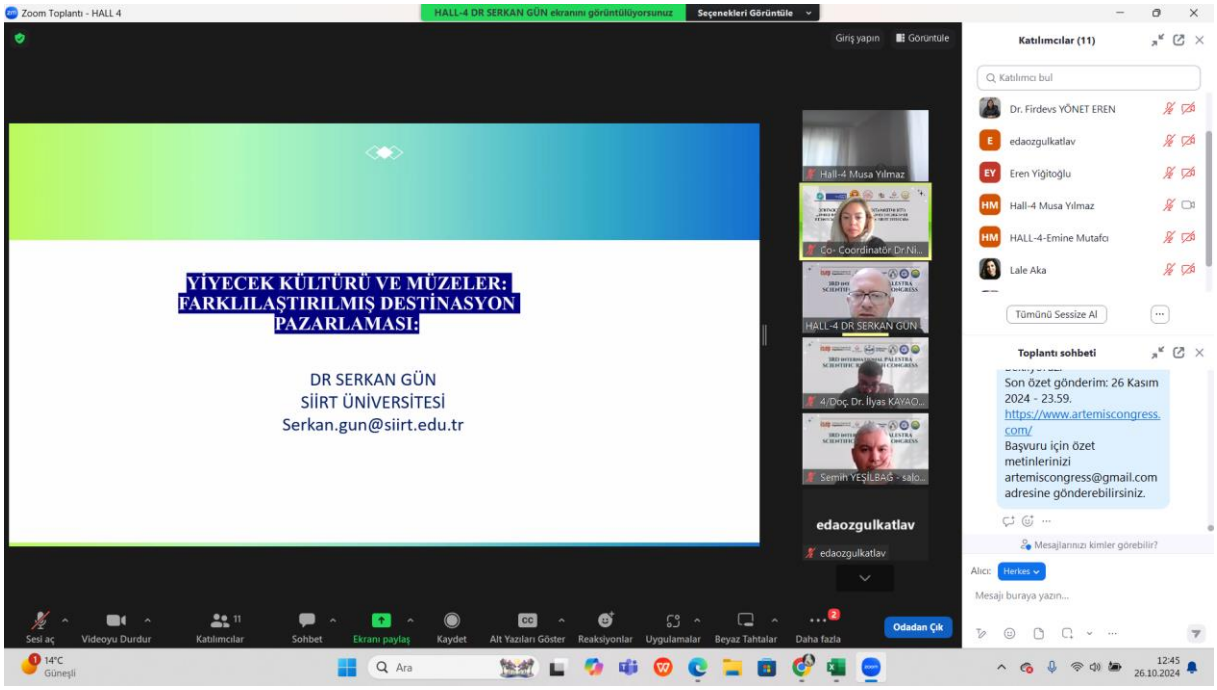

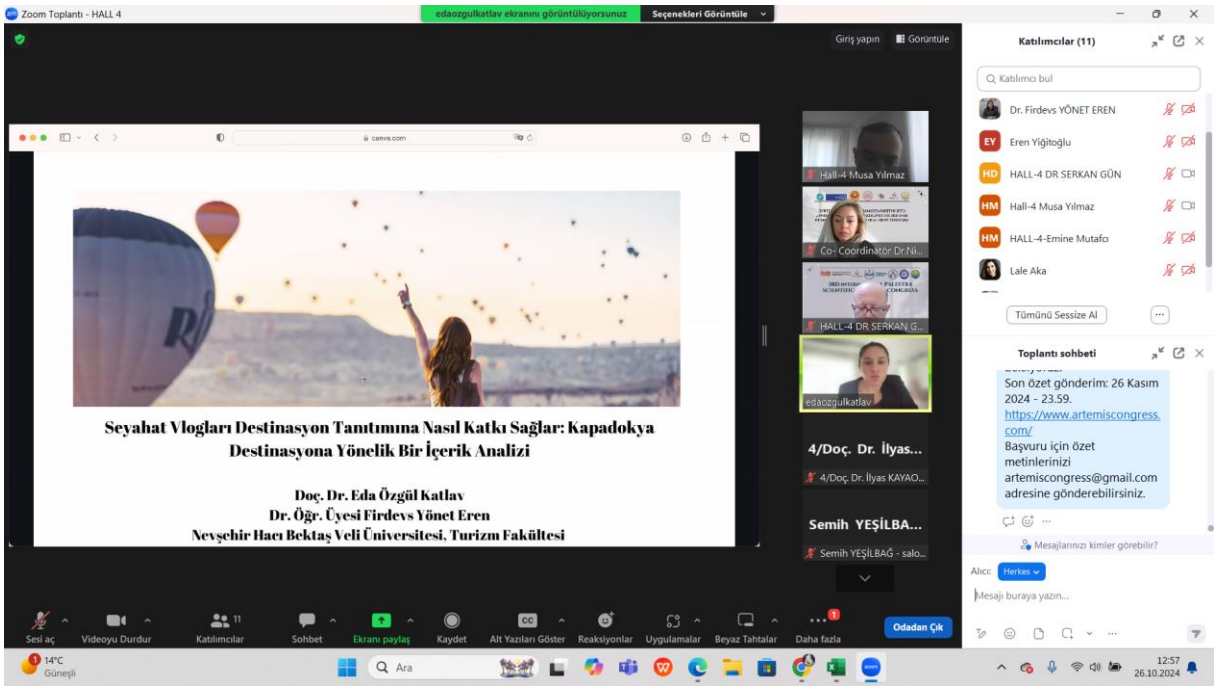

CONGESS PHOTOS

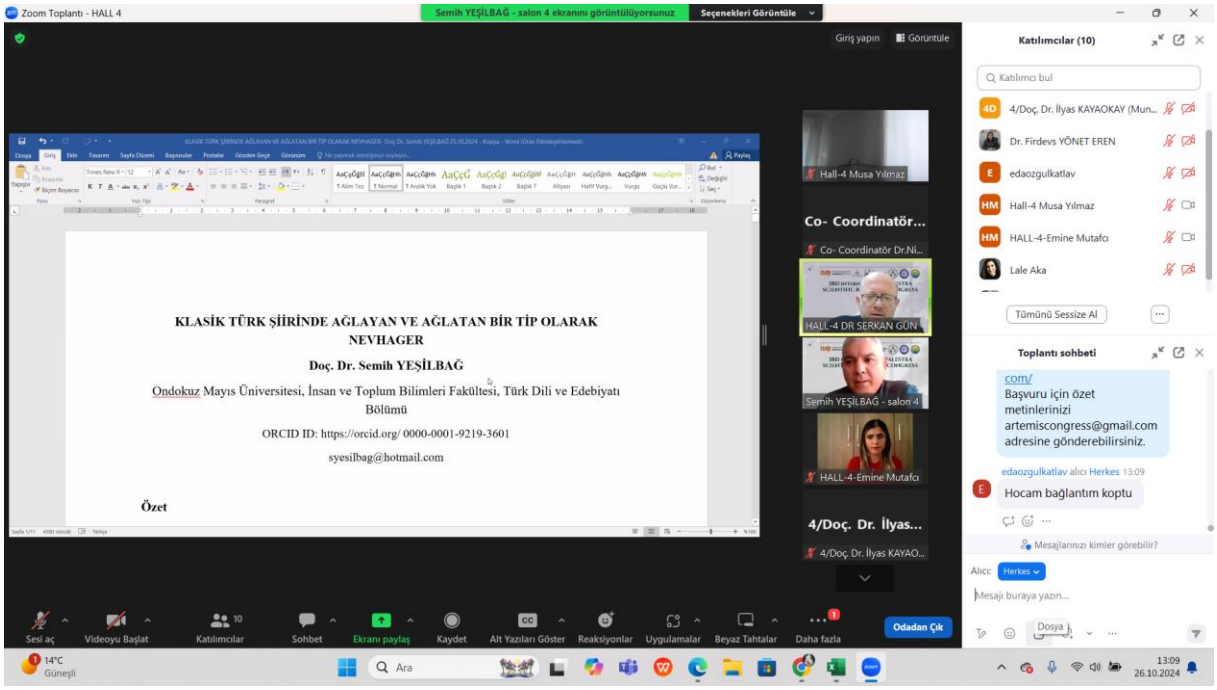

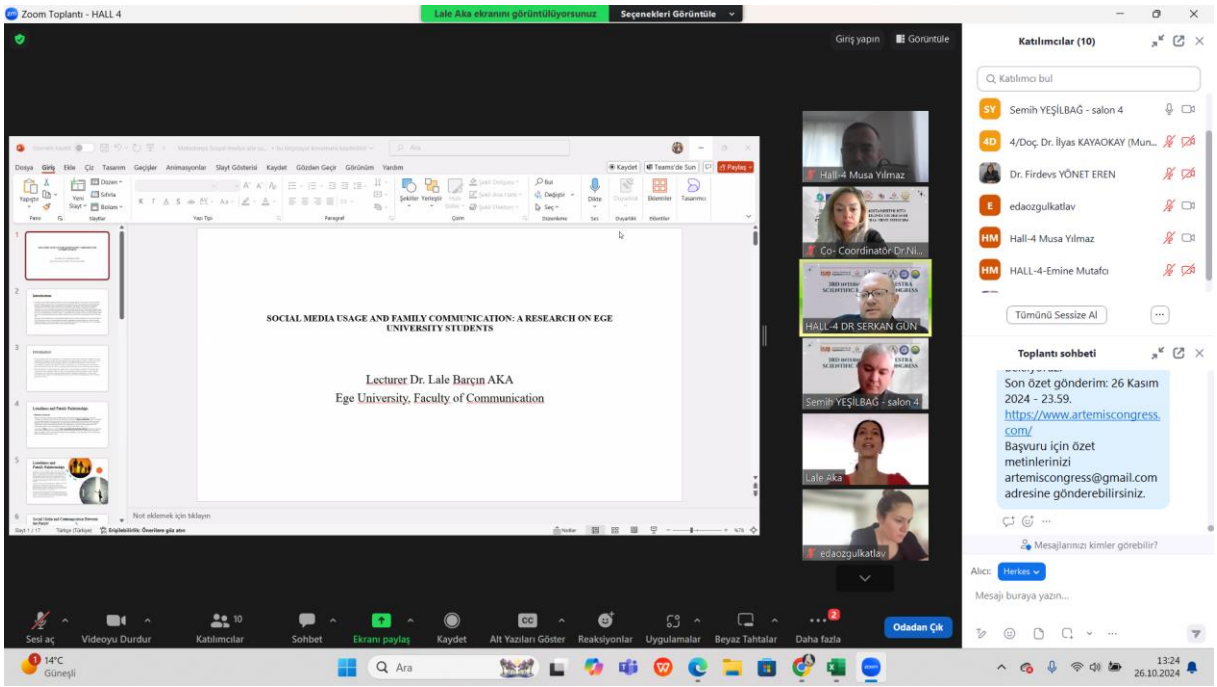

CONGESS PHOTOS

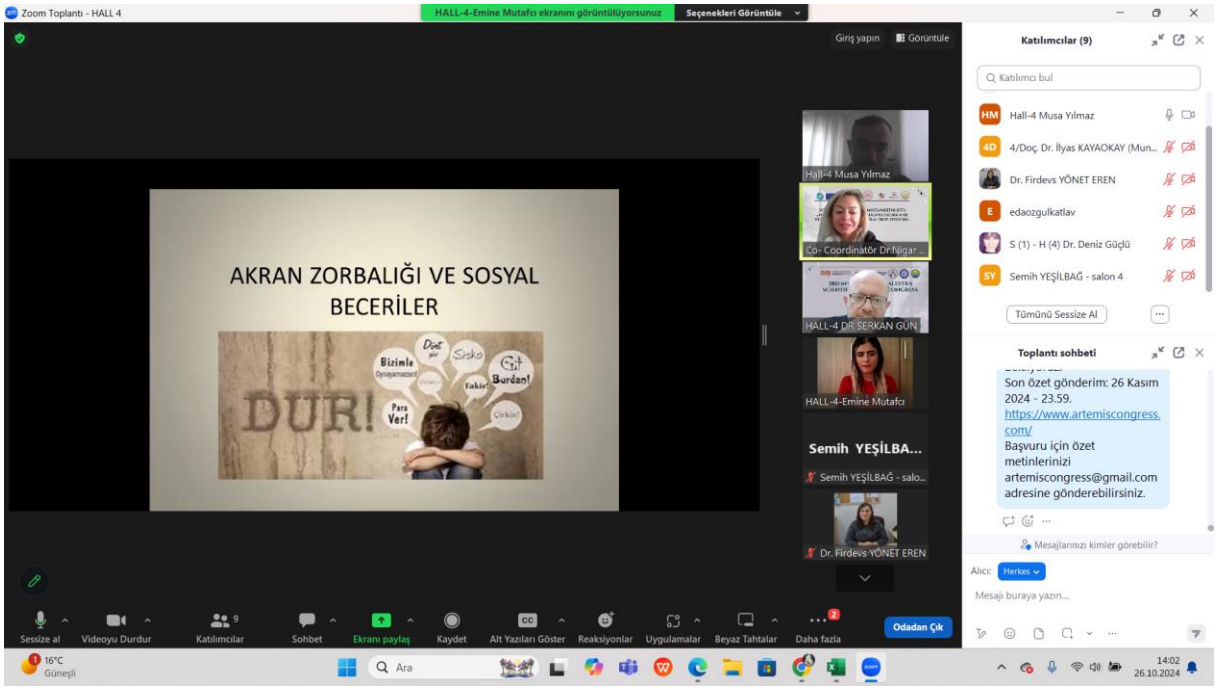

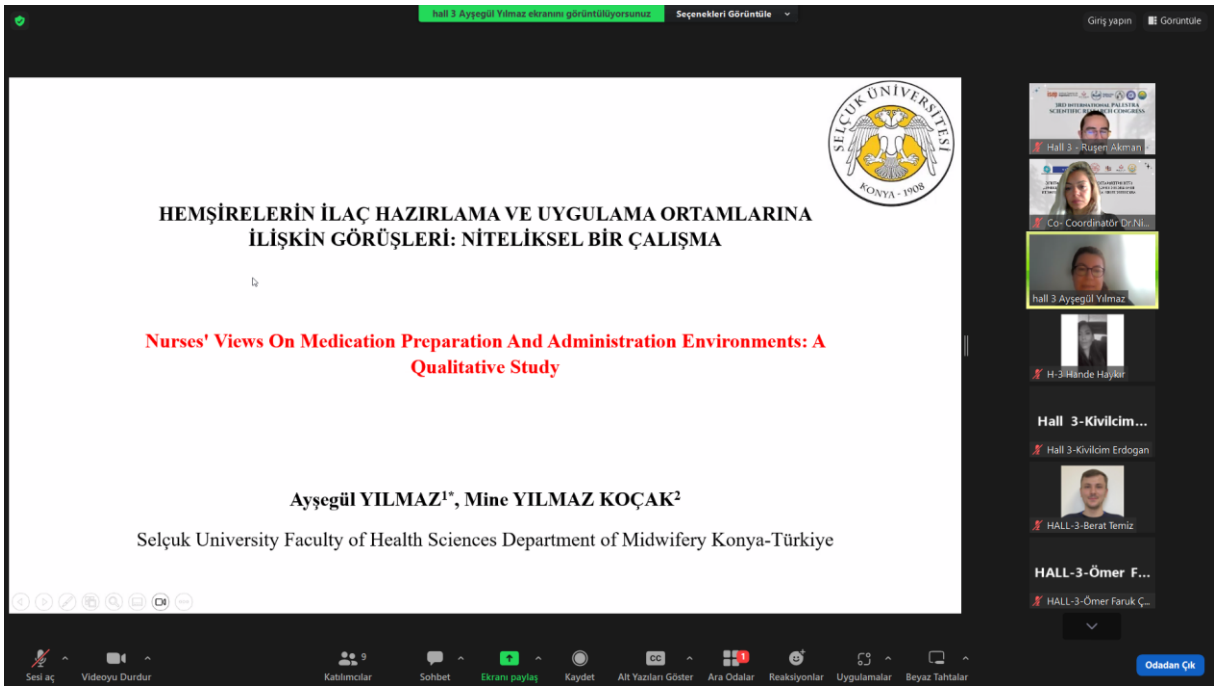

CONGESS PHOTOS

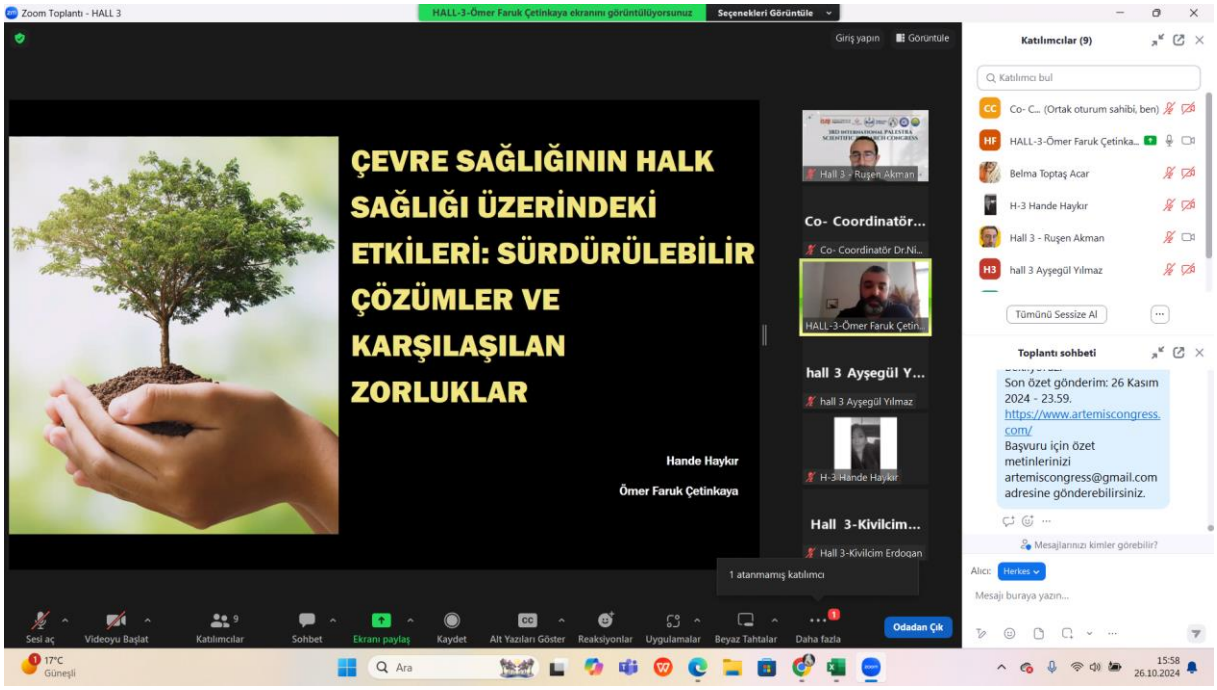

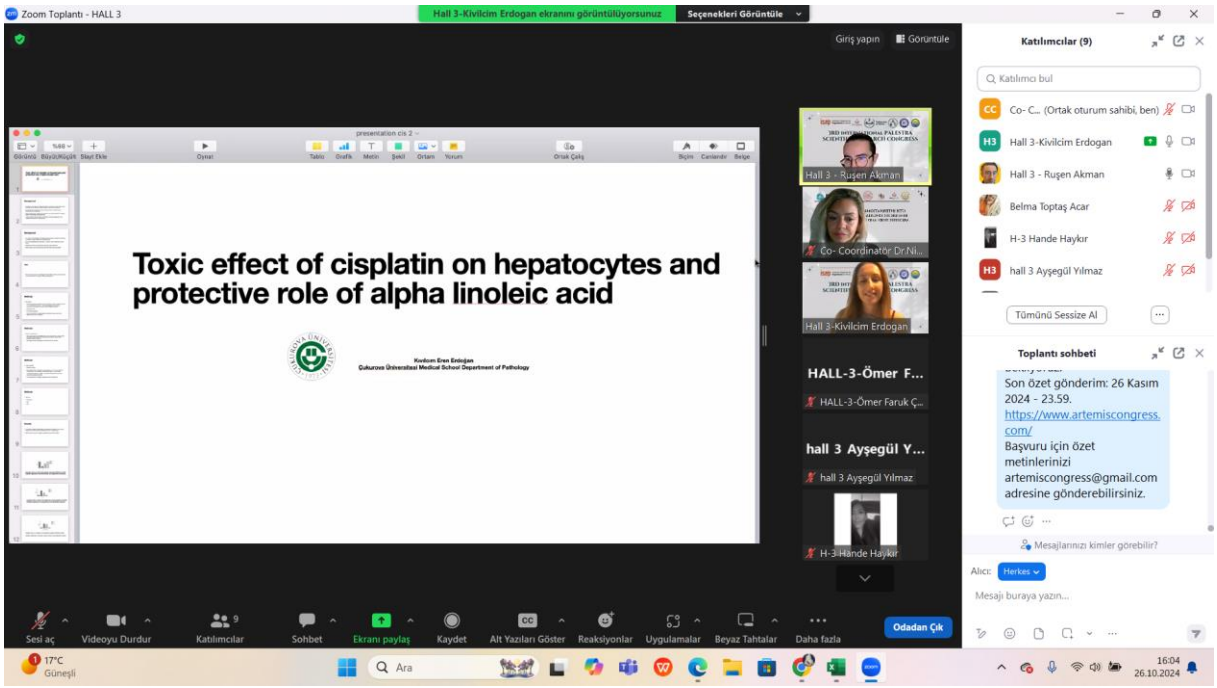

CONGESS PHOTOS

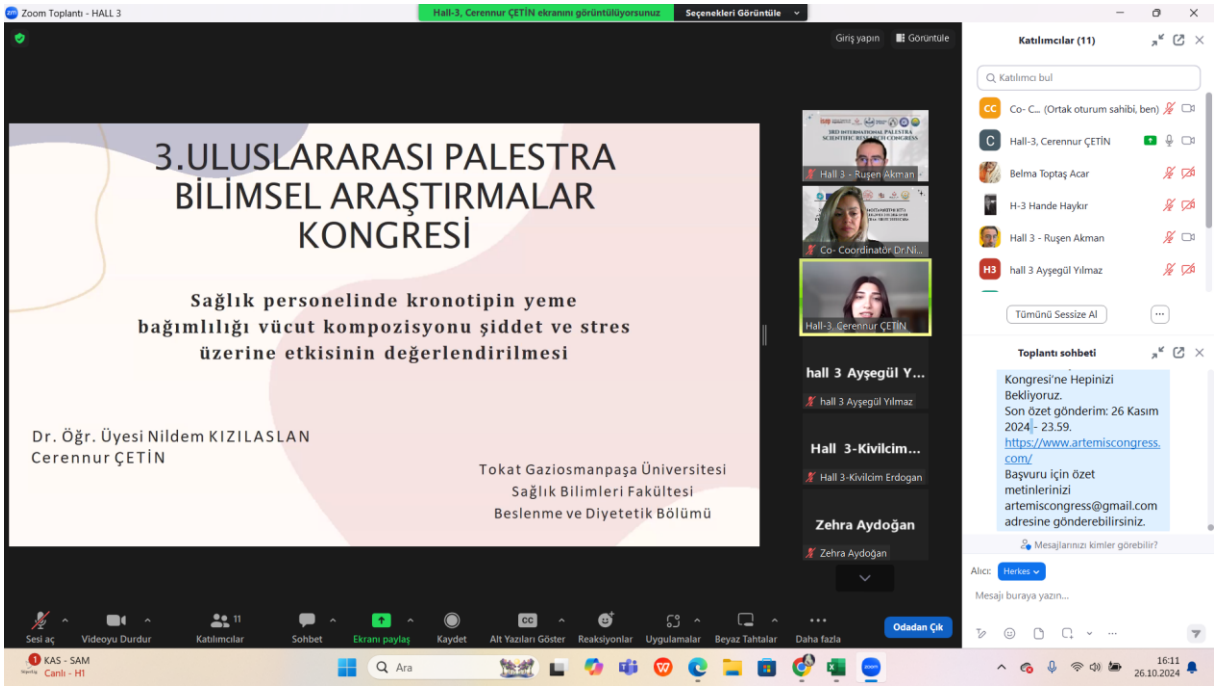

CONGESS PHOTOS

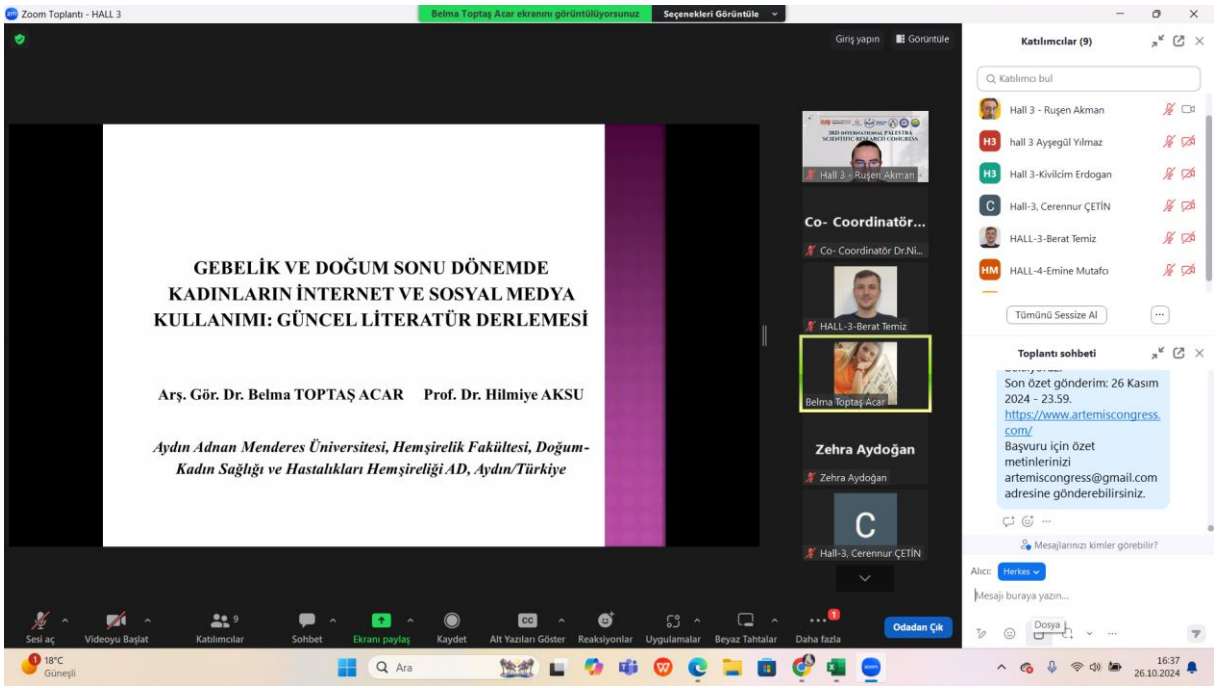

CONGESS PHOTOS

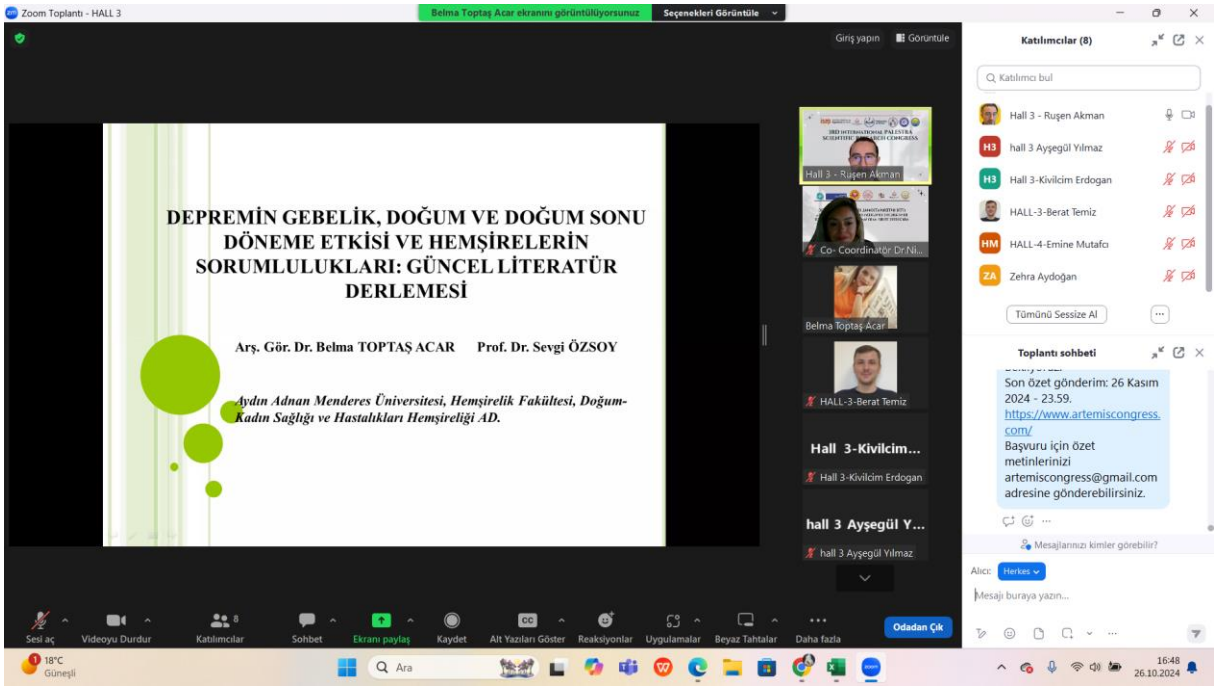

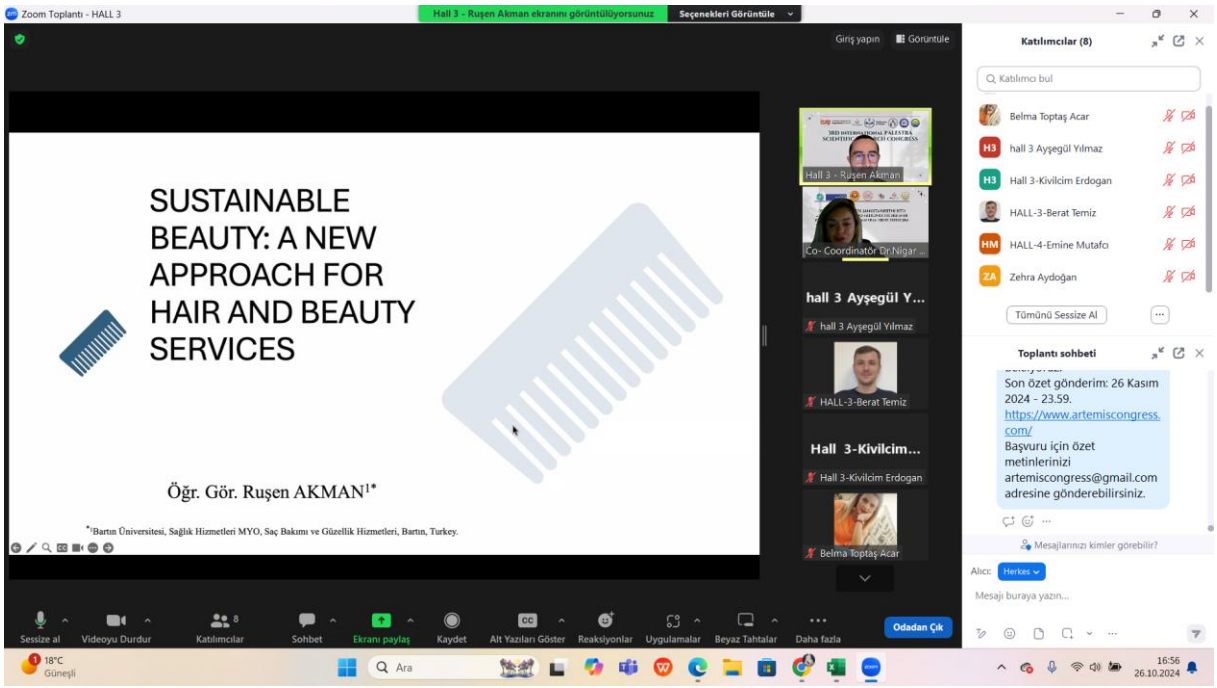

CONGESS PHOTOS

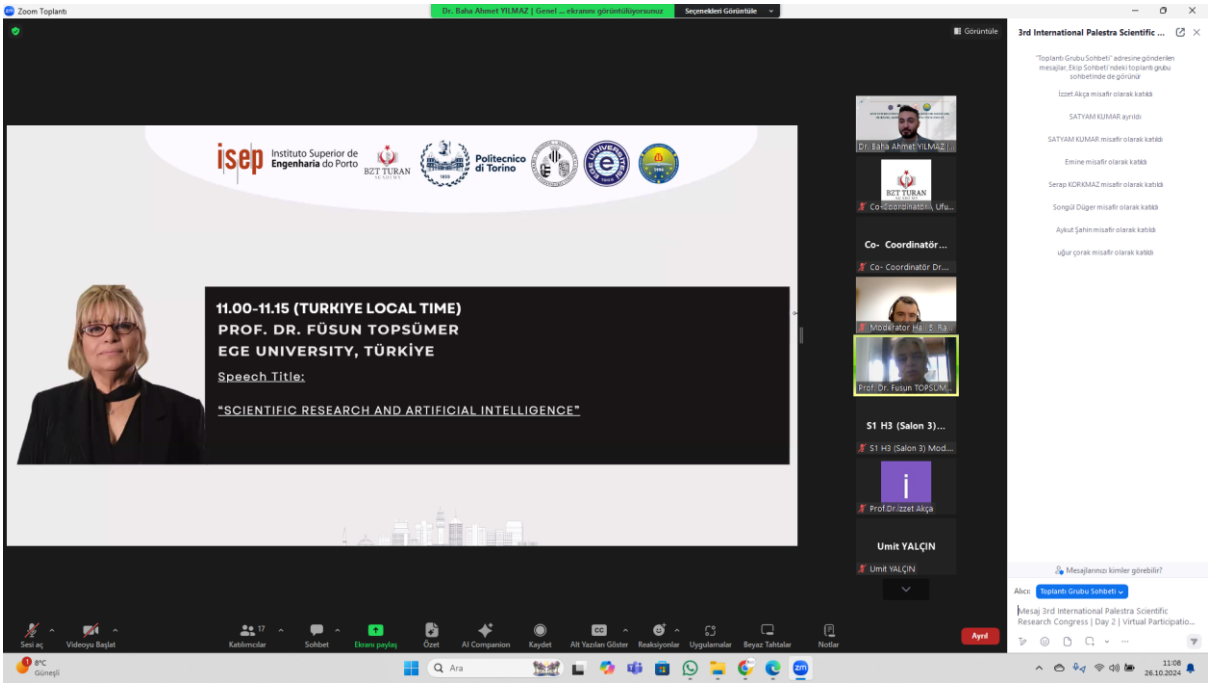

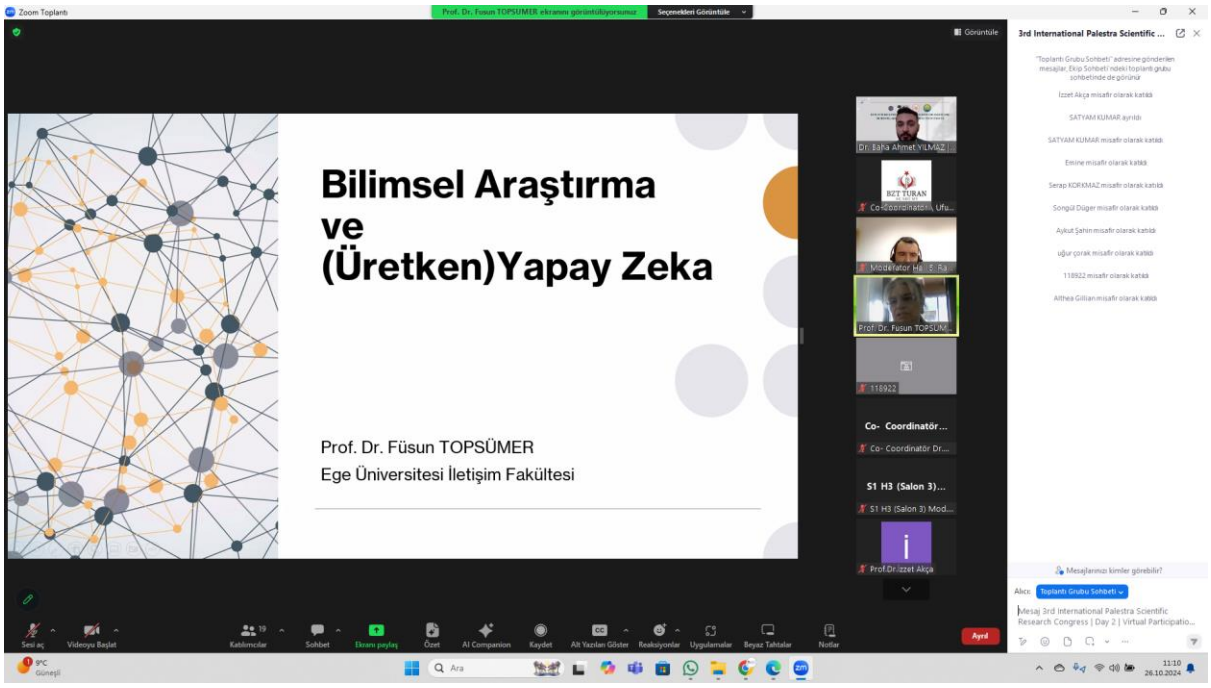

CONGESS PHOTOS

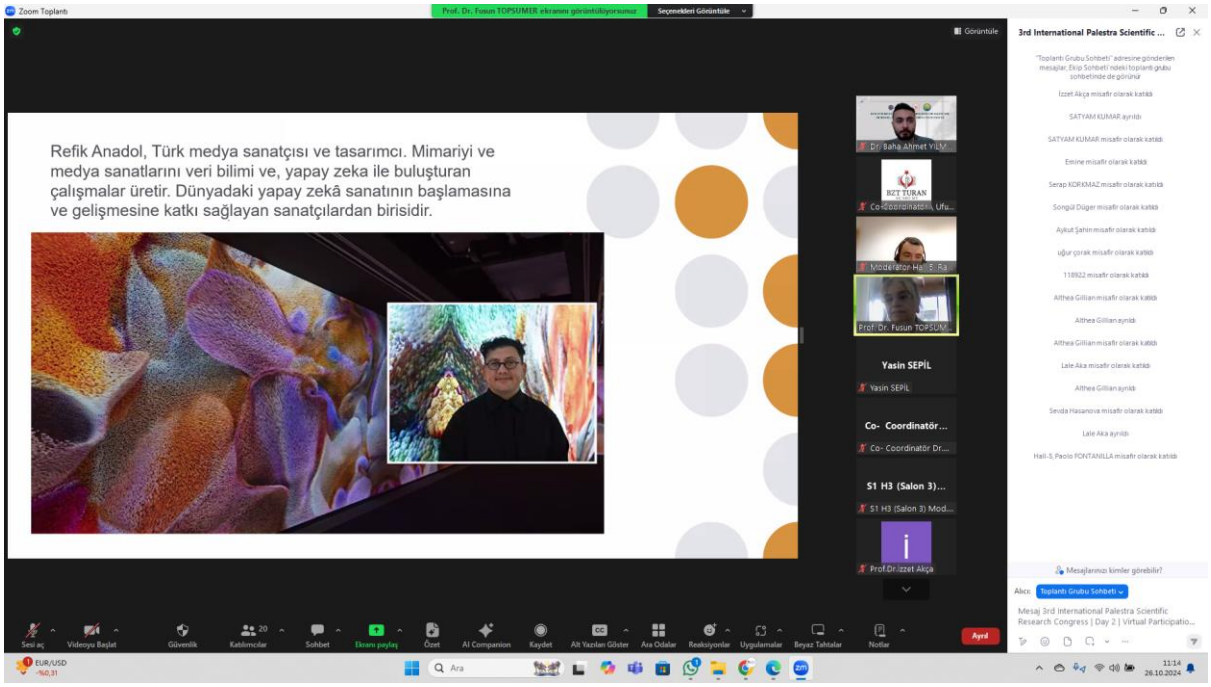

CONGESS PHOTOS

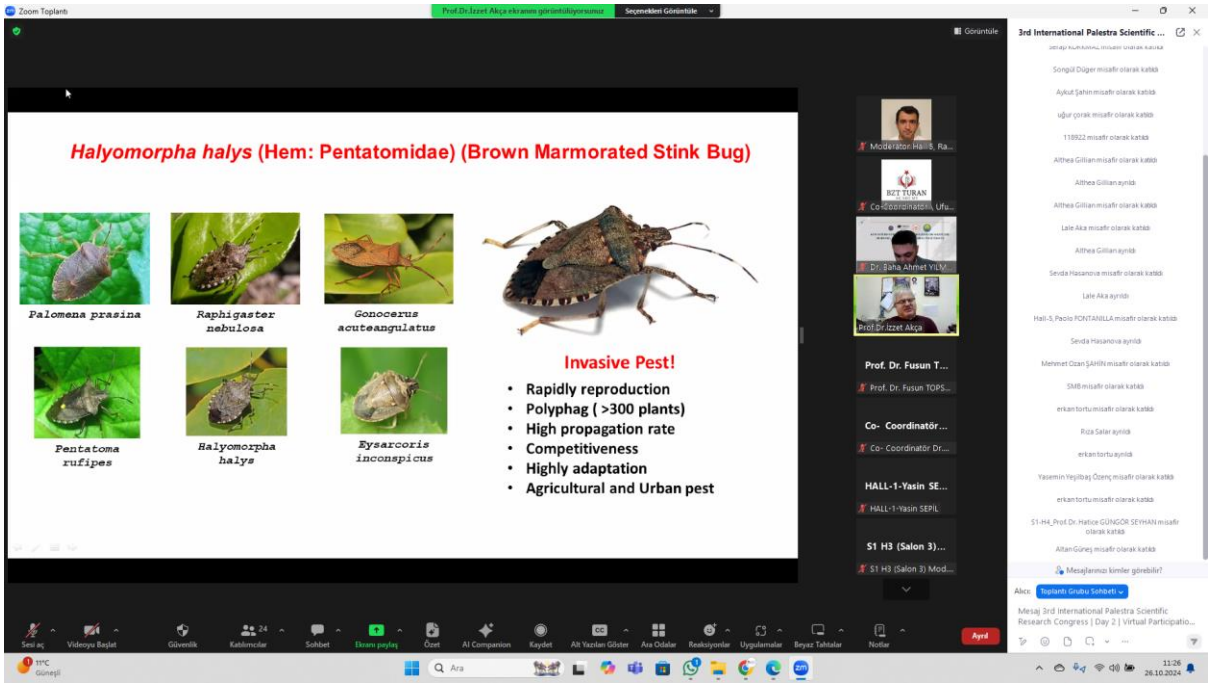

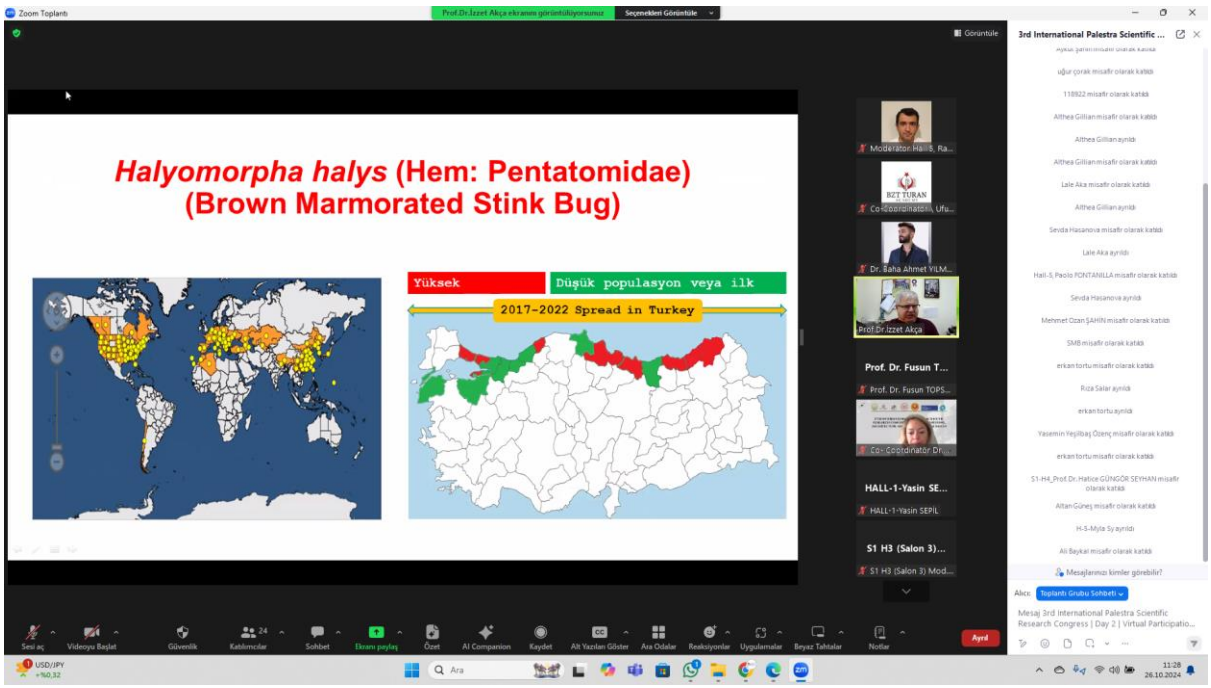

CONGESS PHOTOS

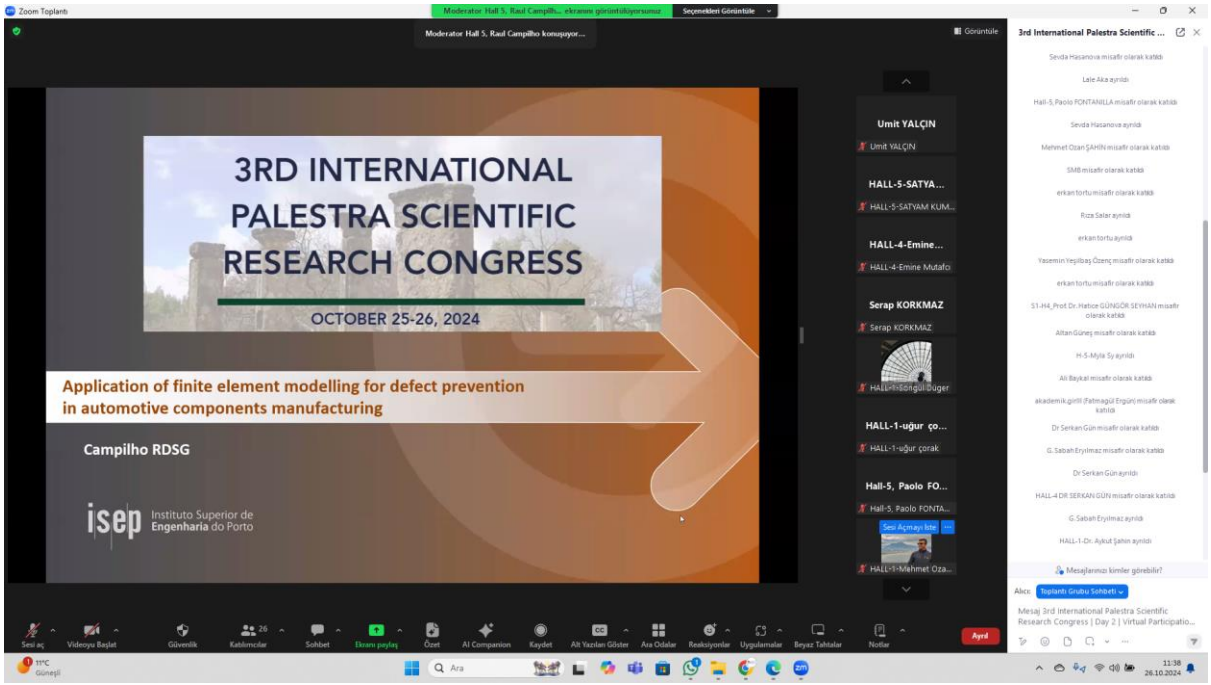

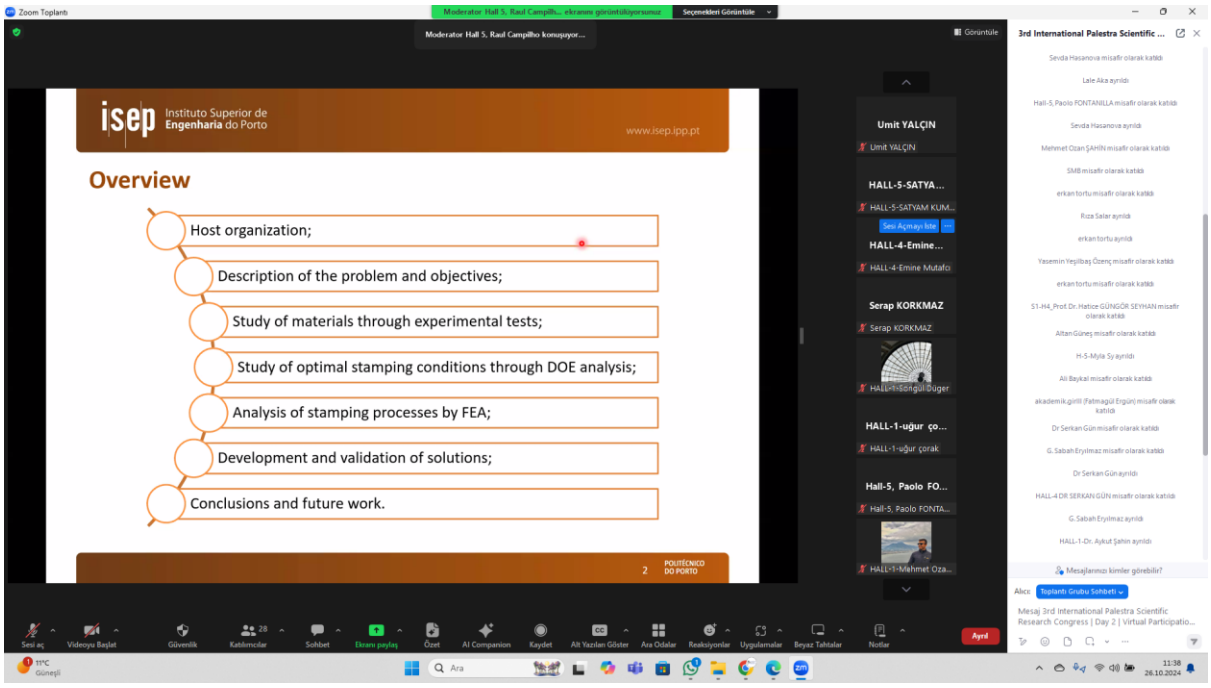

CONGESS PHOTOS

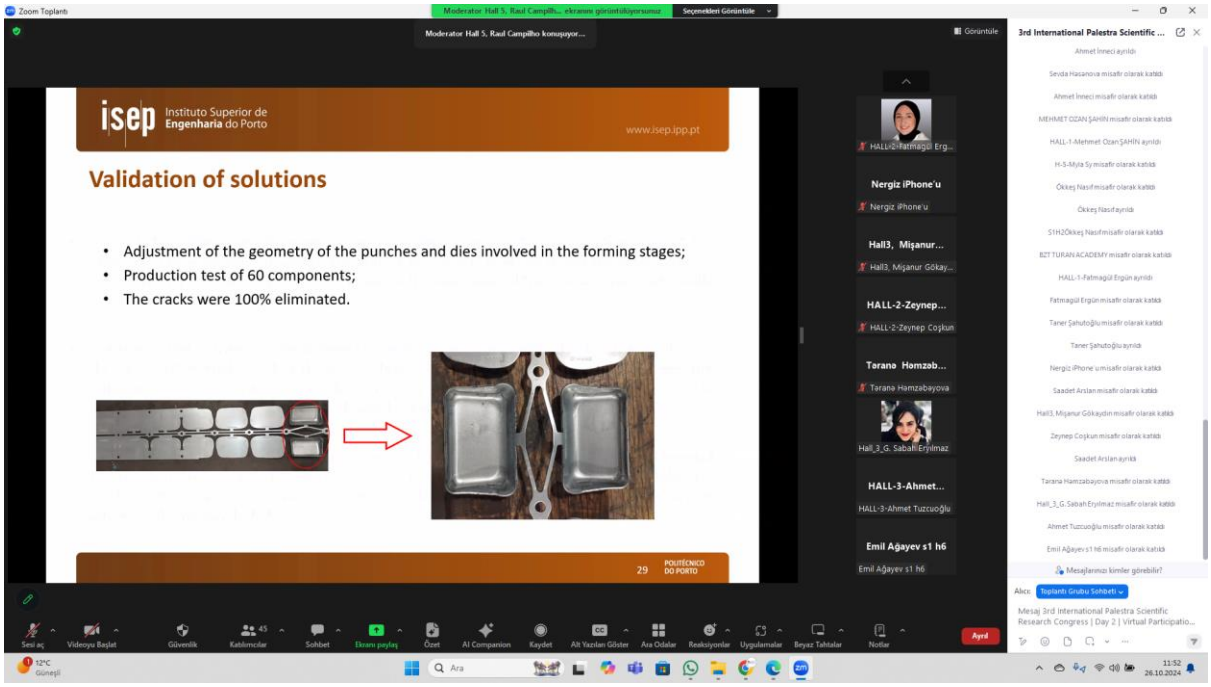

CONGESS PHOTOS

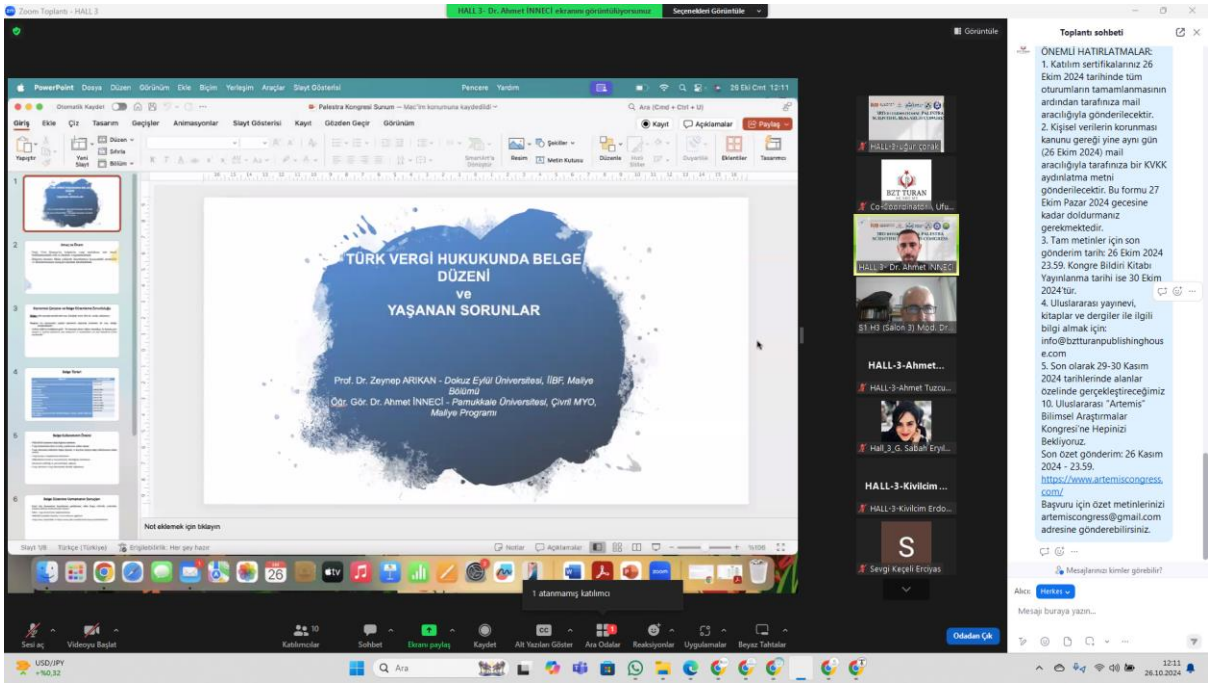

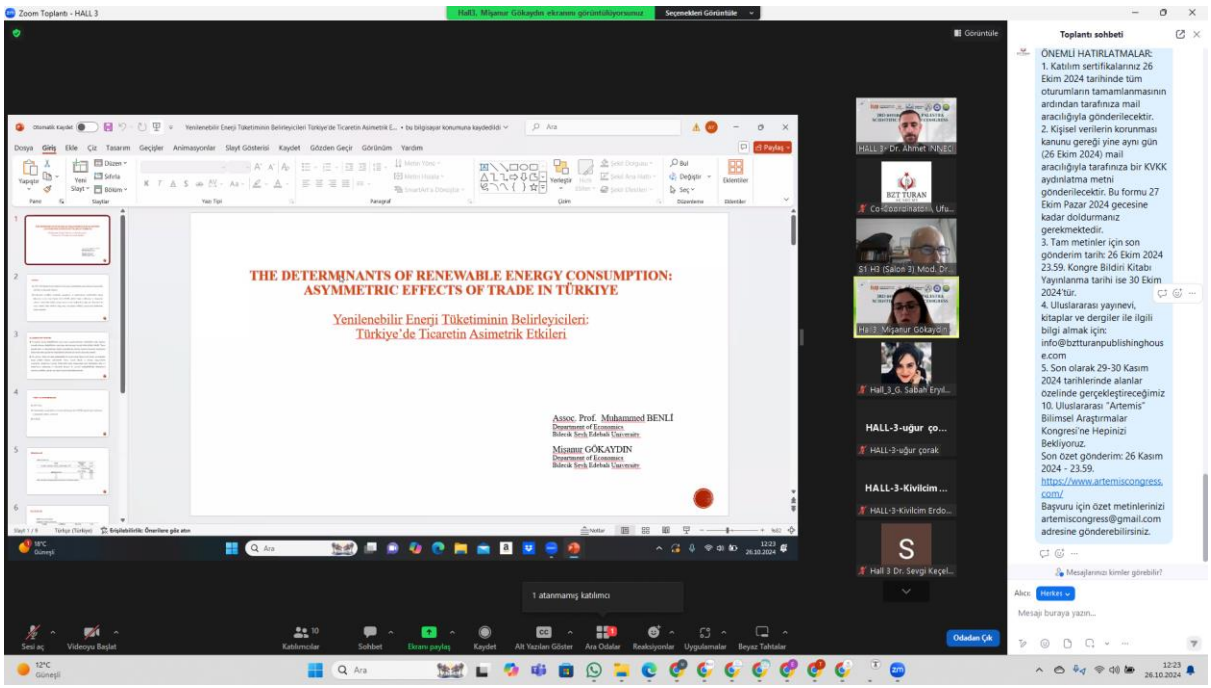

CONGESS PHOTOS

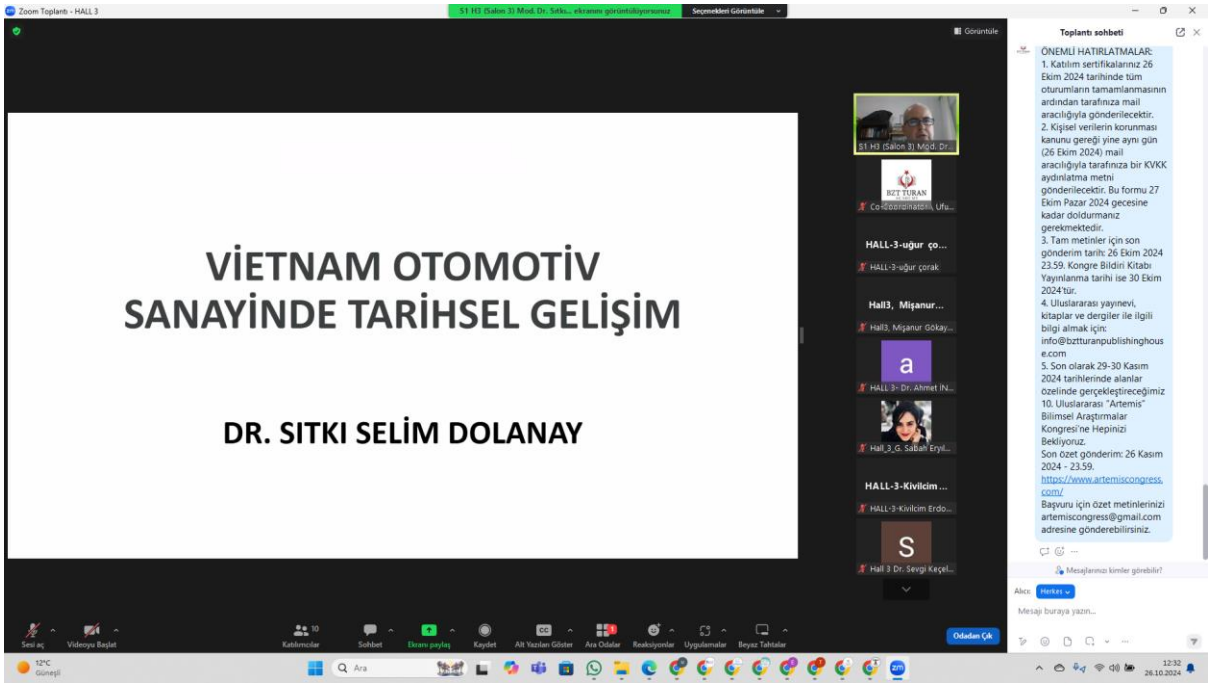

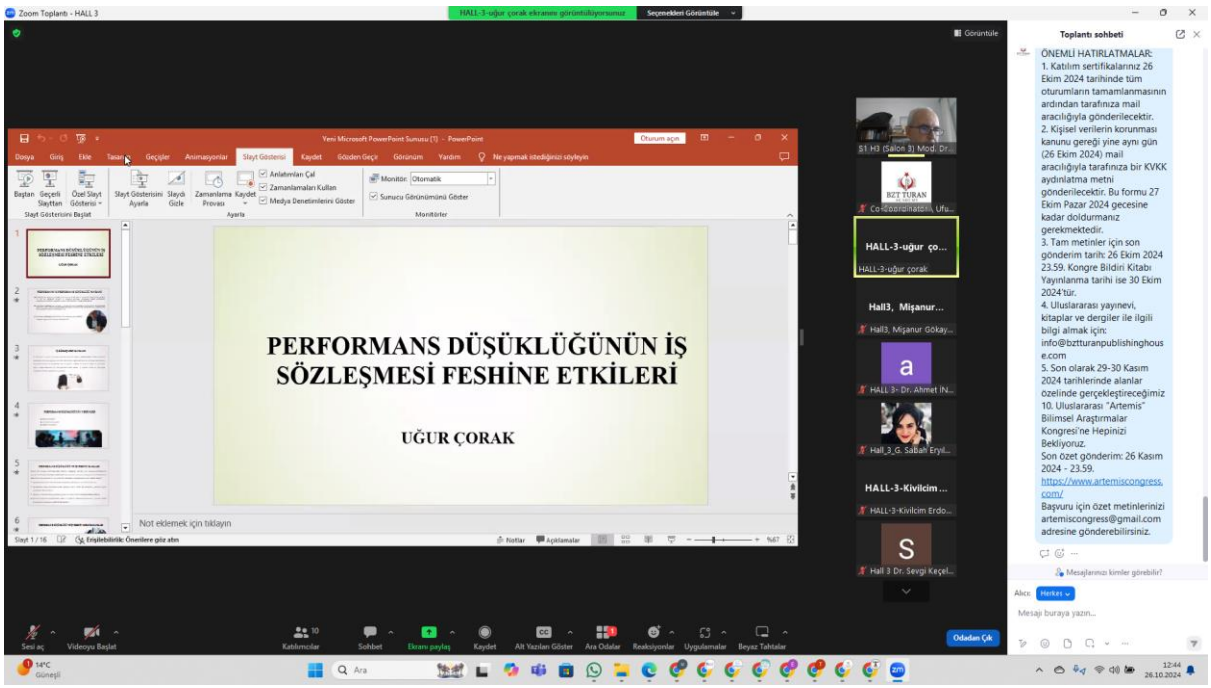

CONGESS PHOTOS

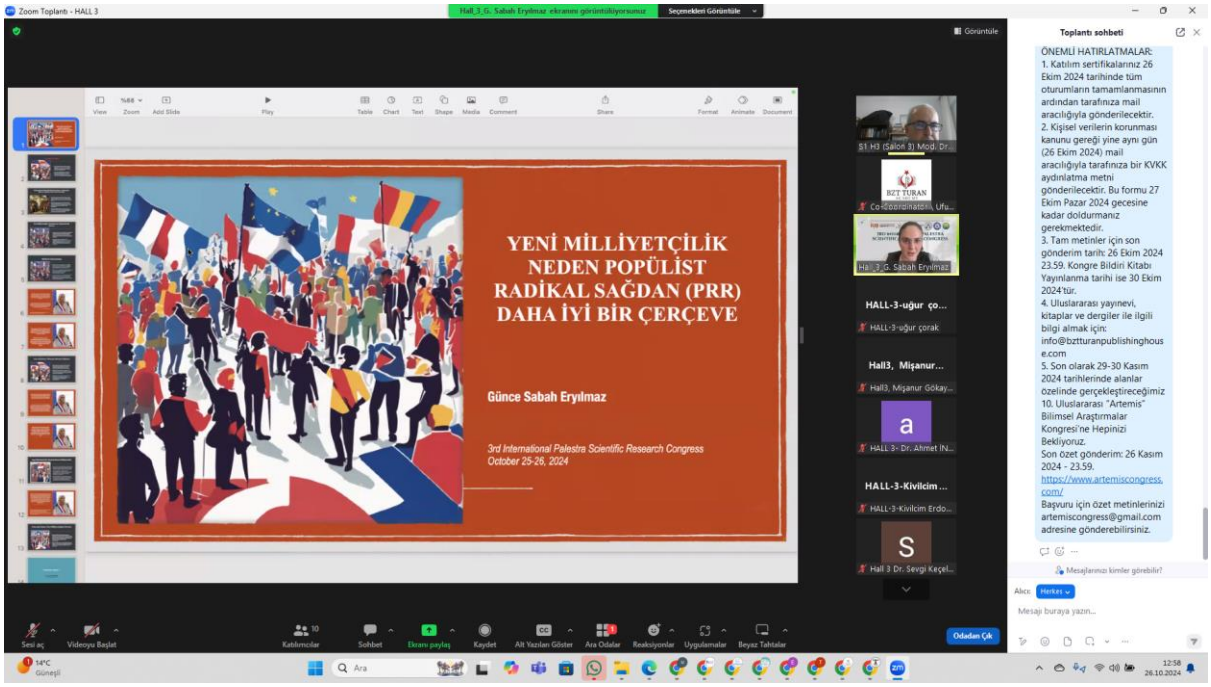

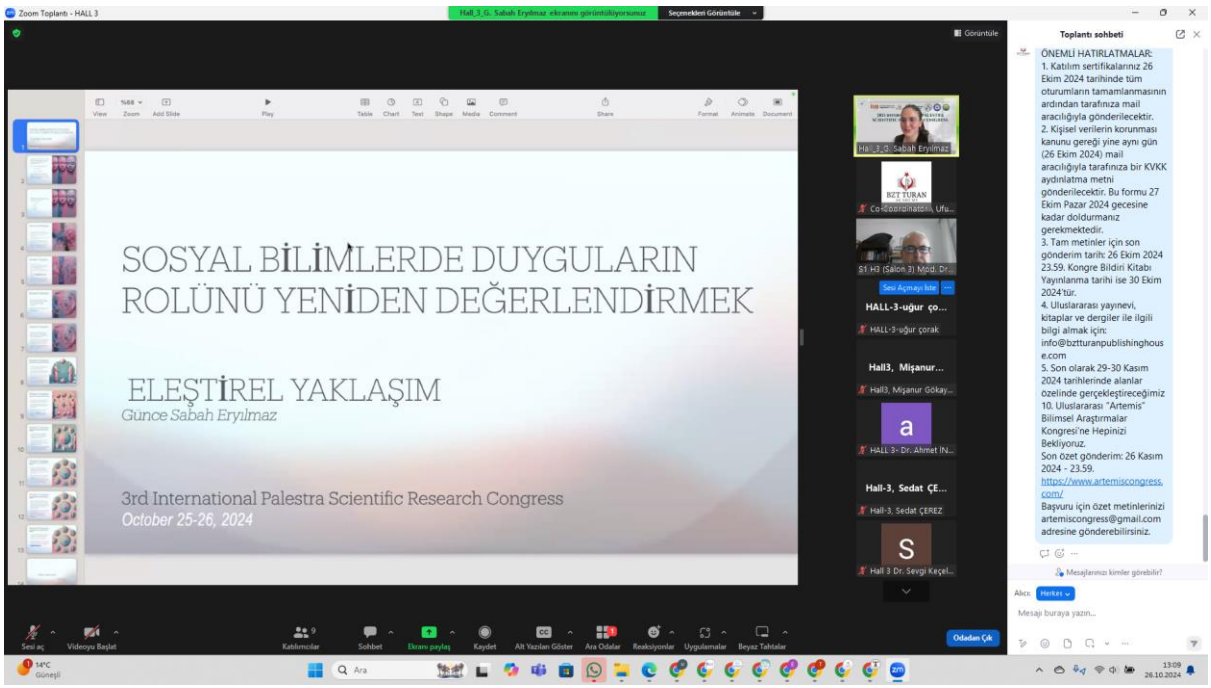

CONGESS PHOTOS

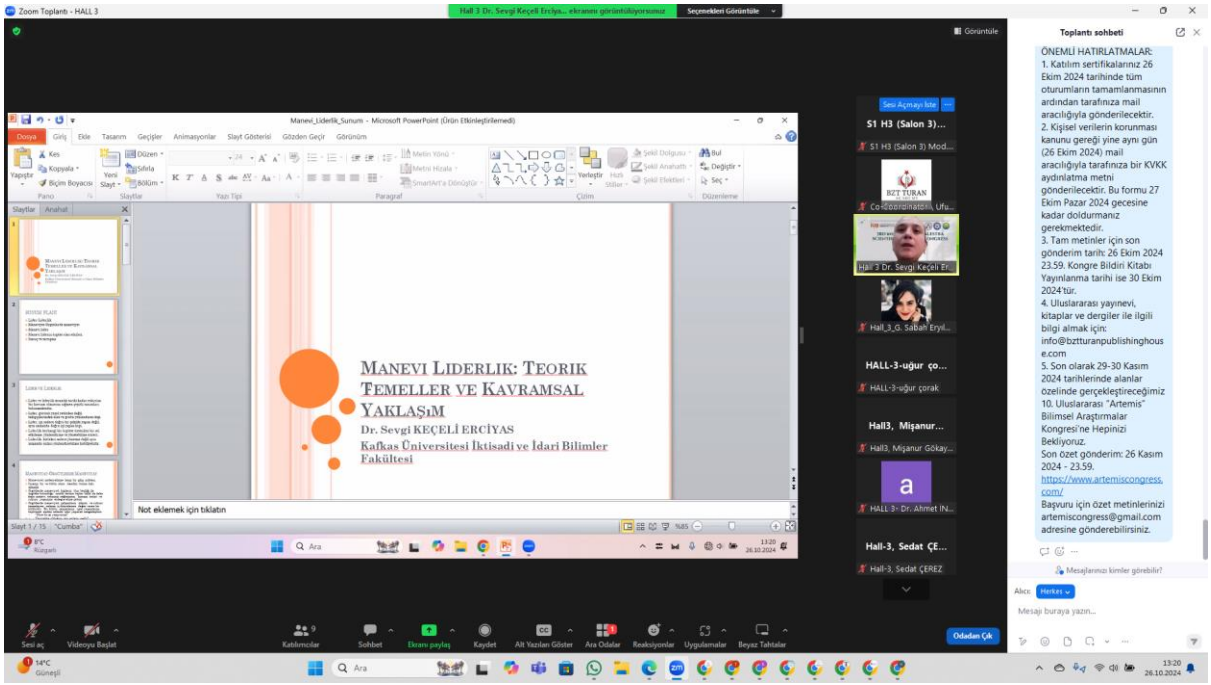

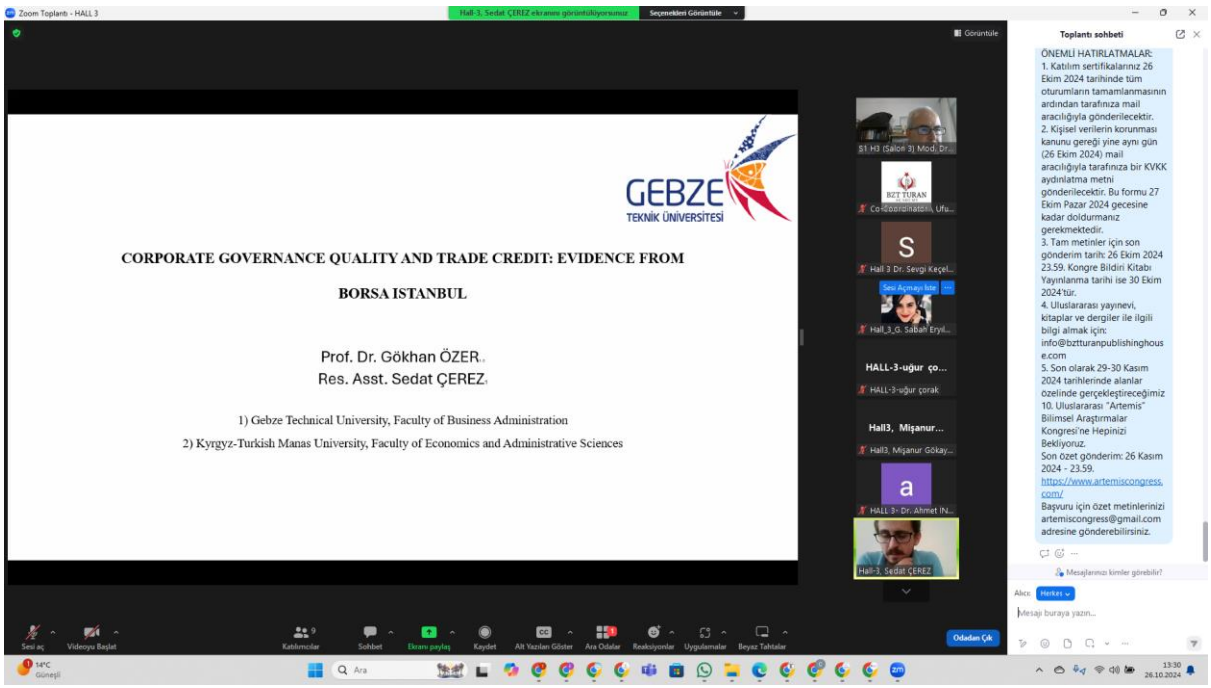

CONGESS PHOTOS

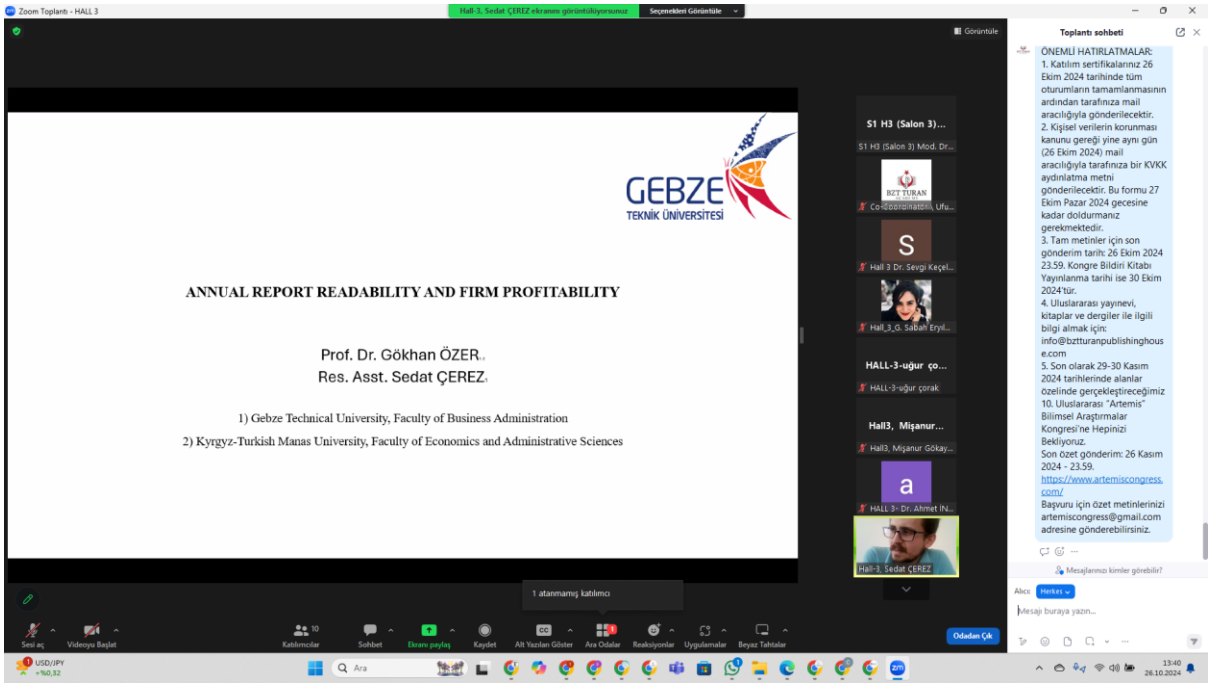

CONGESS PHOTOS

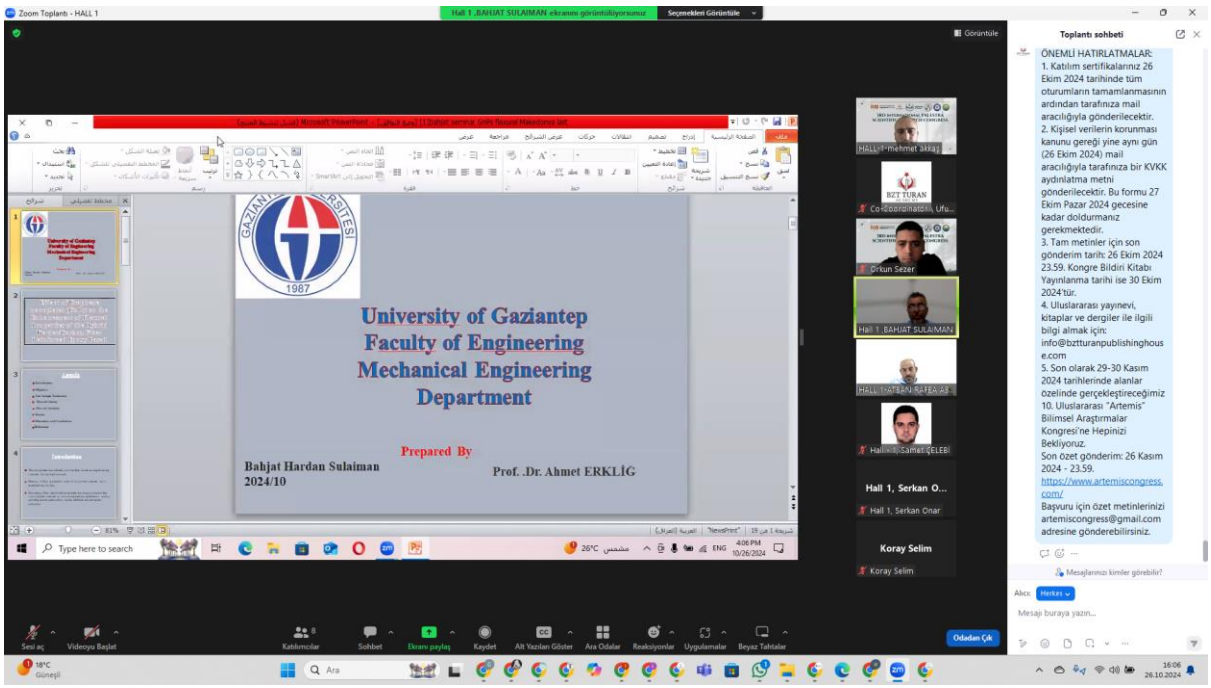

CONGESS PHOTOS

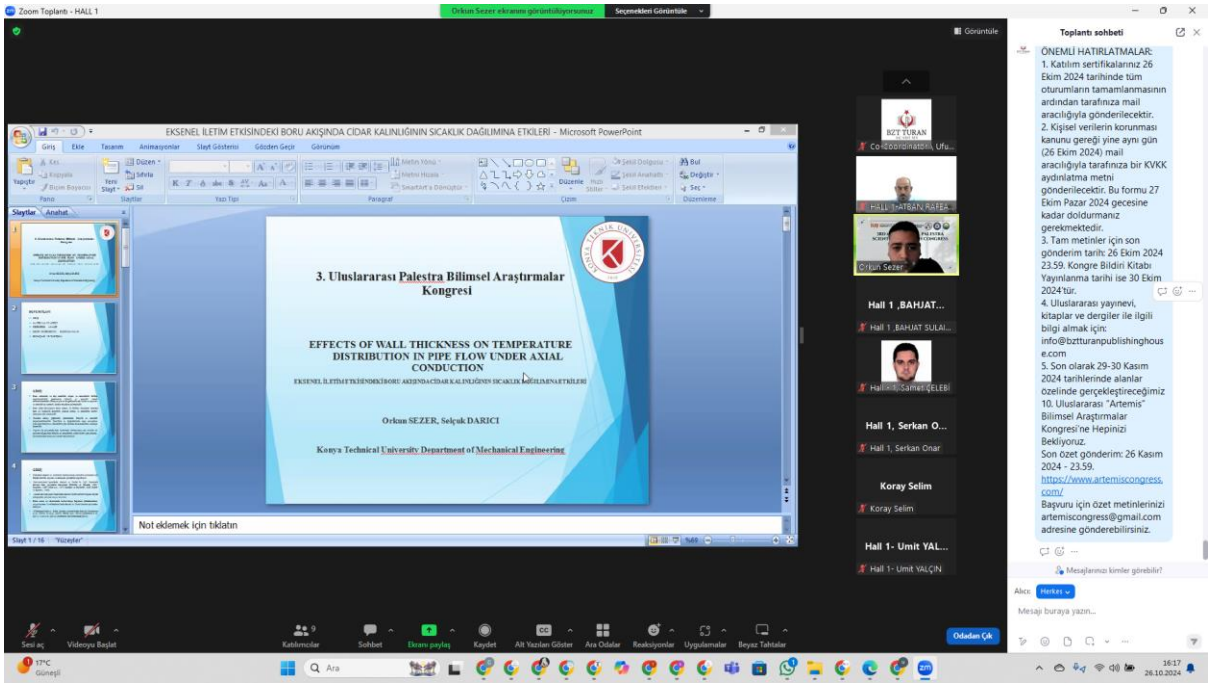

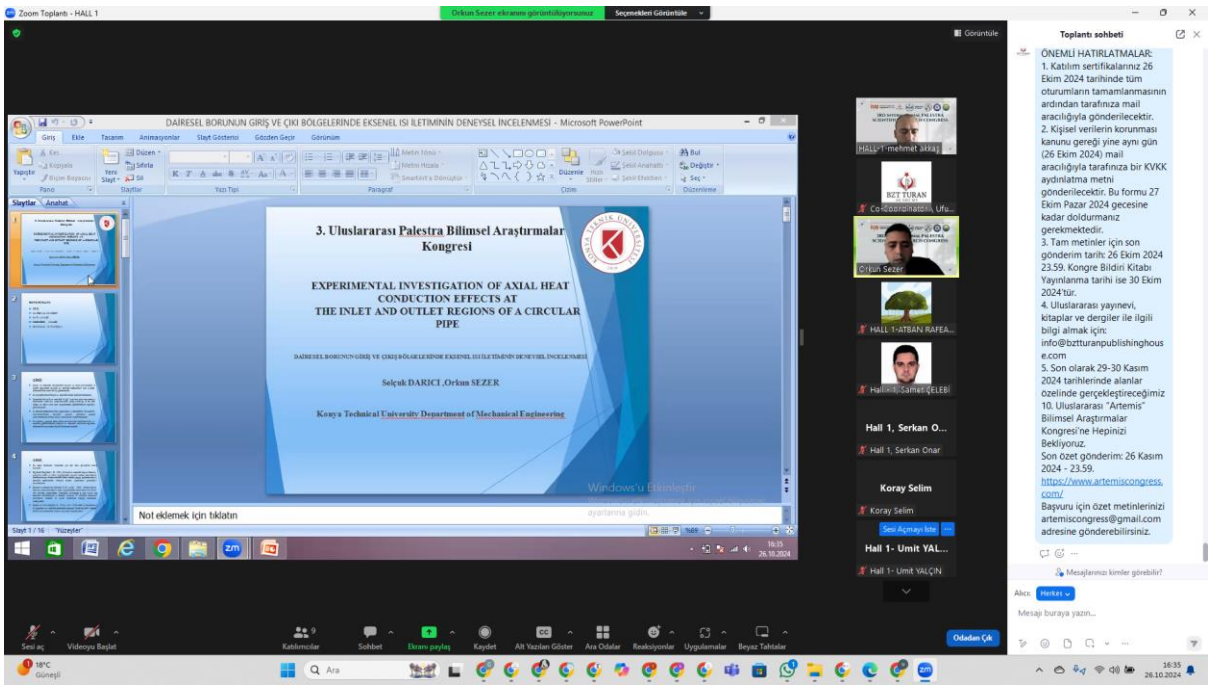

CONGESS PHOTOS

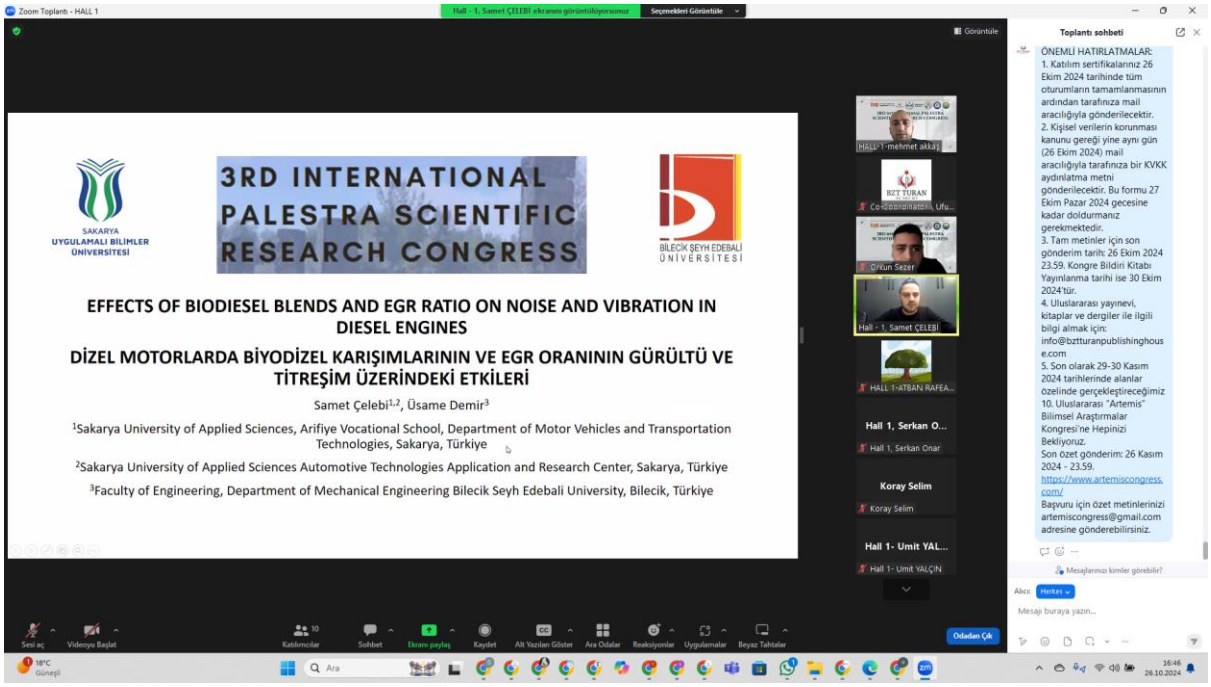

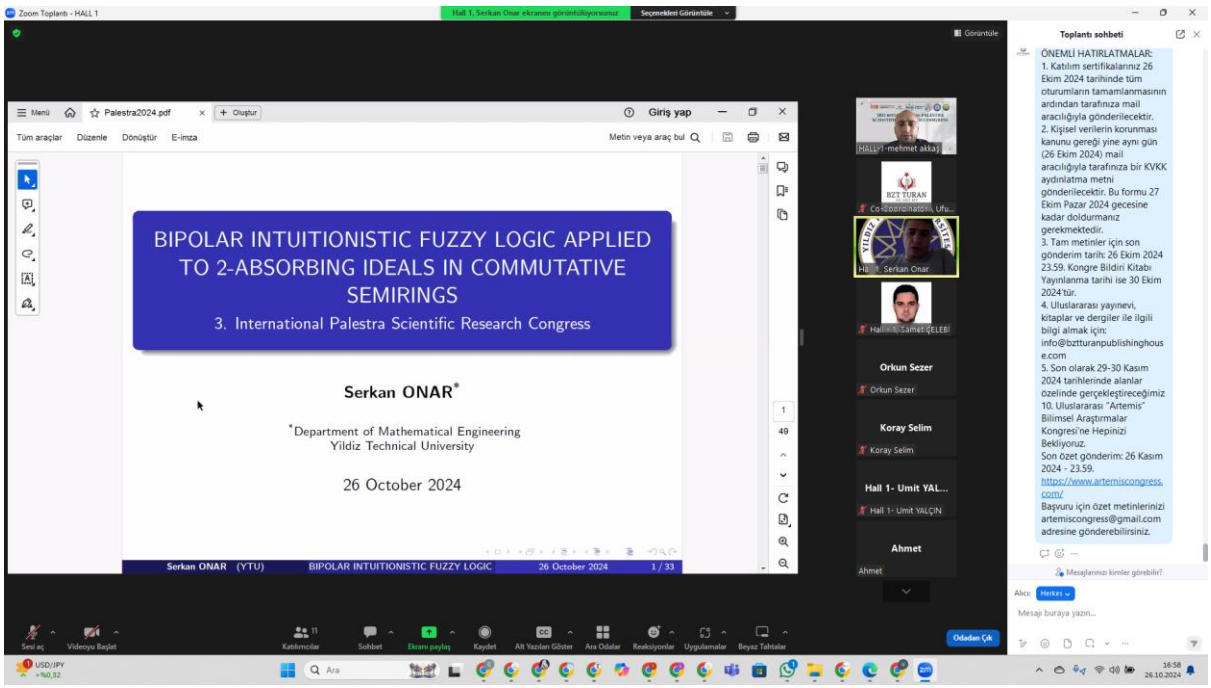

CONGESS PHOTOS

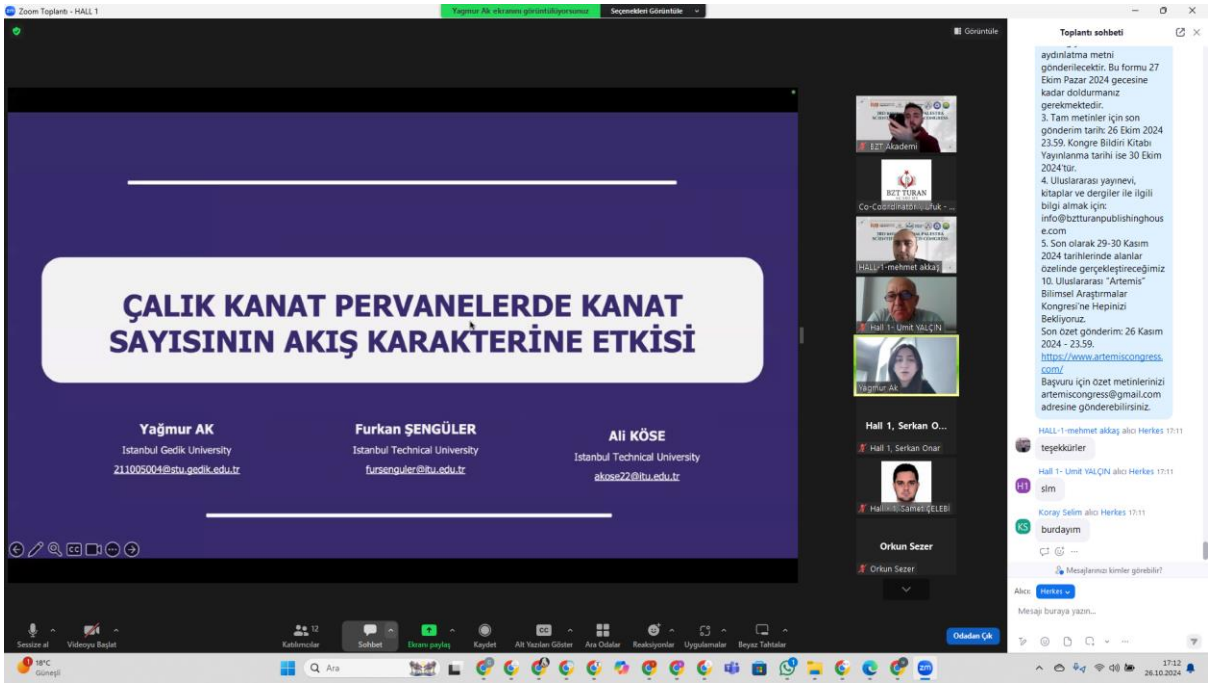

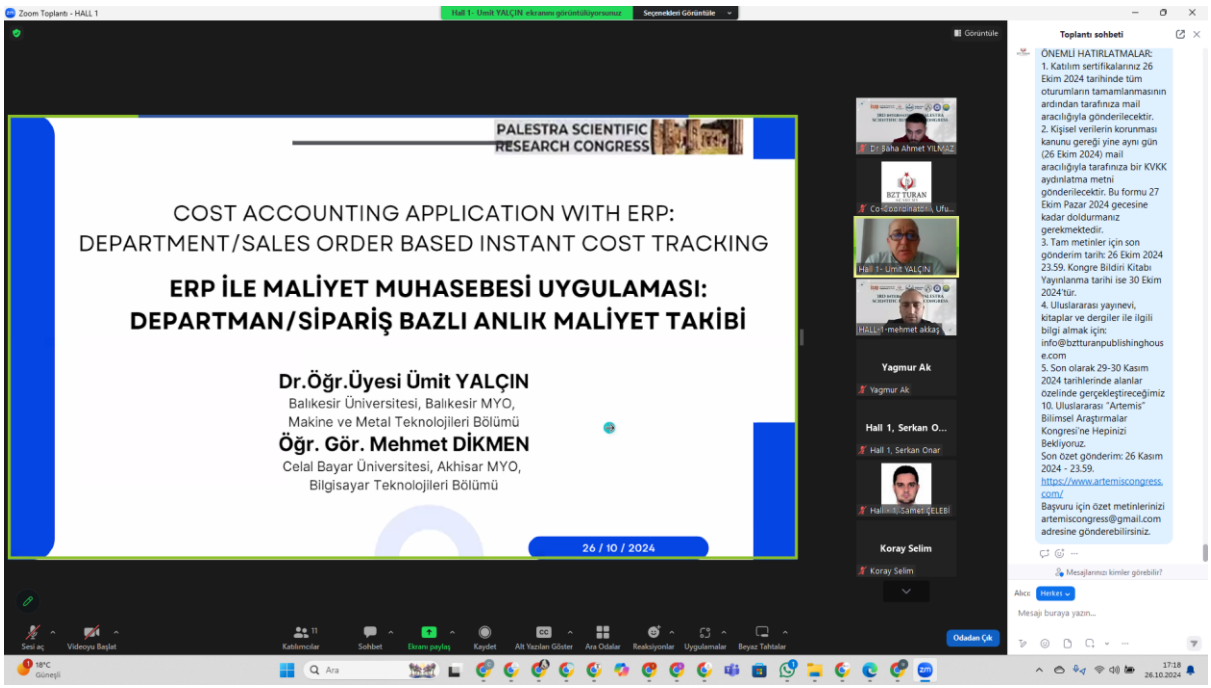

CONGESS PHOTOS

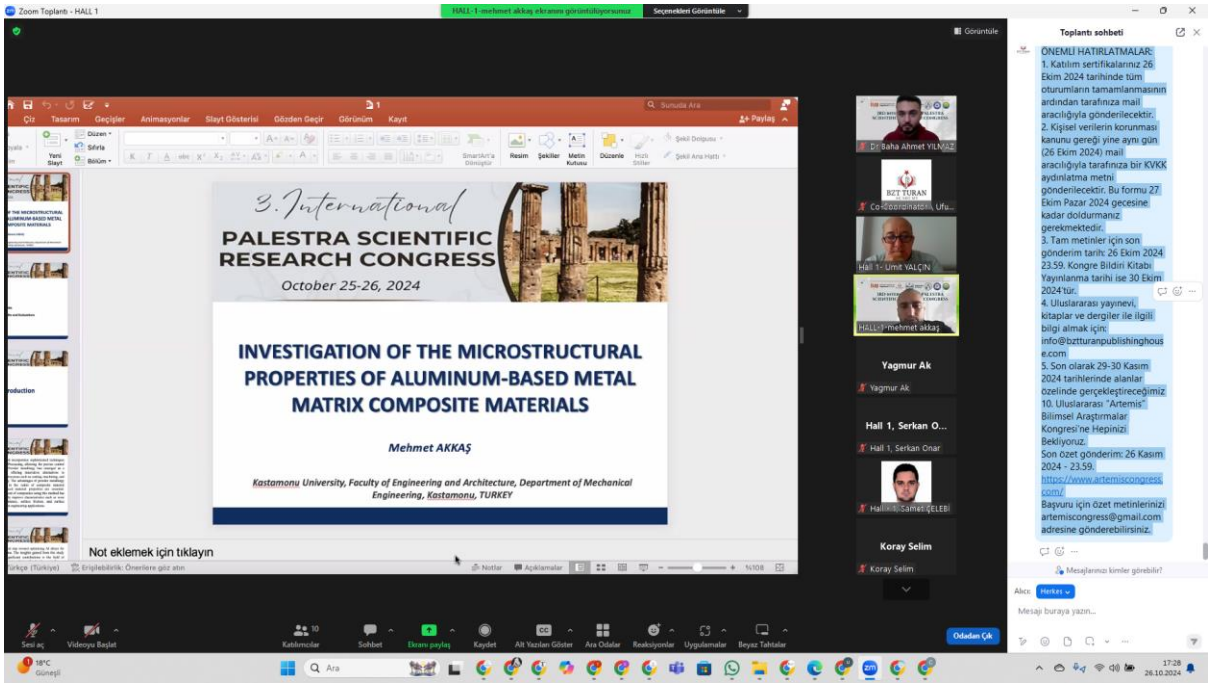

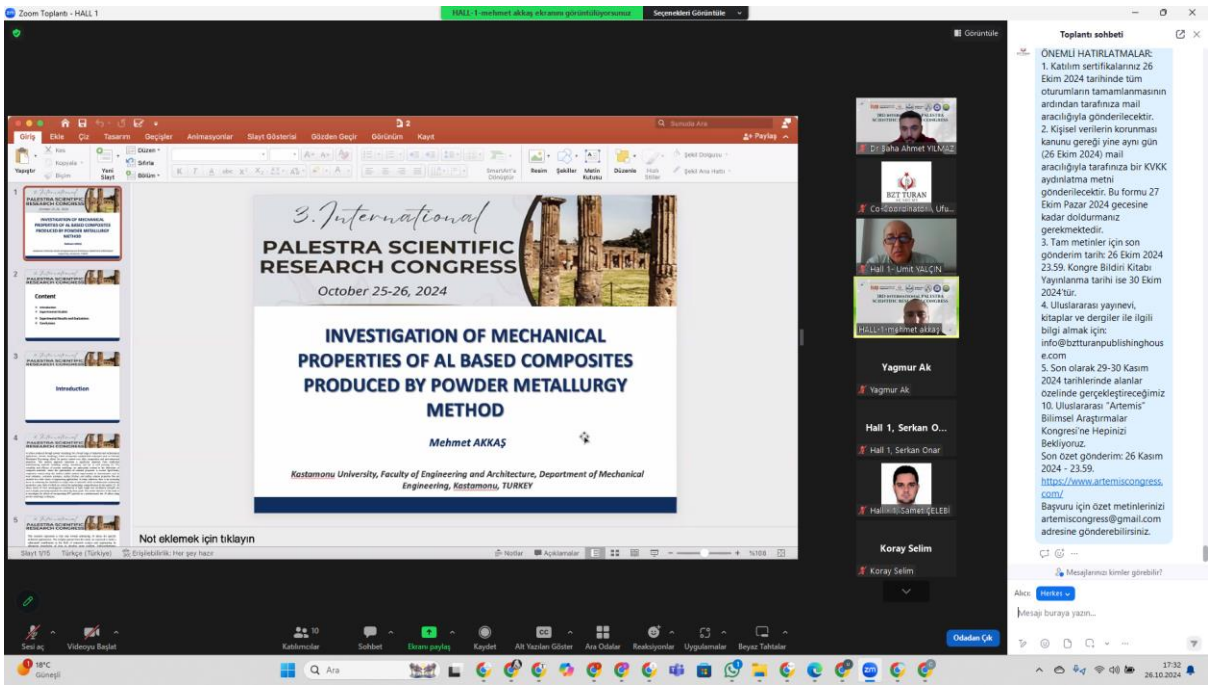

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

CONTENTS

Effect of Multi Walled Carbon Nano Tube (MWCNT) on the Enhancement of Flexural Properties of the Hybrid Kevler/Basalt Fiber Reinforced Epoxy Based Composites 1
Atban Rafea Abdo ABDO1, Ömer Yavuz BOZKURT2 1
Effect of Graphene nanoplates (GnPs) on the Enhancement of Flexural Properties of the Hybrid Kevler/Carbon Fiber Reinforced Epoxy Based Composites 2
Bahjat Hardan Sulaiman1, Ahmet Erkliğ2 2
BIPOLAR INTUITIONISTIC FUZZY LOGIC APPLIED TO 2-ABSORBING IDEALS IN COMMUTATIVE SEMIRINGS 3
Assist. Prof. Dr. Serkan ONAR 3
THE EFFECT OF THE NUMBER OF BLADES ON THE FLOW CHARACTERISTIC OF ÇALIK BLADE PROPELLERS 10
Yağmur AK 10
Furkan ŞENGÜLER 10
Ali KÖSE 10
ANALYSIS AND CHARACTERIZATION OF GRAPHENE NANOPLATELETS REINFORCED EPOXY/ BASALT/KEVLAR AND POXY/CARBON/KEVLAR HYBRID FIBER COMPOSITE LAMINATES: COMPARISON STUDY 19
Bahjat Hardan Sulaiman1, Atban R. Abdo2, Ahmet Erkliğ3 19
DETERMINATION AND OPTIMIZATION OF THE AMOUNT OF PROTEIN BOUND BY IMMOBILIZATION OF BACTERIAL ALPHA AMYLASE TO CHITOSAN BEADS 33
Taner ŞAHUTOĞLU1 33
Derya KIZILOLUK2 33
EFFECTS OF BIODIESEL BLENDS AND EGR RATIO ON NOISE AND VIBRATION IN DIESEL ENGINES 44
Dr. Öğr. Üyesi Samet ÇELEBİ 44
Doç. Dr. Üsame DEMİR 44
Algler, Alginatlar, Alginik asitler ve Özellikleri 54
Doç. Dr. Nermin KARATON KUZGUN 54
SAZANDAN (*Cyprinious carpio* L., 1758) ÜRETİLEN BALIKLI SOĞAN HALKALARININ TÜKETİCİ BEĞENİSİ BAKIMINDAN DUYUSAL DEĞERLENDİRİLMESİ 61
Doç. Dr. Nermin KARATON KUZGUN 61
EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF AXIAL HEAT CONDUCTION EFFECTS AT THE INLET AND OUTLET REGIONS OF A CIRCULAR PIPE 66
Selcuk Darici1*, Orkun Sezer2 66
EFFECTS OF WALL THICKNESS ON TEMPERATURE DISTRIBUTION IN PIPE FLOW UNDER AXIAL CONDUCTION 75
Selcuk Darici1*, Orkun Sezer2 75
ERP İLE MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMASI: DEPARTMAN/SİPARİŞ BAZLI ANLIK MALİYET TAKİBİ 85
Dr.Öğr.Üyesi Ümit YALÇIN, ... 85
Öğr. Gör. Mehmet DİKMEN, ... 85

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

INVESTIGATION OF THE MICROSTRUCTURAL PROPERTIES OF ALUMINUM-BASED METAL MATRIX COMPOSITE MATERIALS 94
Mehmet AKKAŞ1 94
INVESTIGATION OF MECHANICAL PROPERTIES OF AL BASED COMPOSITES PRODUCED BY POWDER METALLURGY METHOD 101
Mehmet AKKAŞ1 101
Synthesis of Modified Mesoporous SBA-15 Silica for dye removal 108
Mukaddes CAN1* 108
SUZAN ALBAYATİ2 108
IN VITRO BIOCOMPABILITY OF FUNCTIONALIZED SBA-15 SILICA 109
*1Mukaddes Can, 2Pembegül Uyar Arpacı 109
STUDY OF THE ANTIOXIDANT ACTIVITY AND SOME BIOLOGICAL ACTIVITIES OF A MEDICINAL PLANT 116
DRIS Nabil1, METROUH-AMIR Hassiba[1] 116
OPTIMIZATION OF THE EXTRACTION OF PHENOLIC COMPOUNDS FROM THE AERIAL PARTS OF AN ENDEMIC PLANT FROM THE ALGERIAN SAHARA 117
DRIS Nabil1, METROUH-AMIR Hassiba[1] 117
APPLICATION OF FINITE ELEMENT MODELLING FOR DEFECT PREVENTION IN AUTOMOTIVE COMPONENTS MANUFACTURING 118
Raul D.S.G. Campilho1,2 118
FINITE ELEMENT MODELLING OF TUBULAR JOGGLE ADHESIVE JOINTS SUBJECTED TO TENSILE STRESSES 119
André L. Faria1 and Raul D.S.G. Campilho1,2 119
EXPERIMENTAL STUDY OF THE EFFECT OF GAMMA AND X RADIATION ON THE MECHANICAL PROPERTIES OF STRUCTURAL ADHESIVES 120
Rúben A.C. da Silva1 and Raul D.S.G. Campilho1,2 120
VETERİNER SAĞLIKTA ARI ÜRÜNLERİNİN KULLANIM ALANLARI 121
Öğr. Gör. Serap KORKMAZ1 121
USE OF OLIVE (OLEACEAE) AND BY-PRODUCTS IN HEALTH 125
Öğr. Gör. Serap KORKMAZ1 125
HEMŞİRELERİN İLAÇ HAZIRLAMA VE UYGULAMA ORTAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: NİTELİKSEL BİR ÇALIŞMA 140
1Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül YILMAZ 140
2Dr. Öğr. Üyesi Mine YILMAZ KOCAK 140
TOXICITY OF CISPLATINE ON HEPATOCYTES AND PROTECTIVE ROLE OF ALPHA-LINOLEIC ACID 142
Kıvılcım Eren Erdoğan 142
SAĞLIK PERSONELİNDE KRONOTİPİN YEME BAĞIMLILIĞI VÜCUT KOMPOZİSYONU ŞİDDET VE STRES ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 147
Dyt. Cerennur Çetin 147
Dr.Öğr.Üyesi Nildem KIZILASLAN 147
SERVİKOJENİK SOMATOSENSORİYEL TİNNİTUSTA KURU İĞNELEME TEDAVİSİNİN TİNNİTUS ŞİDDETİNE ETKİSİ: VAKA SERİSİ 150
Dr. Öğr. Üyesi Zehra AYDOĞAN 150
SÜRDÜRÜLEBİLİR GÜZELLİK: SAÇ BAKIMI VE GÜZELLİK HİZMETLERİ İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM .. 152

Ruşen AKMAN1*.....152
ASTIM VE KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI YÖNETİMİNDE PRANAYAMA SOLUNUM TEKNİĞİNİN ROLÜ VE HEMŞİRELİK UYGULAMALARI.....159
Berat TEMİZ1*, Özlem TEKİR2.....159
GEBELİK VE DOĞUM SONU DÖNEMDE KADINLARIN İNTERNET VE SOSYAL MEDYA KULLANIMI: GÜNCEL LİTERATÜR DERLEMESİ.....168
Belma TOPTAŞ ACAR1* Hilmiye AKSU2.....168
DEPREMİN GEBELİK, DOĞUM VE DOĞUM SONU DÖNEME ETKİSİ VE HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI: GÜNCEL LİTERATÜR DERLEMESİ.....173
Belma TOPTAŞ ACAR1* Sevgi ÖZSOY2.....173
EĞİTİMDE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK.....178
Dr. Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ.....178
RUSYA'NIN ABHAZYA'YA DENİZ ÜSSÜ KURMA SÜRECİ.....181
Eren YİĞİTOĞLU.....181
USE OF TECHNOLOGY IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING SERVICES.....183
Dr. Öğretim Üyesi Sebahat Sevgi UYGUR.....183
BÜYÜNÜN GİZEMLİ ARAÇLARI: RİTÜELLERDE KULLANILAN TUHAF NESNELER VE ANLAMLARI 190
Öğr. Gör. Dr. Deniz GÜÇLÜ.....190
KÜRESEL EKONOMİK KRİZLERİN ULUSLARARASI TİCARET ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....211
Arş. Gör. Dr. Mine ÜZÜMCÜOĞLU.....211
ECZACILIK MEVZUATI VE DEONTOLOJİSİ: MESLEKİ SORUMLULUKLAR VE ETİK İLKELER.....213
Hande Haykır.....213
TÜRK VERGİ HUKUKUNDA BELGE DÜZENİ VE YAŞANAN SORUNLAR.....215
Prof. Dr. Zeynep ARIKAN.....215
Öğr. Gör. Dr. Ahmet İNNECİ.....215
SOCIAL MEDIA USAGE AND FAMILY COMMUNICATION: A RESEARCH ON EGE UNIVERSITY STUDENTS.....224
Lale Barçın AKA.....224
KADIN RUGBY'SİNDE KRİTİK PERFORMANS GÖSTERGELERİNİN BELİRLENMESİ: İLK 11'DE BAŞLAYANLAR VE YEDEK OYUNCULARIN KARŞILAŞTIRILMASI İÇİN BİR AYIRT EDİCİ FONKSİYON YAKLAŞIMI.....233
Dr. Öğr. Üyesi Erkan TORTU.....233
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIĞI, SOSYAL BECERI DÜZEYLERİ VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....235
Altan GÜNEŞ.....235
Doç. Dr. Emire ÖZKATAR KAYA.....235
The Determinants of Renewable Energy Consumption: Asymmetric Effects of Trade in Türkiye.. 237
Assoc. Prof. Muhammed BENLİ.....237
Mişanur GÖKAYDIN.....237
READING AND WRITING IN FOCUS: ANALYZING THE 9TH GRADE ENGLISH COURSEBOOK IN TÜRKİYE WITH THE WHOLE LANGUAGE APPROACH.....254
Songül DÜGER.....254
Lect. Dr. Handan KOCABATMAZ.....254

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

"YEDİ ULU OZAN" ŞAİRLERİNDEN YEMÎNÎ'NİN ŞİİRLERİNİN TESPİTİ VE YAYIMLANMAMIŞ ÜÇ ŞİİRİ 256
İlyas KAYAOKAY 256
YEMEK KÜLTÜRÜ VE MÜZELER: FARKLILAŞTIRILMIŞ DESTİNASYON PAZARLAMASI 270
DR SERKAN GÜN, ... 270
ÇEVRE SAĞLIĞININ HALK SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇÖZÜMLER VE KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR 291
Hande Haykır* 291
Ömer Faruk Çetinkaya** 291
SPOR BİLİMLERİ ÖZEL YETENEK SINAVI HAZIRLIK GRUBUNDA SPOR YARALANMASI KAYGISI 293
Doç.Dr. Ceyhun Alemdağ1*, Hülya Eyüboğlu, Süleyman Kemal Demirbaş, Görkem Sakallıoğlu 293
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SCIENCE AND MATHEMATICS PRE-SERVICE TEACHERS' WEB 2.0 TOOLS USAGE COMPETENCES ON THEIR SCIENCE, ENGINEERING AND ENTREPRENEURSHIP APPLICATION SKILLS 302
Prof. Dr. Hatice GÜNGÖR SEYHAN 302
Saadet ARSLAN 302
Ökkeş NASİF 302
THE EFFECT OF INTERDISCIPLINARY SCIENCE TEACHING ON PRE-SERVICE SCIENCE TEACHERS' BELIEF TOWARDS SUSTAINABLE DEVELOPMENT EDUCATION 317
Prof. Dr. Hatice GÜNGÖR SEYHAN 317
Gizem YILMAZ 317
Zeynep COŞKUN 317
SPORDA YEŞİL PAZARLAMA: SİVASSPOR ve SİVAS TARAFTARLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME 330
Ali Baykal 1, Zühal Yurtsızoğlu2 330
HOW TRAVEL VLOGS CONTRIBUTE TO DESTINATION PROMOTION: A CONTENT ANALYSIS OF CAPPADOCIA 332
Eda ÖZGÜL KATLAV1, Firdevs YÖNET EREN2 332
EXPLORING CAPPADOCIA CUISINE THROUGH YOUTUBE COMMENTS 342
Firdevs YÖNET EREN1, Eda ÖZGÜL KATLAV2 342
STEM EDUCATION IN OUT-OF-SCHOOL LEARNING ENVIRONMENTS: THE ROLE OF STUDENT CLUBS 352
Assoc. Prof. Dr. Riza SALAR 352
THE SEARCH FOR QUALIFIED TEACHING IN HIGHER EDUCATION: TEACHING PORTFOLIOS 359
Assoc. Prof. Dr Riza SALAR 359
VİETNAM OTOMOTİV SANAYİNDE TARİHSEL GELİŞİM 363
Sıtkı Selim DOLANAY 363
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPOR ORTAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 369
Doç. Dr. Ahmet İSLAM 369
Dr. Yasin SEPİL 369
EXAMINATION OF CHILDREN'S RIGHTS IN CHILD ABUSE AND NEGLECT 379
Dr. Öğr. Üyesi Adem ARSLAN 379
Sefa ÇELİKEL 379
SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING SKILLS AND THEIR EFFECTS ON CHILDREN'S DEVELOPMENT 388
Dr. Öğr. Üyesi Adem ARSLAN 388

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Sefa ÇELİKEL 388
PERFORMANS DÜŞÜKLÜĞÜNÜN İŞ SÖZLEŞMESİ FESHİNE ETKİLERİ 395
Prof.Dr. Hacı Yunus TAŞ 395
Uğur ÇORAK 395
MULTIPLE INTELLIGENCES IN ACTION: A CRITICAL ANALYSIS OF THE MOVIES UNIT IN THE 9TH GRADE ENGLISH COURSEBOOK IN TURKIYE 403
Songül DÜGER 403
Doç. Dr. Gülçin SARAÇOĞLU 403
THE IMPORTANCE OF DATA MINING AND SOFTWARE IN CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT 405
Dr. Ahmet Tuzcuoğlu1*, Berkay Sarıbaş2 405
KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE AĞLAYAN VE AĞLATAN BİR TİP OLARAK NEVHAGER 414
Doç. Dr. Semih YEŞİLBAĞ 414
YENİ MİLLİYETÇİLİK NEDEN POPÜLİST RADİKAL SAĞDAN (PRR) DAHA İYİ BİR ÇERÇEVE SUNAR 425
Arş. Gör. Günce Sabah ERYILMAZ 425
PARENTS' OPINIONS ON NUTRITIONAL SUPPORT PROVIDED TO CHILDREN RECEIVING PRESCHOOL EDUCATION 434
Dr. Narin BOZAN 434
REASSESSING THE ROLE OF EMOTION IN SOCIAL SCIENCE: A CRITICAL PERSPECTIVE 442
Arş. Gör. Günce Sabah ERYILMAZ 442
SOCIAL CHANGE OF YOUNG POPULATION: THE CASE OF TÜRKİYE 443
Dr. Musa YILMAZ 443
SAĞLIK MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI 453
Arş. Gör. Dr. Aykut ŞAHİN 453
Mehmet Ozan ŞAHİN 453
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK SÜREKLİ KAYGI DURUMLARININ ARAŞTIRILMASI 463
Mehmet Ozan ŞAHİN 463
Arş. Gör. Dr. Aykut ŞAHİN 463
MANEVİ LİDERLİK: TEORİK TEMELLER VE KAVRAMSAL BİR YAKLAŞIM 473
Arş. Gör. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS 473
ANNUAL REPORT READABILITY AND FIRM PROFITABILITY 484
Prof. Dr. Gökhan ÖZER 484
Res. Asst. Sedat ÇEREZ 484
CORPORATE GOVERNANCE QUALITY AND TRADE CREDIT: EVIDENCE FROM BORSA ISTANBUL .. 490
Prof. Dr. Gökhan ÖZER 490
Res. Asst. Sedat ÇEREZ 490
SCIENCE AND MATHEMATICS FROM HISTORY TO THE FUTURE WITH PROF. DR. FUAT SEZGIN .. 496
Rabia SAVAŞ1 496
Fatmagül ERGÜN2 496
AKRAN ZORBALIĞI VE SOSYAL BECERİ GELİŞİMİ 507
Emine MUTAFCI* 507

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

GÖRME YETERSİZLİĞİNDEN ETKİLENEN YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ İÇİN KAPSAYICI EĞİTİM UYGULAMALARI: OLASI ZORLUKLAR VE FIRSATLAR 509
Dr. Asil DERİN KILIÇ 509
YÜKSEKÖĞRETİMDE AÇIK KİTAP/KAYNAK SINAV(LAR)I: OLASI FIRSATLAR VE ZORLUKLAR 514
Dr. Asil DERİN KILIÇ 514
REKREATİF AMAÇLI PARKLARDA EGZERSİZ ALETLERİNİ KULLANAN BİREYLERİN REKREASYONEL SPOR İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE AKIŞ DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ 520
Ruken YOLCU 520
Doç.Dr. Mustafa Can KOÇ 520
CHATGPT FOR POSITIVE IMPACT? Opportunities and Challenges of Large Language Models in Education 522
Zohaib Hassan Sain 522
ENSURING EMPLOYMENT OF INCLUSIVE POTENTIAL IN AZERBAIJAN 523
Sevda Hasanova 523
ADIL SHIKHALIYEV'S WORK "SHUSHA WEDDING" 528
Sevinc Mahmudağa qızı Babaxanova 528
PHYSICAL CULTURE AS AN INTEGRAL PART OF GENERAL CULTURE 530
Təranə AğaRza qızı Həmzəbəyova 530
EVALUATION OF RESEARCH AND STATISTICS DIVISION-PRC'S FUNCTIONAL STATEMENT: BASIS FOR AN EFFECTIVE ORGANIZATIONAL UNIT PLAN 534
Myla Q. Sy 534
Examining Supply Management Processes at the Professional Regulation Commission Towards Efficient Procurement Practices 535
Paolo A. Fontanilla 535
ENHANCING EDUCATIONAL OUTCOMES: THE IMPACT OF COURSERA INTEGRATION ON EDUCATION STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE AND CAREER READINESS 536
Jeanilyn E. Tacadena-Muico1, PhD and Rey A. Mangarin, MAEd2 536
LANGUAGE USE AND SCRIPT PREFERENCES AMONG KASHMIRI YOUTUBE USERS: A SURVEY-BASED STUDY 537
Sajad Ahmad Teli 537
Aneesa Farooq 537
Sabiya Rafiq 537
Syed Samreena Sajad 537
The role and tasks of gymnastics in the physical education system 538
Çobanova Nərgiz Məhəmməd qızı 538
A NEW LOOK AT THE CREATION OF THE TAPESTRY ARTIST ADIL SHIKHALIYEV 542
Emil Raul oğlu Ağayev 542
TÜRK DÜNYASININ ELMİ VƏ MƏDƏNİ BİRLİYİ NAMİNƏ TARİXİ ADDIM 543
İsmayılov Şahismayıl Namaz oğlu 543
THE SOCIOLINGUISTIC SIGNIFICANCE OF SECOND PERSON PRONOUNS IN EASTERN INDIC LANGUAGES 547
SATYAM KUMAR 547
Analysis of the Perspectives about Corruption in Mexico and Latin America 556
Rafael Calderón Santana & Jose Miguel Mata Hernandez 556
DIFFUSION CARBIDE COATINGS 557
Mammadova Saadat Abbas 557

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Tagirli Gilal Muradkhanly 557
Guliyeva Lala Shahin 557
Mamedova Ulviya Mubariz 557
Verdiyev Suleyman Chilingir 557
Adigozelova Mehriban Namik 557
Huseynova Afag Sabir 557
ESTIMATION OF AGRO-ECOTOURISM POTENTIAL IN DASHKASAN DISTRICT, AZERBAIJAN 559
Mikayil Ismayilov 559
REGULATION OF THE EFFECT OF ORGANIC FERTILIZERS ON SOIL FERTILITY INDICATORS 561
Sevda Talıbova 1*, Mammad Mammadov2, Aynura Ahmadova3 561
UNLOCKING SUSTAINABLE ILLUMINATION: THE COMMERCIAL ADVANTAGES OF SOLAR ROAD LIGHTS OVER TRADITIONAL LIGHTING SOLUTIONS 562
Prof. Fuad Mammadov1, Nurlan Najafzade2* 562
TREND ANALYSIS OF THUNDERSTORMS DURING PRE-MONSOON (MARCH TO MAY) AND MONSOON (JUNE-SEP) SEASONS IN BANGLADESH 563
Mohammad Mahboob Hussain Khan1* 563
BALAKAN LAND RESOURCES AND THEIR EFFICIENT USE 564
Javid Nurmammadov 564
ANALYSIS OF SOLAR ENERGY AND ITS VARIOUS TECHNIQUES FOR ELECTRICITY GENERATION 565
*1,2,3F.F. Mammadov **1F.R. Kalbaliyev 565
A COMPREHENSIVE EXPLORATION OF EMULSION STABILIZATION TECHNIQUES 566
Yousra Mdarhri1*, Mohamed Chabbi1 566
OSYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF A TITANIUM-BASED CATALYST FOR THE PRODUCTION OF HYDROGEN BY PHOTOCATALYSIS 567
ZAKARIA GUEBLI1 ,2* RAFIK BENRABAA2 ,3, Houria DJEDIAI4 Laâldja Meddour-Boukhobza2 567
MOSQUITO REPELLENT SPRAY 569
Dr. Chethana V Chalapathy & Dr. Shruti Awasthi* 569
A STUDY ON IMPACT OF DIGITAL MARKETING ON THE CONSUMER DECISION MAKING FOR INTERIOR DESIGN PRODUCTS 570
Dr. Ganesha K S1, Sachin SB2 570
Kinetic Modelling of Powder-pack Boronized 4Cr5MoSiV1 Steel By the bilayer model 571
Katia Benyakoub1,*, Mourad Keddam 1, Brahim Boumaali 1 and Michał Kulka 2 571
GZ- IRRESOLUTE MAPPINGS IN TOPOLOGICAL SPACES 572
RAJA MOHAMMAD LATIF 572
ZS- CONTINUOUS MAPPINGS IN TOPOLOGICAL SPACES 573
RAJA MOHAMMAD LATIF 573
Role of NGO in Transfer of Farm Technologies to Empower the Livelihood Security of Small and Marginal Farming communities 574
G. Balaji1 and Dr. M. Kavaskar2 574
Invitro assessment of the Larvicidal activity of Vectobac 12AS formulation (*Bacillus thuringiensis var. israeliensis)* on *Anopheles mosquito* larvae 575
Ismail Muhammad1 Muinat Abdullahi Abubakar2 , Rejoice Asher1, Abdulmalik Bala Shuaibu1 575
DETERMINATION OF INCREMENT IN CARBON-DIOXIDE (CO2) EMISSION PRODUCED FROM AUTOMOBILE ON SELECTED HIGHWAYS IN BAUCHI STATE BY SPEED BUMPS 576
I. O. Raheem* 576

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

WIRELESS COMMUNICATION....577
K.Thamizhmaran and V.Preethy....577
HYBRID ROUTING PROTOCOL....578
K.Thamizhmaran and B.Madhumitha....578
ACKNOWLEDGEMENTS WITH CRYPTOGRAPHY FOR MANET....579
K.Thamizhmaran and S. Priyadharsini....579
SATELLITE COMMUNICATION LINKS....580
K.Thamizhmaran and S. Priyadharsini....580
SIMULATION ANALYSIS OF ALGORITHM IN MANETS....581
K.Thamizhmaran and V.Preethy....581
SENSOR NODE LIFETIME USING MULTI-GEOGRAPHICAL ROUTING PROTOCOL....582
K.Thamizhmaran and S. Priyadharsini....582
HYBRID LINK STATE FOR MOBILE AD HOC NETWORKS....583
K.Thamizhmaran and S. Priyadharsini....583
Business Organization....584
K.Thamizhmaran and S. Priyadharsini....584
A Study of Data Security....585
*S. Priyadharsini and 1K.Thamizhmaran....585
SCHEDULING ALGORITHM IN INFRASTRUCTURELESS WIRELESS NETWORKS....586
K.Thamizhmaran and B.Madhumitha....586
Flying Ad hoc Networks....587
K.Thamizhmaran and P.Devadharshini....587
Secure Approach for Mobile Ad hoc Networks....588
Thamizhmaran and B.Madhumitha....588
IMAGE TECHNOLOGY....589
K.Thamizhmaran and P.Devadharshini....589
SMART FARMING for IoT....590
K.Thamizhmaran and G.Roshini....590
WIRELESS MEDIUM TECHNOLOGY....591
K.Thamizhmaran and M.Sabitha....591
NOVEL DISPLAY DESIGN....592
K.Thamizhmaran and G.Roshini....592
ANTIOXIDANT ACTIVITY OF SPIRULINA EXTRACT....593
MERIEM AZIEZ *(1), NOUREDDINE BRIBI(1)....593
PRODUCTION PLANNING STRATEGIES AND BIOPROCESS OF LIPASES: A REVIEW....594
1Magashi, M.A. 2Jamilu, H....594
Green synthesis, characterization of iron-based nano fertilizer for sustainable release and efficient use of nutrients of iron nanoparticles using green tea extract....595
Dr. Shruti Awasthi* & Dr. Chethana V Chalapathy....595
The effects of human food additives on Drosophila melanogaster- A dietary exposure experiment....596
Dr. Shefali Raizada1 & Dr. Shruti Awasth2* Keerthana R & Chandralekha,....596
EXPOSURE TO NATURAL BACKGROUND RADIATION IN NIGERIA'S OILFIELDS: A SYSTEMATIC REVIEW....597
B. SAMAILA....597

INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISES IN THE KARABAGH REGION 599
AHMEDZADE CELAL VUGAR 599
İLETİŞİM VE RUHUN KRİZİ 600
PARVIN KARIMOVA 600
KÜRESELLEŞME ZAMANI ÖĞRENCİ ZEKÂSININ GELİŞİMİ 602
Phd. Gulnar QAMBAROVA 602
COMPENSATION PRACTICES TOWARDS EMPLOYEES' SATISFACTION AMONG SELECTED WORKERS IN CITI HARDWARE PANABO CITY 604
Amelie L. Chico1, Rossdell Dudang2, Meljun Khyl Espinosa2 and Mark Alvin Maratas2 604
SERVICE MARKETING AND SATISFACTION AMONG WORKING EMPLOYEES IN TRANSIENT BOARDING HOUSES IN PANABO CITY 605
Amelie L. Chico1, Cherub Nissi B. Amto2, King Loyd Jones Lamigo2 and Jericho Yuson2 605
Teachers' Pedagogical Knowledge and Mathematical Skills as Predictors of Students Achievement in The New Normal 606
1Michael C. Morre Jr. and 2Noel T. Casocot 606
THE INFLUENCE OF DIGITAL COMPETENCE ON THE MATHEMATICS ANXIETY AMONG FIRST YEAR COLLEGE STUDENTS 607
Remond Corpus & Noel T. Casocot 607
Coping Mechanism of SPED Specialists in Facilitating Online Learning to Learners with Hearing Impairment 608
Marrianeth Z. Berdon, Ma. Ave Sussieann R. Fronteras, Nor Jean P. Patta, Eric Roland Natividad, Jospher G. Handang, Kathleen A. Gregorio, Nurfaiza J. Joe 608
The Impact of Self-Confidence on the Learning Process: A Quantitative Investigation Among Filipino Undergraduate Students 609
Kate Ledesma1, Katreena Gayle Lao2, Jospher Handang3, Lyka Saldariega4 609
Online Learning: Experiences of the Parents of Children with Down Syndrome 610
Crizy Jane R. Quililan1, Shenn S. Gemarangan2, Jospher G. Handang3, Earl Patrick A. Bernardo4, Shela S. Rosales5, Eric Roland Natividad6 610
Student Satisfaction and Interaction in Online Learning Setting among Filipino Preservice Teachers: A Quantitative Study 611
Irish Faye Bengil, Jospher Handang, Lyka Saldariega, Suzette Mata, Christine Pesidas, Kian Rhyne Sechico, Eric Roland Natividad 611
A QUANTITATIVE INVESTIGATION OF SELF-EFFICACY AMONG FILIPINO YOUNG ADULT LEARNERS 612
Kian Rhyne Sechico, JospherHandang, LykaSaldariega, Irish Faye Bengil, Kate Ledesma, Suzette Mata ... 612
ÇİNİN MƏRKƏZİ ASİYAYA DAİR XARİCİ SİYASƏTİNDƏ SİNCAN 613
Dr.Eldar Cəfərov 613
magistrant Eyvazov Orxan 613
Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarındaki tarihi kültürel eserlerin yok edilmesi.. 615
Gurbanov Anar Nevruz 615
Online Student's Connectedness and Academic Resilience *616*
1 Queenie A. Yangke, *1*Melboy B. Arañez, *1* Eidderf Fritz P. Angelo and *2Jeanilyn E. Tacadena* *616*
Archetypal analysis of Squealer in George Orwell's Animal farm 617
Earl Jones G. Muico 617

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Environmental degradation and high-handed role of smart grids and smart appliances: Can the globe go green? 618
Dr. Khurram Shehzad 618
THE IMPACT OF CHANGING FAMILY STRUCTURES ON ELDERLY SUPPORT IN MALAYSIA 619
Nik Norliati Fitri 619
Müstəqillik dövründə Azərbaycan Respublikasının Gürcüstan Respublikası ilə əlaqələri 620
Kəmalə XUDAVERDİYEVA 620
"Acceptability of Innovative Food Products Developed by Undergraduate Students - A Field Study on Sensory Evaluation." 622
Dr. SALLA VIJAY KUMAR 622
SCIENCE TEACHING STRATEGIES AND ACADEMIC MOTIVATION OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS 623
Jovany Gleen L. Allawan*1 623
SOCIAL MEDIA ENGAGEMENT AND MENTAL HEALTH AMONG SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS 624
Jovany Gleen L. Allawan*1 624
Integrating Film-Adaptations in Teaching Literature 625
Merbah Kouider 625
FACTORS INDICATIVE OF SPIRITUAL VIEWS AMIR TEMUR AND HIS INFLUENCE ON THE LIFE OF SOCIETY 626
Komiljon Sultanov, ... 626
ANALYSIS OF INFORMATION ABOUT AMIR TEMUR IN MANUSCRIPTS WRITTEN BY ARAB HISTORIANS OF THE XIV-XV CENTURIES 627
Imamov Khurshid 627
"BABURNOMA"DA ZAHIRIDDIN MUHAMMED BABUR'UN HINDISTAN'I FETHI HAKKINDA BILGILER: PANIPAT SAVAŞININ DETAYLARI - SEBEPLER VE ETKILER 628
Sharipov Azizjon Azimovich 628
SOSYOLOJİK ANALİZ DÜZEYİNDE SİYASİ ZİHNİYET 630
Ulker Imamaliyeva 630
UNDERSTANDING CHINA'S "GLOBAL ROLE" IN THE GLOBALISED WORLD 632
Professor (Dr.) Quaisar Alam 632
ATTITUDE TOWARDS LEARNING MATHEMATICS, EMOTIONAL DISPOSITION AND BEHAVIOR OF STUDENTS IN SENIOR HIGH SCHOOL 633
Matthew E. Cañeda and Noel T. Casocot 633
GİZ-LINDELOF TOPOLOGICAL SPACE 634
RAJA MOHAMMAD LATIF 634
ZS-COMPACT TOPOLOGICAL SPACES 635
RAJA MOHAMMAD LATIF 635

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

BÜYÜNÜN GİZEMLİ ARAÇLARI: RİTÜELLERDE KULLANILAN TUHAF NESNELER VE ANLAMLARI

Öğr. Gör. Dr. Deniz GÜÇLÜ

Kocaeli Üniversitesi, Kartepe Turizm Meslek Yüksekokulu

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-7040-4068

Özet

Büyü ve sihir ritüelleri, insanlık tarihi boyunca farklı kültürlerde ilgi çekici ve gizemli bir alan olmuştur. Bu ritüellerde kullanılan malzemeler, genellikle doğanın sunduğu bitkiler, taşlar veya hayvan parçaları gibi yaygın nesnelerden oluşur. Ancak bazı büyü pratiklerinde, bu bilinen unsurların yanı sıra son derece tuhaf ve sıra dışı maddeler de kullanılır. Yılan derisinden kurutulmuş insan kemiğine kadar birçok ilginç malzeme, büyüde farklı sembolik anlamlar taşır ve büyü pratiğinin amacına ulaşmasını sağlamak için tercih edilir. Büyülerde kullanılan tuhaf maddeler, doğaüstü güçlerle ve sembolizmlerle dolu derin bir anlam taşır. Bu malzemeler sadece fiziksel özellikleri nedeniyle değil, aynı zamanda taşıdıkları sembolik güçler nedeniyle büyücüler tarafından dikkatlice seçilir. Örneğin; Birçok büyüde, kişisel bir bağ kurmak ve hedeflenen kişinin enerjisini yönlendirmek amacıyla insan saçları ve tırnakları kullanılır. Özellikle aşk ve bağlama büyülerinde saç telleri, kişiyi büyüyle bağlamak için kullanılırken, düşmanı uzaklaştırmak veya birini etkisiz hale getirmek için tırnak parçaları kötü niyetli büyülerde yer alır. Yılanlar, yeniden doğuş ve değişim sembolü olarak büyülerde sıkça kullanılır. Yılan derisi, koruyucu tılsımlarda ve büyü ritüellerinde sıkça tercih edilir. Yılan zehri ise daha tehlikeli büyülerde, özellikle düşmanları cezalandırmak veya kötülükten arınma amacıyla kullanılır. Tarih boyunca kullanılan bu alışılmadık malzemeler, büyünün amacına ulaşmasını sağlamak ve büyünün etkisini artırmak için önemli bir rol oynamıştır. Günümüzde bile bu tuhaf malzemeler, hem kültürel hem de ezoterik dünyada büyü pratiklerinin bir parçası olmaya devam etmektedir. Çalışmamızda, tarihsel yazı kaynaklar ışığında büyü ve ritüellerde kullanılan en tuhaf maddeleri ve bu malzemelerin arkasındaki inançlar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnanç, Ritüel, Sembolizm.

MYSTERIOUS TOOLS OF MAGIC: STRANGE OBJECTS USED IN RITUALS AND THEIR MEANINGS

Abstract

Magic and magic rituals have been an interesting and mysterious area in different cultures throughout human history. The materials used in these rituals usually consist of common objects provided by nature, such as plants, stones or animal parts. However, in some magical practices, in addition to these known elements, extremely strange and unusual substances are also used. Many interesting materials, from

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

snake skin to dried human bones, carry different symbolic meanings in magic and are preferred to ensure that the magic practice achieves its purpose. The strange substances used in spells carry a deep meaning, full of supernatural powers and symbolism. These materials are carefully selected by magicians not only for their physical properties, but also for the symbolic powers they carry. For example; Many spells use human hair and nails to create a personal connection and direct the energy of the targeted person. Especially in love and binding spells, strands of hair are used to bind a person magically, while nail pieces are used in malicious spells to drive away the enemy or neutralize someone. Snakes are frequently used in spells as symbols of rebirth and change. Snake skin is frequently used in protective talismans and magic rituals. Snake venom is used in more dangerous spells, especially to punish enemies or purify evil. These unusual materials used throughout history have played an important role in ensuring that the spell achieves its purpose and increases the effect of the spell. Even today, these strange materials continue to be a part of magical practices in both the cultural and esoteric worlds. In our study, the strangest materials used in magic and rituals and the beliefs behind these materials are examined in the light of historical written sources.

Keywords: : Belief, Ritual, Symbolism.

GİRİŞ

Büyü ve ritüelistik pratikler, insanlık tarihinin en eski inanç sistemlerinden biridir. Büyü, sadece doğaüstü güçlerle iletişim kurmak ya da onları kontrol etmek amacıyla yapılan bir eylem değil, aynı zamanda insanın evrendeki yerini anlama ve onu şekillendirme arzusunun bir yansımasıdır. Tarih boyunca birçok kültür büyüyü hayatın bir parçası olarak kabul etmiş, günlük yaşantıdan kutsal ritüellere kadar pek çok alanda büyünün etkisi hissedilmiştir. Ancak büyü dünyasında kelimeler kadar nesnelerin de önemli bir rol oynadığı yadsınamaz bir gerçektir. Kullanılan her malzeme, taşıdığı sembolik anlamla birlikte büyünün etkisini artırmak ve yönlendirmek için önemli bir araç haline gelir. Bu makale, büyü ritüellerinde yer alan ve çoğu zaman sıradan yaşamda ilginç ya da tuhaf olarak görülen nesnelerin derinlemesine bir analizini sunmayı amaçlamaktadır. Bezoar taşından yılan derisine, mumya tozundan kurbağa bacaklarına kadar birçok nesne, farklı kültürlerde ve büyüsel pratiklerde sembolik anlamlar taşır. Bu nesneler, çoğunlukla büyü dünyasının gizli sırlarına kapı aralayan anahtarlar olarak görülür ve onların gücü, bu sembolizmin derinliğinden gelir. Örneğin, bir hayvanın kemiği ölüm ve kehanetle ilişkilendirilirken, kurumuş bir bitki ya da toprak parçası yaşam enerjisini veya dönüşümü simgeleyebilir. Bu nesneler neden büyü ritüellerinde bu kadar önemli bir yer tutar? İnsanlar neden bu tür tuhaf objeleri güç sembolleri olarak görmüş ve onları doğaüstü ile iletişim kurma araçları haline getirmiştir? Bu soruların cevapları, büyünün özünde yatan sembolizme ve her kültürün kendine has inanç sistemlerine bağlıdır. Ritüellerde kullanılan bu objeler, sadece fiziksel varlıklar değil, aynı zamanda gizemli güçlerin yeryüzündeki yansımalarıdır. Bu çalışmada, büyüsel nesnelerin tarihsel kökenleri, kullanım amaçları ve farklı kültürlerdeki anlamları ele alınacaktır. Aynı zamanda, bu nesnelerin hangi bağlamlarda ve hangi ritüellerde kullanıldığını inceleyerek, büyünün nasıl işlediğini ve bu objelerin büyünün etkisini nasıl yönlendirdiğini anlamaya çalışacağız. Ritüelistik pratiklerde kullanılan bu tuhaf nesnelerin ardındaki gizemler çözüldükçe, insanlık tarihinin derinliklerinde büyüye verilen önemin boyutları da gün yüzüne çıkacaktır.

1. BÜYÜ

Büyü, insanlık tarihinin en eski ve en gizemli uygulamalarından biri olarak, bireylerin doğaüstü güçleri kontrol etmek, etkilemek ya da yönlendirmek amacıyla yaptıkları ritüelistik veya sembolik eylemler bütünüdür. Genellikle bir inanç sistemi çerçevesinde, fiziksel ve ruhsal dünya arasında bir köprü kurma aracı olarak görülür. Büyü, evrendeki görünmeyen güçlerle temas kurma, insanın kaderini

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

değiştirme veya geleceği şekillendirme amacını taşır. Geçmişten günümüze kadar birçok farklı kültür ve medeniyette, büyü çeşitli formlarda ve inanış sistemlerinde önemli bir rol oynamıştır.

Büyü, sadece doğaüstü güçleri harekete geçirme ya da yönlendirme amacı taşımaz; aynı zamanda insanın doğa ile ilişkisini anlamlandırma çabasının da bir parçasıdır. Doğaüstü güçlerin insan yaşamını etkileyebileceğine dair inanç, büyünün temel taşlarından biridir. Bu nedenle, büyü uygulamaları genellikle bir takım sembolik nesneler, ritüeller ve sözlerle desteklenir (Dell, 2021; Örnek, 2017; Özbudun ve Uysal, 2012).

"Büyü" kelimesi, Türkçedeki "Büy/Büğ/Böğ" kökünden türemiş olup etkilemek, yayılmak, örtmek ve gizlemek anlamlarına gelir. Bu kök, aynı zamanda "büyük" kelimesiyle de bağlantılıdır. Ayrıca, "böğe" yani "şaman" kelimesine dayandığı ve "büğ" biçiminin Moğolca'daki "böge" (şaman) kelimesiyle benzer bir kökten geldiği düşünülmektedir (Ayverdi, 2010). İngilizce "magic," "mage" ve "magician" kelimelerinin kökeni ise Yunanca "μάγος" ve Latince "magus" sözcüklerine dayanır (Liddell ve Scott, 2001)

1.1. Büyü Türleri

Büyü kavramı, tarih boyunca farklı amaçlar için uygulanmış ve birçok farklı biçim almıştır. En yaygın büyü türlerinden bazıları şunlardır:

Ak Büyü (İyi Niyetli Büyü): Ak büyü, genellikle iyi niyetle yapılan büyü uygulamalarını ifade eder. Kişilerin sağlığını korumak, refahını artırmak, kötülüklerden korunmak ya da iyileştirmek amacıyla yapılır. Bu büyüler, toplumlar tarafından genellikle kabul görmüş ve "koruyucu" olarak değerlendirilmiştir.

Kara Büyü (Kötü Niyetli Büyü): Kara büyü, zarar verme, lanet etme ya da bir kişinin hayatına olumsuz etki bırakma amacı güder. Genellikle karanlık güçlerle işbirliği yapıldığına inanılan kara büyüler, toplumlarca yasaklanmış ya da korku ile karşılanmıştır. Voodoo büyüleri ya da lanetler bu kategoriye örnek olarak gösterilebilir.

Doğa Büyüsü: Doğa olaylarını ya da unsurlarını kontrol etmek amacıyla yapılan büyülerdir. Yağmur yağdırma, ürün bereketini artırma gibi ritüeller bu kategoride yer alır. Doğaya saygı ve tapınma esasına dayanan bu büyüler, özellikle tarıma dayalı toplumlarda sıkça görülmüştür.

Aşk Büyüsü: İnsanın en derin duygularından biri olan aşkı etkilemek ya da yönlendirmek amacıyla yapılan büyülerdir. Aşk büyüleri, bir kişiyi âşık etmek, bir ilişkiyi güçlendirmek ya da ayrılmış çiftleri birleştirmek gibi amaçlarla yapılabilir.

Kehanet Büyüsü: Geleceği görme, olayları önceden tahmin etme ya da gizli bilgileri öğrenme amacıyla yapılan büyülerdir. Kehanet büyüleri, falcılık ya da kehanet nesneleri kullanılarak icra edilir ve genellikle büyü ile sıkı bir bağ içerisindedir.

Koruyucu Büyüler: Kötü ruhlardan, hastalıklardan ya da düşmanlardan korunmak amacıyla yapılan büyülerdir. Bu büyü türü, tılsımlar, muska ve koruyucu semboller kullanılarak gerçekleştirilir (Miller, 2010; Davies, 2007; Örnek, 2014; Kieckhefer, 2022; Emiroğlu ve Aydın, 2003).

1.2. Büyünün Unsurları

Büyü ritüellerinde çeşitli unsurlar bir araya gelir. Bu unsurlar, büyünün etkisini güçlendirmek ve doğaüstü güçlerle daha etkili bir iletişim kurmak amacıyla kullanılır. İşte büyüde sıkça karşılaşılan bazı unsurlar:

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Sözler ve Dualar: Büyüde sözcükler oldukça önemlidir. Sözcükler, büyünün niyetini ifade eder ve gücü harekete geçiren anahtar rolü oynar. Büyü sözleri, genellikle kadim ve gizemli bir dilde ya da özel bir şekilde düzenlenmiş söz dizileri halinde kullanılır.

Sembolik Nesneler: Büyüde kullanılan nesneler, sembolik anlamlar taşır ve büyünün etkisini yönlendirmede yardımcı olur. Kemikler, taşlar, bitkiler, tüyler, aynalar ve hatta hayvan organları, ritüelistik büyülerde sıklıkla kullanılan malzemelerdendir. Bu nesneler, büyü uygulayıcısının niyetine göre seçilir ve belirli bir güç atfedilir.

Ritüeller: Büyünün temelini oluşturan ritüeller, belirli bir düzene göre yapılan sembolik eylemlerdir. Bu ritüeller, bazen danslar, şarkılar, törenler ya da belirli vücut hareketleri içerir. Ritüelin amacı, doğaüstü güçlerle bir bağ kurmak ve büyünün etkisini artırmaktır.

Astrolojik ve Kozmik Bağlantılar: Büyüde zamanlama da çok önemlidir. Ayın evreleri, gezegenlerin konumları ya da belirli günler ve saatler, büyünün etkisini artırmak için dikkatle seçilir. Özellikle dolunay dönemleri, birçok büyü ritüelinde tercih edilen zaman dilimleridir.

Tılsımlar ve Muska: Tılsımlar ve muskalar, koruma ya da güç elde etmek amacıyla kişisel olarak taşınan büyüsel objelerdir. Bir tılsım ya da muska, genellikle belirli bir niyetle hazırlanır ve kişiyi kötü ruhlardan ya da hastalıklardan koruma amacı taşır (Lipscomb, 2023; Emiroğlu ve Aydın, 2003).

1.3. Büyünün Kültürel Anlamı ve Evrimi

Büyü, sadece bireysel bir uygulama ya da kişisel bir inanç sistemi değildir. Aynı zamanda, toplumların kültürel ve dini hayatının önemli bir parçası olmuştur. Eski Mısır'dan Yunan medeniyetine, Orta Çağ Avrupa'sından Afrika kabilelerine kadar pek çok toplumda büyü, toplumun ruhani ve kültürel dünyasında merkezi bir rol oynamıştır. Antik dönemlerde büyü, tanrılarla iletişim kurmanın bir yolu olarak görülmüş, rahipler ya da büyücüler bu konuda uzmanlaşmış ve topluluk içinde büyük saygı görmüştür. Zamanla, din ve büyü arasında bir ayrım ortaya çıkmıştır. Modern dinlerde büyü, genellikle şeytanla ya da karanlık güçlerle ilişkilendirilmiş ve yasaklanmıştır. Orta Çağ Avrupa'sındaki cadı avları, büyünün korku ve sapkınlıkla ilişkilendirilmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ancak buna rağmen, büyü pratikleri gizliden gizliye varlığını sürdürmüş, günümüzde de alternatif inanç sistemlerinde, pagan ve Wicca gibi modern ruhani akımlarda kendine yer bulmuştur (Levi-Strauss, 1983; Mar, 2016).

1.4. Büyünün Tarihçesi

Büyünün tarihi, insanlık tarihinin başlangıcına kadar uzanan köklü bir geçmişe sahiptir. Bu tarih, yalnızca din ve inanç sistemlerinin değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel gelişmelerin de bir yansımasıdır. Büyü, insanın doğaüstü güçlerle ilişki kurma çabasının ve evrenin gizemlerini anlama arayışının bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Büyü uygulamaları, farklı dönemlerde ve kültürlerde değişiklik gösterse de, temel amacı genellikle doğayı, insan ilişkilerini ve kaderi kontrol etmek olmuştur.

1.4.1. Prehistorik Dönem (MÖ 35.000 - MÖ 3000)

Büyünün en eski izleri, prehistorik dönemde mağara resimlerinde ve arkeolojik buluntularda karşımıza çıkar. Bu dönemde, büyüsel ritüellerin avcılık, doğa olayları ve topluluk içindeki düzeni sağlamak amacıyla yapıldığı düşünülmektedir. Av sahnelerini gösteren mağara resimleri, avcılara şans getirmesi için yapılmış bir tür büyüsel sanat olarak yorumlanmıştır. Aynı zamanda doğaya tapınma ve doğadaki ruhlara hitap etme inancı, bu dönemde büyünün temelini oluşturmuştur. İnsanlar, doğa güçlerini yatıştırmak, bereketli bir av elde etmek veya kötü ruhlardan korunmak için büyüsel ritüellere başvurmuşlardır (Crow, 2006; Gombrich, 1998; Stone, 2000; Erbil, 2015; Turani, 2000).

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

1.4.2. Mezopotamya, Antik Mısır ve Hititler (MÖ 3000 - MÖ 1000)

Büyünün ilk yazılı belgeleri, Mezopotamya ve Antik Mısır medeniyetlerinde görülmeye başlanır. Mezopotamya'da, büyü ve tılsım uygulamaları, günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Sümerler, büyüsel ritüellerle hastalıkları tedavi etmeye, kötü ruhları kovmaya ve tanrılarla iletişim kurmaya çalışmıştır. Kil tabletlerde bulunan büyü metinleri, hastalıkların şeytani varlıklardan kaynaklandığına ve büyüyle bu varlıkların uzaklaştırılabileceğine dair inançları göstermektedir. Aynı zamanda astroloji, Mezopotamya'da büyü ile yakından ilişkilendirilmiştir; gökyüzündeki gezegenlerin konumları, büyüsel ritüellerin zamanlamasını belirlemek için kullanılmıştır (Demirci, 2013; Köroğlu, 2012; Bottero, 2012).

Antik Mısır'da ise büyü (Heka) hem günlük yaşamda hem de ölüm sonrası inançlarda önemli bir yer tutmuştur. Mısırlılar, tanrılara hitap eden duaların ve sembolik nesnelerin büyüsel gücüne inanmışlardır. Mumyalama ritüelleri, ölüleri korumak ve onların ruhlarının ölümden sonra huzur bulmasını sağlamak amacıyla yapılan büyüsel uygulamalar arasında yer alır. Mısırlılar ayrıca hastalıkları iyileştirmek, kötü ruhlardan korunmak ve geleceği görmek için tılsımlar ve muskalar kullanmışlardır. "Ölüler Kitabı" gibi metinler, büyüsel uygulamaların ölümden sonraki yaşamla ilgili inançlara nasıl entegre edildiğini göstermektedir (Hornung, 2006; Hornung, 2004; Altunay, 2015)

Hititler, Anadolu'da çok tanrılı bir inanç sistemine sahipti ve büyü, bu sistemin önemli bir parçasıydı. Büyüler; korunma, şifa, bereket ve doğa olaylarını kontrol etme gibi amaçlarla yapılırdı. Koruma büyüleri kraliyet ailesi ve soylular için yapılırken, şifa büyülerinde su, bitkiler ve hayvan parçaları kullanılırdı. Bereket büyülerinde tanrılara adak sunulurken; doğa kontrolü için ise yağmur büyüleri yapılırdı. Ritüellerde hayvan kurbanları, büyü tabletleri ve doğal nesneler kullanılarak tanrılarla iletişim kurulur, toplumun huzur ve refahı sağlanmaya çalışılırdı. Hitit büyüleri, bu toplumun doğayla ilişkisini ve inançlarının derinliğini yansıtan karmaşık bir yapıdaydı (Ardzinba, 2010; Alp, 2000; Çepel, 2011; Başol 2014).

1.4.3. Antik Yunan ve Roma (MÖ 1000 - MS 500)

Antik Yunan'da büyü, dinle iç içe geçmiş bir pratik olarak kabul görmüştür. Yunan mitolojisinde büyüye sıkça yer verilmiş, tanrıların ve kahramanların büyü kullanımı önemli bir tema olmuştur. Homeros'un Odysseia destanında Kirke, büyü yapan bir figür olarak tasvir edilir ve insanları hayvanlara dönüştürme gücüne sahiptir. Aynı şekilde Medea da büyü yapma gücüne sahip bir karakter olarak bilinir. Yunan dünyasında kehanet (orakl) ve büyü arasındaki ilişki de güçlüdür. Delphoi'deki Apollon Tapınağı'ndaki kâhinler, tanrılardan mesajlar almak ve geleceği görmek için ritüelistik büyüler yapmışlardır (Homeros, 1998; Davies, 2007; Clericuzio, 2021; Carastro, 2021).

Roma İmparatorluğu'nda ise büyü, çoğunlukla devletin kontrolü altında olmuştur. Resmi büyüler, savaş sırasında zafer kazanmak ya da imparatorun sağlığını korumak gibi amaçlarla yapılmıştır. Ancak bireysel düzeyde yapılan büyü ve sihirbazlık genellikle yasaklanmış ve cezalandırılmıştır. Öte yandan Roma toplumunda aşk büyüleri, lanetler ve koruyucu muskalar yaygın olarak kullanılmaya devam etmiştir. Tabulae Defixionum (Lanet Tabletleri) adı verilen kurşun levhalar üzerine yazılmış lanetler, Roma döneminde insanların büyü yoluyla düşmanlarına zarar vermeye çalıştığını gösteren önemli belgelerdir (Freeman, 2003; Veyne, 2006).

1.4.4. Orta Çağ (MS 500 - 1500)

Orta Çağ Avrupa'sı, büyüye karşı oldukça çelişkili bir tutum sergilemiştir. Hristiyanlık, Avrupa'da yaygınlaşırken büyü ve sihir, kilise tarafından yasaklanmış ve şeytanla ilişkilendirilmiştir. Bu dönemde büyü, cadılık ve sapkınlıkla özdeşleştirilmiş, cadı avları ve engizisyon mahkemeleri ile büyü yapanlar

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

ciddi şekilde cezalandırılmıştır. Özellikle 14. ve 15. yüzyıllarda, cadı olduğuna inanılan kadınlar büyük bir zulme uğramış, büyü ve sihirle uğraştıkları gerekçesiyle yakılarak idam edilmiştir.

Ancak Orta Çağ'da her türlü büyü olumsuz görülmemiştir. Kilisenin izniyle yapılan bazı "beyaz büyü" uygulamaları, hastalıkları tedavi etmek, şeytanları kovmak ve kutsal güçlerle iletişim kurmak amacıyla kabul görmüştür. Aynı dönemde Arap dünyasında ise büyü, bilim ve felsefenin bir parçası olarak kabul edilmiş ve astroloji, simya ve tıp gibi disiplinlerle iç içe geçmiştir (Akın, 2001; Kieckhefer, 2022).

1.4.5. Rönesans Dönemi (15. ve 16. Yüzyıllar)

Rönesans dönemi, büyü ve okült bilimlerin yeniden canlandığı bir dönemdir. Antik Yunan ve Roma metinlerinin yeniden keşfi, büyüye olan ilgiyi artırmıştır. Bu dönemde, büyü ile felsefi düşünce arasında bir bağ kurulmuş, özellikle simya, astroloji ve kabala gibi okült disiplinler gelişmiştir. Rönesans döneminin önemli düşünürlerinden olan Marsilio Ficino ve Giovanni Pico della Mirandola, büyünün insanın evrendeki yerini anlamasına yardımcı olabileceğine inanmışlardır. Aynı zamanda John Dee ve Cornelius Agrippa gibi simyacılar, hem bilimsel hem de mistik çalışmalar yaparak büyünün teorik temellerini genişletmişlerdir (Lipscomb, 2023).

Rönesans büyüsü, özellikle simya ve astroloji ile iç içe geçmiştir. Simyacılar, maddelerin doğasını anlamaya çalışırken, bir yandan da spiritüel bir dönüşüm peşindedirler. Bu süreç, sadece fiziksel altını yaratma çabası değil, aynı zamanda ruhsal bir aydınlanma ve ölümsüzlük arayışını da kapsar. Astroloji ise bu dönemde büyü ritüelleri için kritik bir araç olmuştur; gezegenlerin ve yıldızların pozisyonları, büyüsel ritüellerin zamanlaması için belirleyici olmuştur (Dell, 2021).

1.4.6. Modern Dönem (17. Yüzyıl - Günümüz)

17. yüzyıl ile birlikte bilimsel devrim, büyünün etkisini zayıflatmış, doğaüstü inançlar yerine rasyonel ve bilimsel açıklamalar ön plana çıkmıştır. Ancak büyü, özellikle halk inançlarında varlığını sürdürmüştür. Büyü pratikleri, 18. ve 19. yüzyıllarda daha çok okültizmin bir parçası olarak devam etmiştir. Teosofi, spiritüalizm ve mistisizm gibi hareketler, modern dünyada büyüye olan ilgiyi canlı tutmuştur (Dell, 2021).

19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyıl başlarında, Aleister Crowley gibi figürler, büyüyü bir yaşam felsefesi olarak yeniden popüler hale getirmiştir. Crowley'in geliştirdiği "Thelema" öğretisi, büyüyü bireysel iradenin gerçekleştirilmesi için bir araç olarak tanımlar. Aynı dönemde Wicca gibi neopagan hareketler de doğmuş ve modern çağda büyü uygulamalarını yeniden canlandırmıştır. Günümüzde büyü, birçok ruhani ve alternatif inanç sisteminin bir parçası olmaya devam etmektedir (Mar, 2016).

2. RİTÜEL

Ritüel, belirli bir inanç, gelenek ya da amaç doğrultusunda yapılan, tekrar eden sembolik hareketler, sözler ve eylemler bütünüdür. Genellikle toplumsal, kültürel ya da dini bağlamda gerçekleştirilir ve bir grup ya da birey tarafından düzenli olarak uygulanır. Ritüellerin amacı, katılımcılar arasında manevi bir bağ kurmak, bir hedefe ulaşmak ya da doğaüstü güçlerle iletişim sağlamaktır. Dini ve kültürel ritüellerden gündelik hayatta yapılan rutinlere kadar geniş bir yelpazede yer alabilir (Turner, 2020; Malinowski, 2000).

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

2.1. Ritüelin Tanımlayıcı Özellikleri

Tekrar ve Düzenlilik: Ritüeller genellikle belirli aralıklarla tekrar edilir. Birçok ritüel, belirli bir zamana veya olaya bağlı olarak düzenli şekilde gerçekleştirilir. Örneğin, doğum, ölüm, evlilik gibi geçiş törenleri ya da bayram, festivaller gibi yıllık olaylar ritüellerle kutlanır.

Sembolizm: Ritüeller sembolik hareketler ve nesnelerle doludur. Bu semboller, ritüelin anlamını derinleştirir ve katılımcılar arasında ortak bir anlayış ve bağ yaratır. Semboller, bazen kutsal nesneler (haç, tılsım gibi) ya da belirli eylemler (dua, dans, su dökme gibi) şeklinde olabilir.

Toplumsal Katılım: Birçok ritüel, toplumsal bağları güçlendirmek ve grup kimliğini pekiştirmek amacıyla yapılır. Bu bağlamda, ritüel bir topluluk içindeki bireyler arasında manevi ve sosyal bir bağ kurar. Ritüeller, topluluk üyelerine aidiyet duygusu kazandırır.

Belirli Bir Amaç: Ritüellerin ardında genellikle bir amaç ya da inanç yatar. Bu, tanrılara ya da ruhlara hitap etmek, bir dönüşüm veya geçişi kutlamak, doğa olaylarını etkilemek ya da kişisel bir talebi gerçekleştirmek olabilir (Gennep, 1960).

2.2. Ritüelin Türleri

Dini Ritüeller: Dini ritüeller, en yaygın ritüel türlerinden biridir. İbadet, dua, kutsal kitapların okunması, ayinler, hac, oruç ve kurban gibi uygulamalar bu tür ritüellere örnektir. Dini ritüeller, insanlar ve tanrılar, ruhlar ya da kutsal varlıklar arasındaki bağı güçlendirmek amacıyla yapılır.

Geçiş Ritüelleri: Hayatın önemli dönemlerine ya da değişimlerine işaret eden ritüellerdir. Doğum, evlilik, yetişkinliğe geçiş, cenaze törenleri ve askerlik bu tür ritüellere örnektir. Bu ritüeller, bireyin sosyal statüsündeki bir değişikliği işaret eder ve topluluk içinde bir kabul sürecini temsil eder.

Kültürel Ritüeller: Belirli bir kültüre özgü geleneksel ritüellerdir. Bayramlar, festivaller, hasat zamanına özgü kutlamalar ve halk şenlikleri bu grupta yer alır. Kültürel ritüeller, bir topluluğun kimliğini ve kültürel mirasını devam ettirme işlevi taşır.

Büyüsel ve Şamanistik Ritüeller: Doğaüstü güçlerle iletişim kurma ya da onları etkileme amacıyla yapılan ritüellerdir. Bu ritüellerde, belirli sözler, hareketler, objeler ve semboller kullanılarak istenilen bir sonucu elde etmek amaçlanır. Büyüsel ritüellerde, tılsımlar, dualar, kutsal geometrik şekiller ve doğaya hitap eden semboller sıkça yer alır.

Şifa Ritüelleri: Hem dini hem de şamanistik inanç sistemlerinde sıkça görülen şifa ritüelleri, hastalıkları iyileştirmek ya da kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığını güçlendirmek amacıyla yapılır. Bu ritüellerde bitkisel ilaçlar, dualar, şifalı taşlar ya da kutsal su gibi malzemeler kullanılır (Turner, 2014).

2.3. Ritüelin Tarihi ve Evrimi

Ritüeller, insanlığın en eski ve evrensel uygulamalarından biridir. İlkel toplumlarda, doğa olaylarını kontrol etme, avcılıkta başarı elde etme ya da kötü ruhları uzaklaştırma amacıyla yapılan büyüsel ritüeller yaygındı. İnsanlar, doğayla iç içe yaşarken doğaüstü güçlerle ilişki kurduklarına inanmış ve bunu ritüeller aracılığıyla gerçekleştirmişlerdir.

Zamanla ritüeller, toplumsal yapının ayrılmaz bir parçası haline gelmiş ve dini inançlarla birleşmiştir. Antik medeniyetlerde tanrılara adak sunma, ibadet etme ve tapınaklarda düzenlenen ayinler toplumsal düzenin bir parçası olmuştur. Eski Mısır, Yunan ve Roma gibi uygarlıklar, ritüellerle dini ve toplumsal otoritelerini pekiştirmişlerdir.

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Orta Çağ Avrupa'sında, Hristiyanlık ritüellerin en belirgin ve yaygın olduğu alandı. Kilisede düzenlenen ayinler, vaftiz törenleri, hac ve kutsal günlerin kutlanması gibi ritüeller, toplumsal hayatta merkezi bir rol oynadı. Aynı dönemde, İslam dünyasında da ritüelistik ibadetler, özellikle namaz, hac ve oruç, günlük yaşamın ritmik bir parçası haline gelmiştir.

Modern dünyada ritüeller, daha bireysel ve kişisel anlamlar kazandığı gözlenmektedir. Geleneksel dini ritüellerin yanı sıra meditasyon, yoga, mindfulness gibi uygulamalar, modern insanın ruhsal denge arayışının bir parçası haline gelmiştir. Aynı şekilde, doğum günleri, düğünler, mezuniyet törenleri gibi modern ritüeller, insanın yaşamındaki önemli anları kutlama ve toplumsal kabul sağlama amacını taşır (Eliade, 1994; Gennep, 1960).

2.4. Ritüelin Toplum Üzerindeki Etkisi

Ritüeller, bireyler ve topluluklar üzerinde derin psikolojik ve sosyal etkiler yaratır. Bireysel düzeyde, ritüeller kişinin ruhsal dünyasında bir denge kurmasına yardımcı olabilir. Özellikle zor zamanlarda yapılan ritüeller, kişinin stresle başa çıkmasına, duygusal bir rahatlama sağlamasına ve manevi huzur bulmasına olanak tanır. Toplumsal düzeyde ise ritüeller, bir grup ya da toplumun kimliğini pekiştirir. Ortak ritüeller, topluluk üyeleri arasında dayanışmayı, birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirir. Örneğin, bayram kutlamaları, festivaller ya da ulusal törenler, bir toplumun kolektif kimliğini yansıtır ve o toplumun ortak değerlerini kutlar (Işık, 2013).

3. BÜYÜLERDE KULLANILAN MADDELERİN AMACI VE İŞLEVİ

Büyü ritüellerinde kullanılan maddeler, doğrudan ya da sembolik bir anlam taşıyarak büyünün etkisini artırmak, koruyucu ya da yıkıcı enerjileri yönlendirmek ve büyünün hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak amacıyla kullanılır. Bu maddeler, kişinin doğaüstü güçlerle bağlantı kurmasına ve istenilen sonuçları elde etmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, büyünün gücünü artırmak ve belirli bir ruh hali yaratmak için belirli enerjiler yaydığına inanılır. Bu maddeler hem fiziksel hem de manevi niteliklere sahip olabilir. Bazıları doğrudan bir etkiye sahipken (zehirli bitkiler gibi), bazıları ise sembolik ve metafiziksel anlamlarıyla etkili kabul edilir. Ayrıca bu maddeler, belirli gezegenlerle, tanrılarla veya doğa ruhlarıyla bağlantılı olabilir, bu da onların büyüde kullanılma nedenlerini açıklar.

Her bir büyüsel madde, kendi içsel enerjisini ve sembolizmini taşır. Bu enerjiler, ritüel sırasında doğru bir şekilde yönlendirildiğinde, büyüye istenilen etkiyi katabilir. Maddelerin kullanım biçimi de büyünün sonucunu etkiler; bazıları yakılarak, bazıları suya karıştırılarak, bazıları ise sadece bir sembol olarak ritüelde bulundurularak kullanılır.

4. BÜYÜLERDE KULLANILAN TUHAF NESNELER

Büyülerde kullanılan maddeler, sıradan günlük nesnelerden doğanın gizemli ve nadir unsurlarına kadar uzanır. Bu maddeler, büyü ritüellerinin merkezinde yer alır ve her biri, belirli bir amacı gerçekleştirmek ya da belirli bir enerjiyi yönlendirmek için seçilir. Tarih boyunca farklı kültürler ve inanç sistemlerinde, büyü yapımında kullanılan maddeler son derece çeşitlenmiş ve derin sembolik anlamlar kazanmıştır. Büyüsel pratiklerde kullanılan bu malzemeler, sıradan gıda maddelerinin ötesine geçerek egzotik, sıra dışı veya doğaüstü güçlerle ilişkilendirilen unsurları içerebilir.

4.1. Hayvan Parçaları

Büyülerde sıklıkla kullanılan hayvan parçaları, belirli güçlerle ilişkilendirilen sembolik anlamlar taşır. Örneğin, bir baykuşun tüyü bilgeliği, bir yılanın derisi yeniden doğumu ve bir kurbağanın bacağı

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

dönüşümü temsil eder. Orta Çağ Avrupa'sında cadılar, kara büyü yapmak için kurutulmuş hayvan organlarını kullanmışlardır. Kimi büyülerde, belirli bir hayvanın ruhsal enerjisini çağırmak ya da hayvanın karakteristik özelliklerinden yararlanmak amacıyla onların parçaları ritüellere dâhil edilir. Örneğin, bir aslanın kalbi, cesaret büyülerinde; bir kuzgunun pençesi, öngörü ve kehanet çalışmalarında kullanır.

4.1.1. Yarasa Kanadı

Yarasa kanadı, büyü dünyasında güçlü ve gizemli semboller arasında yer alır. Karanlıkla, gizemle ve doğaüstü güçlerle ilişkili olan bu malzeme, özellikle kara büyü, koruma ve kötücül enerjileri uzaklaştırma amaçlı ritüellerde kullanılır. Yarasanın kendisi, geceyi ve bilinmeyen dünyaları temsil eden bir yaratık olduğundan, büyüdeki kullanımı da genellikle karanlık ve güçlü enerjilere yönelik olur. Yarasa kanadı, bu yaratığın karanlıkta dolaşan, gölgelerle iç içe geçen doğasını büyü ritüellerinde güçlü bir malzeme haline getirir (Gardin vd., 2019).

Yarasalar, farklı kültürlerde farklı anlamlar taşımakla birlikte, çoğu zaman ölüm, gece, gölgeler ve bilinmeyen güçlerle ilişkilendirilirler. Orta Çağ'dan itibaren özellikle Avrupa'da yarasalar, şeytanın yaratıkları olarak kabul edilmiş ve kötü ruhlarla bağlantılı varlıklar olarak görülmüştür. Bu bağlamda yarasa kanadı, özellikle kara büyü ve kötülükle mücadele etme amaçlı büyülerde kullanılan güçlü bir semboldür. Yarasanın karanlıkta uçabilme yeteneği, büyü dünyasında görünmez olma, düşmanlardan gizlenme ya da düşmanları aldatma gibi özellikleri temsil eder. Bu nedenle yarasa kanadı, sıklıkla gizlilik, manipülasyon ve korunma büyülerinde yer alır (Wilkinson, 2019).

4.1.2. Kurbağa Bacağı

Kurbağa bacağı, büyü pratiklerinde en eski ve en yaygın kullanılan hayvan parçalarından biridir. Kurbağalar, su ve kara arasında yaşam sürmeleriyle hem geçişin hem de dönüşümün sembolüdür (Gardin vd., 2019). Bu, kurbağa bacağını büyüde güçlü bir metafiziksel araç haline getirir. Özellikle aşk büyüleri ve şans çekme ritüellerinde kurbağa bacağı, kişinin duygusal veya maddi yaşamında istediği değişimi çekmek için kullanılan önemli bir malzemedir. Kurbağanın zıplama yeteneği, büyüde kişinin hayatta istediği yönde hızlı bir sıçrama yapması anlamını taşır.

Kurbağalar birçok kültürde yeniden doğuş, dönüşüm ve yenilenmenin sembolü olarak kabul edilir. Su ile olan bağlantıları, duygusal ve bilinçaltı enerjilerle olan ilişkilerini güçlendirir. Bu nedenle, kurbağa bacağı büyülerde hem maddi hem de duygusal dünyaya yönelik enerjileri yönlendirmek amacıyla kullanılır. Kurbağa bacağının büyüsel sembolizmi, kişinin hayatında bir sıçrama yapmasına veya beklenmedik bir değişim yaşamasına yardımcı olacağı inancına dayanır. Kurbağalar aynı zamanda doğurganlık, bereket ve yaşam döngüsü ile ilişkilendirilir. Eski çağlardan beri birçok kültürde kurbağaların sesi, yağmurun ve dolayısıyla bereketin habercisi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle, aşk ve şans büyülerinde kurbağa bacağı, bereket getiren bir sembol olarak kullanılır (Wilkinson, 2019).

4.1.3. Kertelkele Kuyruğu

Kertenkele kuyruğu, büyü dünyasında gizlilik, korunma ve düşmanları etkisiz hale getirme amacıyla kullanılan önemli bir malzemedir. Kertenkelenin tehlike anında kuyruğunu kopararak kaçabilme yeteneği, büyü pratiklerinde korunma, görünmezlik ve düşmanlardan sıyrılma sembolizmini taşır. Bu malzeme, hem bireylerin kendilerini tehlikelerden gizlemesi hem de düşmanlarına zarar vermeden onları etkisiz hale getirmesi amacıyla kullanılan güçlü bir simge olarak öne çıkar. Kertenkele kuyruğunun doğası gereği yenilenebilme ve yeniden büyüme kapasitesi, büyülerde kişinin sıkıntılı durumlardan sıyrılarak kendini yeniden toparlaması anlamına gelir (Gardin vd., 2019).

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Kertenkeleler, tehlike anında kuyruklarını bırakabilen ve bu şekilde düşmanlarından kaçabilen yetenekli yaratıklardır. Bu yetenek, kertenkele kuyruğunu büyüsel ritüellerde güçlü bir gizlilik ve korunma sembolü haline getirir. Kertenkelenin kuyruğunu koparark dikkat dağıtma ve kendini koruma becerisi, büyülerde de kişinin düşmanlarını yanıltma, tehlikeden kaçma ve kendini güvende tutma amaçlarını taşır. Ayrıca, kertenkelelerin bu benzersiz özellikleri, yeniden doğuş ve iyileşme gibi temalarla da ilişkilendirilir (Wilkinson, 2019). Kertenkele kuyruğu, gizlilik büyülerinde ve koruyucu tılsımlarda kullanılarak kişinin kötü niyetli kişilerden ya da tehlikeli durumlardan korunmasını sağlar. Kuyruğun doğal bir şekilde yenilenebilmesi ise, büyüde kişinin zarar görmeden yeniden toparlanma ve kaybettiklerini geri kazanma gücünü simgeler.

4.1.4. Yılan Derisi

Yılan derisi, büyü dünyasında en güçlü sembollerden biri olarak kabul edilir. Yılanların düzenli olarak deri değiştirmesi, yeniden doğuş ve dönüşüm süreçlerini temsil eder. Bu doğal süreç, büyülerde kişinin eski alışkanlıklarını veya kimliklerini bırakıp yeni bir hayata başlamasını, dönüşüm yaşamasını ve yenilenmesini simgeler. Aynı zamanda, yılanın derisini bırakma süreci, bireylerin hayatlarında büyük bir değişim yaşama isteğiyle de ilişkilendirilir. Yılan derisi, koruma amaçlı büyülerde de kullanılır, çünkü yılanlar, sembolik olarak güçlü koruyucular ve savunucular olarak kabul edilir (Gardin vd., 2019).

Yılanlar, tarih boyunca birçok kültürde hem saygı hem de korku ile karşılanmışlardır. Yılanın derisini değiştirme yeteneği, eskiyi geride bırakma ve yeni bir başlangıç yapma gücünü temsil eder. Bu nedenle yılan derisi, büyülerde bir yenilenme sembolü olarak kullanılır. Aynı zamanda yılan, hem yeryüzüyle hem de yer altı dünyasıyla bağlantılıdır, bu yüzden derisi güçlü bir koruma ve ruhsal rehberlik sağlama yeteneğine sahiptir (Wilkinson, 2019). Yılan derisi, dönüşüm ritüellerinde kullanılarak kişinin hayatında büyük değişimlere olanak tanır. Bireyin ruhsal veya fiziksel bir dönüşüm sürecinden geçmesi, yılan derisi ile yapılan ritüellerle hızlandırılır veya desteklenir. Aynı zamanda, yılan derisi koruma büyülerinde kişinin ya da mekânın negatif enerjilerden, kötü niyetli ruhlardan veya fiziksel tehlikelerden korunmasını sağlar.

4.1.5. Kurt Dişi

Kurt dişi, tarih boyunca birçok kültürde gücün, cesaretin ve korumanın en güçlü sembollerinden biri olarak kabul edilmiştir. Kurtlar, hem vahşi doğadaki cesur savaşçı doğaları hem de sürüleriyle olan yakın bağlarıyla tanınırlar (Gardin vd., 2019). Bu özellikler, kurt dişinin büyülerde kişinin gücünü artırmak, cesaretini yükseltmek ve onu kötü ruhlardan ya da negatif enerjilerden korumak amacıyla kullanılmasına zemin hazırlar.

Kurt dişi, büyü ritüellerinde sıklıkla tılsım olarak kullanılır. Bu tılsımlar, kişiyi fiziki ve ruhsal tehlikelere karşı korumakla kalmaz, aynı zamanda kişinin özgüvenini artırarak zorluklarla başa çıkmasını sağlar. Kurt dişi, hem bireyin kendi gücüne olan inancını kuvvetlendirmek hem de ona dışsal bir koruma sağlamak için kullanılan özel bir malzemedir. Kurtlar, doğaları gereği cesur, sadık ve koruyucudur. Kurt dişi, bu özellikleri kişiye aktarmak ve büyü yoluyla bireyin ihtiyaç duyduğu gücü ve cesareti sağlamak için kullanılır. Kurtlar, kendi sürülerini ve yaşam alanlarını sonuna kadar savunan, bağımsız ve güçlü hayvanlar olarak bilinirler. Bu nedenle kurt dişi, bireyin kendi sınırlarını ve değerlerini koruma yeteneğini sembolize eder. Aynı zamanda, cesaret ve liderlik yeteneklerini güçlendiren büyülerde de sıkça kullanılır (Wilkinson, 2019).

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

4.1.6. Karga Tüyü

Karga tüyü, bilgelik, kehanet ve koruma ile ilişkilendirilen güçlü bir sembol olarak büyü ve ritüellerde önemli bir rol oynar (Gardin vd., 2019). Kargalar, zeki ve gözlemci doğalarıyla bilinir ve birçok kültürde gizemli bilgiye, ruhsal rehberliğe erişim sağlayan varlıklar olarak kabul edilirler. Bu nedenle karga tüyü, kişinin geleceği görme, bilgelik kazanma veya ruhsal koruma sağlama amacıyla kullanılan etkili bir büyü malzemesidir. Karga tüyleri, bilhassa kehanet ritüellerinde, gelecekle ilgili bilgileri açığa çıkarmak ve kişinin ruhsal farkındalığını artırmak için kullanılır. Aynı zamanda, ritüel alanını veya kişiyi koruma amaçlı büyülerde de kullanılan karga tüyü, negatif enerjilere karşı güçlü bir savunma oluşturur. Bilgelik ve ruhsal aydınlanma arayan kişiler için de karga tüyü, içsel gücün ve sezgilerin derinleştirilmesine yardımcı olur.

Kargalar, birçok kültürde bilgelik ve gizli bilgi taşıyıcıları olarak görülür (Wilkinson, 2019). Karga tüyü, bu kuşların sahip olduğu sezgi, gözlem yeteneği ve bilgiye erişme gücünü büyülere taşır. Kargalar, geçmişi, bugünü ve geleceği bir arada görebilen varlıklar olarak kabul edilir ve bu nedenle kehanet ritüellerinde sıkça başvurulan bir semboldür. Aynı zamanda, koruyucu doğalarıyla bilinen kargalar, kötü niyetli ruhları veya negatif enerjileri uzak tutmada etkili bir sembol olarak büyü ritüellerinde kullanılır.

4.1.7. Kedi Bıyığı

Kedi bıyıkları, büyü dünyasında gizlilik, koruma ve ruhsal bağlantı sağlamak için kullanılan eşsiz ve etkili malzemelerden biridir. Kediler, gizemli ve sezgisel varlıklar olarak kabul edilirler ve bu nedenle onların bıyıkları, büyülerde kediye atfedilen bu nitelikleri taşır. Kedi bıyığı, özellikle kişinin görünmez olma, gizlilik içinde hareket etme ve negatif enerjilere karşı korunma amacıyla kullanılır. Ayrıca, ruhsal alemle bağlantı kurmak için yapılan ritüellerde de güçlü bir araç olarak kabul edilir. Kedi bıyıkları, kedilerin doğal sezgilerinden ve ruhsal farkındalığından esinlenerek, büyücüler tarafından tılsım yapımında kullanılır (Wilkinson, 2019). Bu tılsımlar, büyülerin gizlilik içinde yapılmasını sağlarken, aynı zamanda kişiye ruhsal rehberlik de sunar. Kedi bıyığı, kedinin doğal özelliklerini büyüye taşıyarak, kullanıcısına daha güçlü bir ruhsal koruma sağlar.

Kediler, birçok kültürde sezgisel güçleri, gizlilik içinde hareket etme yetenekleri ve ruhsal dünyaya olan bağlantıları ile bilinirler. Kedi bıyığı, kedilerin bu yeteneklerini büyüsel amaçlarla kullanmak için başvurulan bir araçtır. Bıyıklar, kedilerin çevresini algılama ve denge sağlama işlevlerine sahip olduğundan, büyü ritüellerinde kişinin gizlice hareket etmesine, çevresini sezgisel olarak algılamasına ve tehlikelerden korunmasına yardımcı olur.

4.1.8. Kurumuş Böcekler

Kurumuş böcekler, büyü ve ritüel çalışmalarında kullanılan ilginç ve etkili malzemelerden biridir. Doğanın döngülerini, yaşam ve ölüm arasındaki sürekli geçişi temsil eden bu küçük canlılar, birçok kültürde hem şans hem de ruhsal bağlantı unsurları olarak kabul edilmiştir. Kurutulmuş böcekler, özellikle bolluk, şans ve ruhsal dünyalarla iletişim kurmak amacıyla yapılan büyülerde ve ritüellerde kullanılır. Onların kabukları ve iskelet yapıları, büyülerin sembolik anlamını güçlendirerek, kullanıcısına enerji, koruma ve rehberlik sunar. Kurumuş böcekler, doğanın dayanıklılığı ve döngüselliğini simgeler; bu nedenle büyüsel çalışmalar içinde özel bir yere sahiptir. Böceklerin farklı türleri farklı büyü amaçlarına hizmet eder; bazıları şans ve bolluk getirmek için kullanılırken, bazıları ruhsal rehberlik ve öteki dünyalarla iletişim kurmak için tercih edilir.

Böcekler, doğada küçük ama güçlü varlıklar olarak bilinirler. Onların sürekli hareket etmeleri, yaşam döngülerine olan bağlılıkları ve dayanıklılıkları, büyü dünyasında çeşitli amaçlarla kullanılmalarına

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

neden olmuştur. Kurumuş böcekler, zamanla doğanın bir parçası olarak görüldüğü için, büyü ritüellerinde bu döngüselliğin bir parçası haline gelirler (Wilkinson, 2019).

Antik Mısır'da bok böceği (Scarabaeus sacer) ya da kutsal "skarabe," yaşam döngüsü, yeniden doğuş ve sonsuz yaşam gibi güçlü sembolik anlamlar taşırdı. Bu böcek, Mısırlıların gözünde özellikle tanrı Khepri ile ilişkilendiriliyordu; Khepri, Güneş'in her sabah yeniden doğuşunu simgeliyor ve yaratıcı enerjiyi temsil ediyordu. Khepri, kendisini bok böceği şeklinde tasvir ederek, Güneş'in ufuktan doğarak gökyüzünde yol almasını, bok böceğinin yuvarladığı toprağı hareket ettirmesi gibi betimliyordu (Altunay, 2015). Bok böceği, ayrıca ölümden sonraki yaşam düşüncesinde önemli bir semboldü. Ölenlerin bedenlerinin korunması ve ahirette yeniden dirilme umuduyla skarabe figürleri mumyalarda kullanıldı. Örneğin, ölen kişiye rehberlik etmesi için kalp skarabeleri (kalp skarabesi) hazırlanırdı. Bu figürler, Ölüler Kitabı'nda da geçtiği gibi, ölen kişinin Osiris'in huzurunda kalbinin dürüstlükle yargılanmasını sağlardı. Ayrıca skarabe amuletleri, koruma sağlama, kötü ruhları uzaklaştırma ve iyi şans getirme amacıyla günlük yaşamda yaygın olarak kullanıldı. Mısır sanatında ve takılarında sıkça görülen skarabe sembolleri, kişinin dünyadaki ve öte dünyadaki hayatında güvence sağlamak üzere bir kutsama olarak takılırdı. Bu sebeplerle, Antik Mısır'da bok böceği sadece doğanın bir parçası değil, aynı zamanda manevi bir figür olarak saygı gören çok önemli bir sembol olmuştu (Gardin vd., 2019).

4.1.9. Kafatasları

Küçük hayvan kafatasları, büyü ve ritüellerde kullanılan en sembolik malzemelerden biridir. Doğal dünyayla derin bir bağlantıya sahip olan bu kafatasları, ölümün ötesine geçme, ruhsal dünyalarla iletişim kurma ve kehanet yapma amacıyla kullanılır. Kafatasları, antik dönemlerden beri hem ölümün hem de yeniden doğuşun simgesi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle, büyüsel ritüellerde koruma sağlama, ruhsal rehberlik ve kehanet amacıyla yaygın olarak kullanılırlar (Gardin vd., 2019).

Kafatası, ölümün evrensel bir sembolüdür ancak aynı zamanda bilgeliği, dönüşümü ve yeniden doğuşu da simgeler. Küçük hayvan kafatasları, doğanın döngüselliğini ve ruhsal bağlantıları temsil eder. Onlar, ölen bir hayvanın ruhuyla bağ kurarak kişinin ruhsal dünyalarla iletişim kurmasına yardımcı olur ve ritüellerde güçlü bir araç olarak görülür (Wilkinson, 2019).

4.1.10. Balık Pulları

Balık pulları, büyü ve ritüel çalışmalarında doğanın döngüsel yapısını ve bolluğu temsil eden önemli malzemelerden biridir. Su ile ilişkili olan balık, hayatın sürekliliğini, bereketi ve yaşam gücünü sembolize eder. Pulları ise bu enerjiyi büyüye taşır ve ritüellerde özellikle bereket çekme, koruma sağlama ve gizlilik elde etme amaçlarıyla kullanılır. Balık pulları, hem maddi hem de ruhsal anlamda bir bolluk kaynağı olarak kabul edilir ve korunma amacıyla yapılan ritüellerde de etkili bir araçtır (Gardin vd., 2019).

Balık pulları, özellikle suyun ve denizin enerjisini temsil eder. Bu enerjiler, ritüellerde sürekli bir akış sağlamak, hayatın döngüselliğini yansıtmak ve hem maddi hem de ruhsal bereket getirmek için kullanılır. Ayrıca pulların sert ve koruyucu yapısı, negatif enerjilere karşı bir savunma kalkanı oluşturur. Balık pullarının kullanıldığı ritüeller, kişiye koruma, gizlilik ve bereket sunar (Wilkinson, 2019).

4.1.11. Örümcek Ağı

Örümcek ağları, büyü ve ritüellerde karmaşık yapısı ve doğanın döngüselliğini temsil eden güçlü semboller arasında yer alır. Ağların ince, ama dayanıklı yapısı, bağlama ve koruma büyülerinde etkili bir araç olarak kullanılır. Ayrıca ağlar, gizlilik ve sarmalama özelliği ile kişinin kendisini veya başka birini dış tehditlerden korumasına yardımcı olabilir.

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

Örümcek ağları, doğadaki karmaşık ilişkileri ve ağ yapısının örülmesiyle oluşturulan tuzakları simgeler (Gardin vd., 2019). Aynı zamanda hem koruma hem de bağlama amaçlarıyla kullanılabilen bu ağlar, büyü ritüellerinde güçlü bir araç olarak kabul edilir. Hem görünmez bir güç yaratan hem de kişinin enerjisini belirli bir amaç etrafında sabitleyen bu malzeme, özellikle karmaşık büyü işlemlerinde öne çıkar (Korkmaz, 2010).

4.1.12. Kedi Tırnağı

Kedi tırnağı, hem fiziksel hem de ruhsal anlamda güçlü bir koruyucu ve güçlendirici nesne olarak kabul edilir. Kedilerin gizemli, bağımsız ve çevik doğası, onların büyü ve ritüellerdeki sembolik önemini artırır. Kedi tırnakları, özellikle koruma sağlamak, güç kazanmak ve ruhsal bağlantılar kurmak amacıyla kullanılır.

Kediler, tarih boyunca büyü ve mistisizmle ilişkilendirilmiştir. Kedinin keskin tırnakları, savunma, korunma ve saldırıya karşı koyma gücünü simgeler. Kedi tırnaklarının büyüsel kullanımı, kişinin çevresine koruyucu bir enerji kalkanı oluşturması ve ona güç kazandırması üzerine kuruludur. Ayrıca, kedilerin doğrudan ruhlar âlemine bağlandığına inanıldığı için, bu tırnaklar ruhsal bağlantılar ve rehberlik sağlamak amacıyla da kullanılır (Wilkinson, 2019).

4.1.13. Bezoar Taşı

Bezoar taşı, çoğunlukla keçi, geyik veya diğer geviş getiren hayvanların mide ve bağırsaklarında oluşan, sert, organik taşlardır. Bu taşlar, tarih boyunca hem büyüsel hem de tıbbi amaçlarla kullanılmıştır. Orta Çağ'dan itibaren özellikle zehirlenmeye karşı koruyucu güçlerine inanılmış ve bu özelliğiyle birçok efsane ve mitin merkezinde yer almıştır. Bu taşların büyüde kullanımı, hem fiziksel hem de enerjisel olarak koruma sağlamaya yönelik güçlü bir araç olarak kabul edilmiştir. Bezoar taşlarının en bilinen kullanımı, zehirlenmeye karşı bir panzehir olarak görülmeleridir. Eski zamanlarda, özellikle zengin aileler ve soylular, kendilerini zehirlenme girişimlerinden korumak için bu taşları yanlarında taşır veya içeceklerine eklerlerdi. Orta Çağ'da Avrupa'da kralların saraylarında dahi Bezoar taşlarına sıkça rastlanmış ve çeşitli büyülü ya da tıbbi karışımlarda yer almıştır.

Bezoar taşının büyüdeki kullanımı, tıbbi faydalarının ötesine geçerek koruma ve arındırma amaçlarına yönelmiştir. İnanışlara göre bu taş, sadece fiziksel zehirlenmeye karşı değil, aynı zamanda kötü niyetli büyüler, nazar ve lanet gibi enerjisel saldırılara karşı da koruma sağlar. Bezoar taşının en yaygın büyüsel kullanımı, fiziksel ve enerjisel zehirlenmelere karşı koruma sağlamaktır. Taşın enerjisinin, negatif etkileri nötralize ettiği düşünülmüştür. Bu yüzden, koruma büyüleri ya da tılsımlarda sıkça yer almıştır. Büyü yapan kişi, taşın enerjisini kullanarak kötü enerjilerden korunmayı amaçlar ve taşı yanında taşır veya ritüel alanına yerleştirir. Bezoar taşı, bedeni ve ruhu arındırdığına inanılan güçlü bir taş olarak, arındırma ritüellerinde kullanılmıştır. Özellikle kişinin negatif enerjilerden arınması gerektiği zamanlarda ya da ruhsal temizlenme amacıyla kullanılan büyülerde, bu taş önemli bir rol oynar. Taş, kişinin enerjisinin temizlenmesi ve güçlenmesi için ritüel sırasında elinde tutulabilir veya kutsal suya eklenerek suyun enerjisini artırmak için kullanılır. Büyüde Bezoar taşının en çok dikkat çeken kullanımlarından biri, zehirlenmelere karşı büyüsel bir panzehir olarak görülmesidir. Bu taş, büyücüler tarafından, fiziksel zehirlenmelerin yanında, ruhu zehirleyen kötü etkilerden korunmak amacıyla da kullanılmıştır. Büyü sırasında taşın enerjisi, zehirli etkileri uzaklaştırmak ve büyü yapılan kişiyi koruma altına almak için kanalize edilir. Bezoar taşı, sadece bedeni değil, aynı zamanda zihni ve ruhu da koruduğuna inanılan güçlü bir savunma aracı olarak kullanılır. Nazar, kara büyü veya ruhsal saldırılarla karşı karşıya kalan kişiler için bu taş, negatif enerjileri savuşturmak için idealdir. Kişinin enerjisel kalkanını güçlendirdiği düşünülerek, bu tür saldırılara maruz kalmış ya da tehdit altında olan kişilere taşın verilmesi ya da bir muska içine yerleştirilmesi yaygın bir uygulamadır. Büyüde şifacılar, Bezoar taşını yalnızca koruma

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

için değil, aynı zamanda hastalıkların iyileştirilmesi için de kullanmıştır. Zehirli enerjileri nötralize etme gücüne olan inançla birlikte, taşın hastalıkların enerjisel kaynağını yok edebileceğine inanılırdı. Şifacı, taşı hastanın yanına yerleştirir veya taşın enerjisini bir iksir yapımında kullanarak hastalığın büyüsel kökenini iyileştirmeyi amaçlardı (Barroso, 2013; Eng ve Kay, 2012).

4.2. İnsana Ait Parçalar

4.2.1. İnsan Saçı ve Tırnağı

Büyü ritüellerinde insan saçı ve tırnağı, kişisel bağ kurmanın en güçlü yöntemlerinden biri olarak görülür. Bu maddeler, bir kişiye ait biyolojik parçalar oldukları için o kişinin enerjisini taşır ve doğrudan ona etki edebilecek bir bağ oluşturur. Ritüellerde saç ve tırnak kullanımı, büyü yapan kişinin hedefle arasında somut bir köprü kurmasına olanak tanır. Bu, büyünün etkisini artırır ve o kişinin ruhsal ve fiziksel durumuna müdahale etme şansını yükseltir (Gardin vd., 2019).

Saç ve tırnak, büyüde genellikle bir kişiye yönelik ritüellerde kullanılır. Aşk, koruma, bağlama veya zarar verme büyülerinde bu maddeler önemli bir rol oynar. Özellikle aşk büyülerinde, hedef kişinin saçı veya tırnağı kullanılarak onun enerjisi doğrudan etkilenir. Bağlama büyülerinde ise saçlar, iki kişiyi birbirine bağlamak ve aralarındaki enerjiyi güçlendirmek amacıyla kullanılır. Saç, genellikle uzun ömürlü bir bağlama materyali olarak görülür, çünkü saçlar vücut dışına atıldıktan sonra uzun süre dayanabilir (Wilkinson, 2019).

4.2.2. Kan

Kan, büyü ritüellerinde en güçlü malzemelerden biri olarak kabul edilir. İnsan ve hayvan kanı, hem fiziksel hem de kozmik enerjileri temsil eder ve büyünün etkisini büyük ölçüde güçlendirir. Kan, yaşam enerjisinin kaynağı olarak görülür ve bu nedenle ritüellerde kullanımı, enerjiyi doğrudan yönlendirmek ve ritüelin gücünü artırmak için kullanılır. Büyüde kullanılan kan, özellikle kara büyülerde, bağlama büyülerinde ve adak ritüellerinde büyük bir öneme sahiptir.

Kan, yaşamın kaynağı olarak görüldüğünden, büyüde kullanıldığında çok güçlü bir enerji sağlar. Kanla yapılan büyüler, genellikle kalıcı etkiler yaratma amacı taşır. Kanın sembolizmi, enerjiyi bağlama, çağırma ve yönlendirme yeteneğine dayanır. Ritüel sırasında kan kullanımı, doğrudan hedeflenen enerjiyi odaklayarak büyünün gücünü katlar (Dell, 2021).

İnsan kanı, daha kişisel ve etkili büyülerde kullanılır. Kişisel kan büyüleri, kişinin kendi yaşam enerjisini veya bir başkasının enerjisini manipüle etmek için yapılır. İnsan kanı, bağlama büyüleri, sevgi büyüleri ve hatta kara büyülerde kullanılarak hedefin ruhuna doğrudan bir etki bırakabilir. Özellikle kişinin kendi kanının kullanılması, büyüye büyük bir kişisel güç ve bağlılık kazandırır. Kanla yapılan büyülerin daha hızlı sonuç verdiğine ve daha derin bir etki bıraktığına inanılır. Büyülerde sıklıkla hayvan kanı da kullanılır, özellikle adak ritüellerinde ve tanrılara yapılan sunumlarda karşımıza çıkar (Gardin vd., 2019). Antik toplumlarda, tanrılara veya ruhlara hayvan kanı sunmak, onların iyiliklerini kazanmak ve büyünün etkisini artırmak için yaygın bir uygulamaydı. Kan, tanrılara adak olarak sunulduğunda, tanrıların güçlerini büyüyü yapan kişiye aktardığına inanılırdı (Korkmaz, 2010).

4.3. Bitkiler ve Zehirli Otlar

Büyü ritüellerinde bitkiler, doğanın enerjilerini yönlendiren güçlü unsurlar olarak görülür ve farklı etkiler yaratmak için yüzyıllardır kullanılır. Bitkiler, büyüsel çalışmaların temeli olarak, şifadan kehanete, kara büyüden koruyucu tılsımlara kadar geniş bir yelpazede yer bulur. Özellikle şamanik ve cadılık pratiklerinde, bitkilerin kendilerine atfedilen özellikler doğrultusunda kullanılması, doğayla ve ruhsal

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

dünyayla bir bağlantı kurmanın temel yollarından biri olarak kabul edilmiştir. Bazı bitkiler, bilinçaltını derinlemesine etkileyen halüsinojenik özellikleriyle dikkat çekerken, diğerleri koruma, arındırma veya şifa ritüellerinde daha sık yer alır.

Bilinç değiştiren bitkiler, genellikle kara büyü ve kehanet ritüellerinde kullanılır. Bu bitkiler, ritüel sırasında büyü yapan kişinin zihinsel durumunu değiştirerek ruhsal varlıklarla bağlantıya geçmesine, kehanet yapmasına veya farklı gerçekliklere ulaşmasına olanak tanır. Özellikle antik dönemlerden beri büyüsel geleneklerde bu bitkilerin gücünden faydalanılmıştır.

Zehirli mantarlar, eski şamanik pratiklerden beri ruhsal yolculuk ve bilinç değiştirme ritüellerinde kullanılan doğal maddelerdir. Güçlü halüsinojenik etkileri nedeniyle, ruhsal âlemle bağlantıya geçmek, bilinçaltını keşfetmek veya kehanet yapmak amacıyla tercih edilirler (Wilkinson, 2019). Zehirli mantarlar, kişinin zihinsel durumunu dramatik bir şekilde değiştirerek ruhsal varlıklarla etkileşime girmesini sağlar. Bu mantarlar genellikle ruhsal yolculuklar, derin meditasyon veya ruhani vizyonlar elde etmek için kullanılır. Kara büyü ritüellerinde de ruhsal varlıklarla iletişimi kolaylaştırdığına inanılır. Zehirli mantarlar, güçlü halüsinojenlerdir ve kullanıldığında kişinin bilincini derinlemesine etkileyerek ruhsal deneyimler yaşamasına olanak tanır. Transa geçişi hızlandırır ve kişinin farklı gerçekliklerle bağlantıya geçmesini sağlar (Gardin vd., 2019).

4.3.1. Mandragora (Adamotu)

Adamotu, büyüde kullanılan en eski ve gizemli bitkilerden biridir. Özellikle kökü, insan şekline benzediği için hem folklorik anlatılarda hem de büyü pratiklerinde özel bir yere sahiptir. Yunan ve Roma'da çoğunlukla aşk büyülerinde kullanılırdı (Gardin vd., 2019). Adamotunun köklerinin yerden çıkarılması sırasında çığlık attığına inanılır, bu yüzden bu bitkiyi toplamak tehlikeli bir ritüel olarak kabul edilmiştir (Wilkinson, 2019). Ritüellerde adamotu genellikle bilinçaltıyla bağlantı kurma, kehanet yapma veya kişinin zihnini açma amacıyla kullanılmıştır. Mandragora, güçlü bir halüsinojenik etkiye sahiptir. Yüzyıllardır bilinç değiştirme ritüellerinde kullanılmış ve kişinin bilinçaltına derinlemesine inmesine yardımcı olmuştur (Tez, 2010).

4.3.2. Belladonna (Güzelavrat Otu)

Belladonna, özellikle Avrupa'nın cadı geleneklerinde kullanılan ölümcül bir bitkidir. "Güzelavrat otu" olarak bilinen bu bitki, güçlü zehirli etkisi nedeniyle dikkat çekmiştir (Tez, 2010). Belladonna'nın yaprakları ve meyveleri, büyücüler tarafından ritüel sırasında güçlü vizyonlar görmek, kehanette bulunmak veya transa geçmek için kullanılmıştır. Ayrıca, bilinçaltında gizli bilgileri ortaya çıkarmak veya kişinin derin korkuları ve arzularıyla yüzleşmesine yardımcı olmak amacıyla tercih edilir. Güzelavrat otu, güçlü halüsinojenik özellikleriyle tanınır. Kullanıldığında, kişinin zihni derinlemesine etkilenecek şekilde değişir ve bu bitkiyle yapılan ritüellerde vizyonlar ve ruhsal deneyimler yaygındır (Wilkinson, 2019).

4.3.3. Datura

Datura, çok eski zamanlardan beri şamanik ve büyüsel pratiklerde kullanılan bir başka güçlü bitkidir. Özellikle zehirli ve halüsinojenik özellikleriyle dikkat çeken Datura, bilinçaltına derinlemesine nüfuz ederek büyü yapan kişinin farklı gerçeklik düzeylerine geçiş yapmasına yardımcı olur. Bu bitki, kara büyüde ve kehanet ritüellerinde sıkça yer bulur. Datura, kara büyü ve bilinçaltıyla bağlantı kurma ritüellerinde kullanılır. Aynı zamanda ruhsal yolculuklarda, kehanet yapmada veya bir kişinin içsel dünyasına dair derin bilgi edinme amacıyla kullanılır. Datura, halüsinojenik özellikleri nedeniyle büyü

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

yapan kişinin ruhsal varlıklarla iletişim kurmasına ve kehanet yapmasına olanak tanır. Zihinsel algıyı değiştiren bu bitki, kullanıcının derin bir trans haline geçmesini sağlar (Grieve, 1971).

4.3.4. Koruyucu ve Şifa Amaçlı Bitkiler

Büyü ritüellerinde bitkiler sadece kara büyü ya da kehanet için kullanılmaz, aynı zamanda koruma, arındırma ve şifa sağlama amacıyla da sıkça yer alırlar. Bu tür bitkiler, ritüel alanını temizlemek, kötü enerjileri uzaklaştırmak veya kişinin yaşamına huzur ve denge getirmek amacıyla kullanılır.

Adaçayı, özellikle kötü enerjileri uzaklaştırma ve arındırma ritüellerinde kullanılan güçlü bir bitkidir. Adaçayı yakıldığında ortaya çıkan dumanın negatif enerjileri temizlediğine inanılır. Şifa ritüellerinde ise ruhsal arınma ve zihin açma amacıyla kullanılır. Adaçayı tütsü olarak yakılarak ritüel alanının enerjisini temizlemek için kullanılır. Aynı zamanda kişisel koruma amacıyla da kullanılır. Adaçayı, kötü enerjileri uzaklaştırarak huzur ve sakinlik getirir. Şifacıların ve büyücülerin ritüellerde kullandığı bu bitki, enerjiyi temizleme ve ruhsal denge sağlama amacıyla tercih edilir (Wilkinson, 2019).

Lavanta, huzur ve barışı teşvik eden bir bitkidir. Lavantanın sakinleştirici ve huzur verici özellikleri, şifa ve koruma ritüellerinde sıklıkla kullanılır. Ruhsal dengeyi sağlamak ve kişinin içsel huzurunu artırmak amacıyla kullanılır.

Sarımsak, özellikle kötü ruhları ve negatif enerjileri uzaklaştırmak için kullanılan bir bitkidir. Antik zamanlardan bu yana sarımsak, kötülüğe karşı koruyucu bir tılsım olarak görülmüştür. Ritüellerde, enerjiyi temizlemek ve kötü varlıkları uzaklaştırmak amacıyla kullanılır (Başol, 2014).

Defne yaprağı, büyüde zafer, bilgelik ve koruma amaçlı kullanılır. Antik Yunan ve Roma'da zaferin sembolü olarak kabul edilen defne yaprağı, koruyucu ve arındırıcı etkileriyle de bilinir. Defne yaprağıyla yapılan büyüler, kişisel güç ve başarı getirme amacı taşır.

Biberiye, hafıza güçlendirme ve koruyucu bir bitki olarak kullanılır. Büyü ritüellerinde, zihinsel berraklığı artırmak ve negatif enerjilere karşı koruma sağlamak için tercih edilir. Aynı zamanda şifa ritüellerinde de güçlü bir etkisi vardır (Wilkinson, 2019).

4.4. Mineraller ve Taşlar

Büyü ritüellerinde taşlar ve kristaller, evrenin doğal enerjilerini yönlendirmek ve güçlendirmek için kullanılan önemli araçlar olarak kabul edilir. Her bir taşın kendine özgü titreşimleri ve enerjileri olduğuna inanılır ve bu nedenle belirli büyü türlerinde veya ritüellerde kullanılması uygundur. Kristaller, gezegenlerle, elementlerle ve ruhsal enerjilerle bağlantı kurmayı kolaylaştırırken, büyü yapan kişiye meditasyon, şifa, korunma veya enerji odaklama gibi farklı alanlarda destek sunar. Bu taşların her biri, büyü ritüellerine farklı bir anlam ve güç katar.

Kristaller ve taşlar, doğal dünyada büyünün önemli bir bileşeni olarak görülür. Taşlar ve kristaller, yeryüzünün enerjilerini tutar ve bu enerjiler büyü çalışmalarında yönlendirilip kullanılır. Her taşın veya kristalin enerjisi, kullanıldığı ritüelin amacına göre değişir ve her biri belirli bir güce, gezegensel etkene veya doğa elementiyle uyuma sahiptir. Ritüellerde, taşların fiziksel özellikleri ve renkleri de sembolik anlamlar taşır ve enerjinin ritüel boyunca daha etkili bir şekilde kullanılmasına yardımcı olur.Taşlar, ritüellerde farklı şekillerde kullanılabilir. Enerji odaklama, meditasyon, korunma ve şifa çalışmalarında taşlar ve kristaller, enerjiyi stabilize etmek ve güçlendirmek için kullanılır. Büyüde kullanılan taşların en yaygın amaçları şunlardır:

- Enerji Odaklama: Taşlar, büyü çalışmaları sırasında enerjiyi toplamak ve odaklamak için kullanılır. Büyü ritüelinin amacı doğrultusunda belirli bir enerjiyi çekmek ya da salmak için taşlar, enerji kaynağı olarak görülür.
- Korunma: Bazı taşlar negatif enerjilere karşı kalkan görevi görür ve kişiyi, ortamı veya büyü yapılan alanı koruma altına alır.
- Şifa: Şifacı büyülerde kullanılan taşlar, fiziksel, duygusal ve ruhsal iyileşmeye destek olur. Bu taşlar, enerji blokajlarını çözmek ve iyileştirici enerjiyi güçlendirmek için kullanılır.
- Meditasyon: Zihinsel berraklık, iç huzur ve ruhsal dengeyi teşvik eden taşlar meditasyon sırasında kullanılır. Taşların enerjisi, meditasyon yapan kişinin içsel yolculuğunu derinleştirmesine yardımcı olur (Wilkinson, 2019).

4.4.1.. Kuvars

Kuvars kristali, evrensel enerji taşı olarak kabul edilir ve enerji odaklama, arındırma ve büyü güçlendirme amacıyla kullanılır. Kuvars, tüm kristallerin "ana taşı" olarak bilinir ve her türlü büyüsel çalışmada etkili bir enerji taşıyıcıdır. Kuvars, enerjiyi toplamak, odaklamak ve yönlendirmek için kullanılır. Aynı zamanda negatif enerjilerin temizlenmesi ve arındırılması amacıyla da sıkça tercih edilir (Korkmaz, 2010).

4.4.2. Ametist

Ametist, zihinsel berraklık, ruhsal koruma ve iç huzur sağlama konusunda güçlü bir taştır. Ametist, zihni sakinleştirir ve meditasyon sırasında derin düşünceye dalmayı kolaylaştırır. Büyü ritüellerinde, özellikle zihin ve ruhla ilgili çalışmalar için kullanılır (Wilkinson, 2019).

4.4.3. Obsidyen

Obsidyen, güçlü bir koruma taşı olarak bilinir. Özellikle negatif enerjilerden ve ruhsal saldırılardan korunmak için kullanılır. Obsidyenin, aynı zamanda içsel gerçeği ortaya çıkardığı ve kişiye ruhsal farkındalık kazandırdığına inanılır (Danai, 2013).

4.4.4. Akik

Akik, şifa ve denge sağlayan bir taştır. Büyü ritüellerinde genellikle enerji dengeleme ve duygusal şifa amacıyla kullanılır. Akik taşları, kişinin enerji dengesini bulmasına ve ruhsal huzura kavuşmasına yardımcı olur (Wilkinson, 2019).

4.4.5. Kara Turmalin

Kara turmalin, özellikle negatif enerjileri ve ruhsal saldırıları engellemek amacıyla kullanılan güçlü bir koruyucu taştır. Kara turmalin, kişinin etrafında koruyucu bir enerji kalkanı oluşturarak negatif titreşimleri uzaklaştırır ve kişiyi kötü enerjilere karşı savunur (Danai, 2013).

4.4.6. Sitrin

Sitrin, bolluk, bereket ve başarıyı çekme amacıyla kullanılan enerjik bir taştır. Sitrin, kişisel gücü artıran ve zenginliği hayatınıza çekmenize yardımcı olan bir kristal olarak bilinir. Ayrıca, pozitif enerjileri çekmek ve ruhsal canlılığı teşvik etmek için kullanılır (Danai, 2013).

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

4.4.7. Ay Taşı

Ay taşı, sezgiyi güçlendiren ve duygusal denge sağlayan bir taştır. Özellikle kadınlar tarafından kullanılan bu taş, ayın enerjileriyle uyumlu olduğuna inanılır ve büyü ritüellerinde duygusal şifa, sezgisel farkındalık ve ruhsal rehberlik sağlama amacıyla kullanılır (Wilkinson, 2019).

4.5. Deniz Kabukları ve İnci

Deniz kabukları ve inci, su elementinin enerjisini taşıyan, büyü ve ritüellerde duygusal arınma, aşk, sezgi, saflık ve güzellik gibi temalarla ilişkilendirilen güçlü büyü malzemeleri olarak kabul edilir. Su elementi, duygular, bilinçaltı ve sezgisel güçlerle bağlantılıdır. Denizle ilişkili bu maddeler, ritüellere bu elementin yatıştırıcı, temizleyici ve dönüştürücü enerjilerini katmak için kullanılır. Özellikle deniz kabukları, doğrudan denizden geldiği için, deniz tanrıları ve tanrıçalarıyla iletişim kurmak ve suyun enerjilerini ritüellere taşımak amacıyla tercih edilir. Deniz kabukları, büyü ve ritüel çalışmalarında su elementini temsil eden sembolik nesnelerdir. Deniz, derinlik, gizem ve sonsuzluğu simgelerken, deniz kabukları da bu güçleri büyü çalışmalarına taşır. Kabukların şekli, dokusu ve denizden gelen enerjileri, büyücülerin ve şifacıların çalışmalarında önemli bir rol oynar. Deniz kabukları, özellikle duygusal arınma, aşk büyüleri, sezgiyi güçlendirme ve ruhsal rehberlik için kullanılır. Deniz kabuklarının estetik ve doğal yapısı, suyun döngüselliğini, sürekli değişen ve yenilenen enerjisini temsil eder. Bu nedenle, deniz kabukları çoğunlukla ruhsal rehberlik, duygusal arınma ve sezgiye dayalı çalışmalarla bağlantılıdır. Özellikle kadınlar arasında, deniz kabukları, içsel gücü ve sezgiyi uyandırmak için kullanılır (Müller – Ebeling vd., 2003).

İnci, büyüde uzun zamandır kullanılan mistik bir madde olup, su elementinin en saf ve en nadir sembollerinden biri olarak kabul edilir. İnci, saflığı, güzelliği ve zarafeti simgeler ve bu nedenle büyüsel çalışmalarda saflık, aşk, ruhsal gelişim ve koruma amaçlarıyla kullanılır. Eski zamanlardan beri inci, deniz tanrıçalarına adanmış, onların güçlerini ve güzelliklerini sembolize etmiştir. İnci, özellikle büyü ritüellerinde kişinin içsel güzelliğini ortaya çıkarmak ve ruhsal saflığı artırmak amacıyla kullanılır. İnci, hem maddi hem de manevi güzellikleri yansıtan büyüsel bir taştır. Antik uygarlıklarda inci, tanrıçalara adanmış kurbanların bir parçası olarak kullanılmış ve ruhsal büyümeyi simgelemiştir. İnci, saflığı ve zarafeti sembolize ettiği için, büyü yapan kişiye içsel bir denge ve dinginlik getirir (Wilkinson, 2019).

4.6. Büyü Malzemesi Olarak Mumya

Mumya, Orta Çağ ve Rönesans dönemlerinde büyüde sıkça kullanılan bir madde haline geldi. Mumya terimi, aslında mumyalanmış bedenlerin kalıntılarından veya özel reçinelerden elde edilen bir maddeyi ifade ediyordu. Mumya, hem tıbbi hem de büyüsel amaçlarla kullanıldı (Daly, 1994). İnanışa göre, mumyalardan elde edilen bu madde, eski Mısırlıların ölüm sonrası yaşam için sahip olduğu güçlü enerjileri içeriyordu ve bu enerjiler büyüsel çalışmalarda kullanılabiliyordu. Mumya, şifa büyülerinde veya hastalıklara karşı koruma sağlamak amacıyla kullanılırdı. Aynı zamanda kişinin gücünü artırmak, onu hastalıklardan korumak veya ölümden sonra bile varlığını sürdürebilmesi için büyüsel formüllerde yer alırdı. Özellikle yüksek enerji ve yaşam gücüne ihtiyaç duyulan büyülerde mumya tozu kullanımı yaygındı.

Mumyaların bir diğer büyüsel kullanım alanı, ölülerle iletişim kurma ve kehanet ritüelleridir. Eski Mısırlılar, mumyalanmış bedenlerin ruhlarla bağlantı kurabileceğine ve ölülerin bilgeliğinden yararlanabileceğine inanırlardı. Bu nedenle, mumyalar büyü ritüellerinde ruhsal rehberlik almak veya geleceği görmek amacıyla kullanılabilirdi. Ölülerle iletişim kurmak için yapılan büyülerde mumyaların ruhsal güçlerinden yararlanılırdı. Büyücüler veya şamanlar, mumya bedenine dokunarak ya da mumyanın

DOI: https://doi.org/10.30546/19023.978-625-6879-67-6.2024.501 ISBN: 978-9952-8536-5-0

etrafında özel ritüeller gerçekleştirerek, ölülerin ruhlarıyla iletişim kurmayı amaçlarlardı. Bu tip ritüeller, geleceği görmek, kayıp bir nesneyi bulmak veya gizli bilgilere ulaşmak için kullanılırdı (Ceram, 2015).

Mumyaların büyüsel enerjisi, kişinin fiziksel ve ruhsal olarak korunması için de kullanılırdı. Mumya kalıntıları ya da mumyalardan elde edilen parçalar, güçlü koruyucu tılsımlara dâhil edilebilirdi. Bu tılsımlar, kötü ruhlara karşı koruma sağlamak, bedeni hastalıklardan korumak ya da düşmanlara karşı korunma sağlamak amacıyla taşınırdı.

SONUÇ

Büyü, insanlık tarihinin en eski ve en gizemli uygulamalarından biri olarak varlığını sürdürmüş, farklı toplumların kültürel ve ruhsal dünyasında derin izler bırakmıştır. Ritüellerde kullanılan nesneler ise, bu eski uygulamaların sadece sembolik anlamlarını değil, aynı zamanda büyünün işleyişini ve enerjisel dinamiklerini de yansıtır. Yarasa kanadından kedi bıyığına, obsidyen taşı gibi kristallerden mandragora kökü gibi bitkilere kadar uzanan bu tuhaf ve egzotik nesneler, her biri farklı amaçlarla büyüye dahil edilmiş ve büyünün etkisini artıran temel araçlar olarak görülmüştür.

Bu nesnelerin büyüdeki kullanımına dair inançlar, aslında insanın doğa ile olan ilişkisini, bilinmeyen güçleri anlama ve kontrol etme arzusunu yansıtır. Her nesne, belirli bir enerji, gezegen, element veya ruhsal güçle bağlantılıdır ve bu bağlamda büyü pratikleri, insanın evrenin çeşitli katmanlarıyla olan ilişkisini keşfetme çabasının bir yansımasıdır. Örneğin, yılan derisi dönüşüm ve yeniden doğuşu sembolize ederken, karga tüyü bilgelik ve kehaneti temsil eder. Bu semboller, insanın doğanın döngüsel yapısını ve evrenin gizemlerini anlama arzusunu ortaya koyar.

Büyüde kullanılan nesnelerin birçoğu, modern zamanlarda bile kültürel pratiklerde, folklorik anlatılarda veya ritüel temelli dinlerde yerini korumaktadır. Örneğin, mumyaların tarihsel kullanımı, ölüm ve yaşam arasındaki sınırları aşmaya yönelik büyüsel arayışları temsil ederken, kanın büyüsel kullanımı, yaşam enerjisi ile olan derin bağlantıyı vurgular. Aynı şekilde bitkilerin bilinçaltına erişme veya şifa amaçlı kullanımı, binlerce yıldır büyü ve doğa arasındaki bağın ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir.

Günümüzde bilimsel ilerlemeler, büyüsel inançları birçok insan için geride bırakmış gibi görünse de, büyüyle ilgili uygulamalar hala popüler kültürde, alternatif tıp pratiklerinde veya ruhsal arayışlarda kendine yer bulmaktadır. Büyüde kullanılan bu tuhaf nesneler, geçmişin ritüelistik dünyası ile günümüz insanının mistik ve ruhsal ihtiyaçları arasında bir köprü işlevi görür. Bu nesnelerin sembolik ve enerji odaklı kullanımları, insanın her zaman bilinmeyenle yüzleşme, doğanın güçlerini yönlendirme ve kendi kaderini etkileme arzusu taşıdığını gösterir.

Sonuç olarak, büyü ve ritüellerde kullanılan bu tuhaf nesneler, sadece büyüsel pratiklerin bir parçası değil, aynı zamanda insanlığın ruhsal ve kültürel evrimini anlamak için de kritik birer anahtardır. Her bir nesne, insanın evrene dair derin bir anlayış geliştirme çabasının bir parçasıdır ve bu nesneler sayesinde büyü, bir inanç sistemi olarak hem kişisel hem de toplumsal bir etkileşim alanı oluşturur. Bu nedenle, büyünün gizemli araçları, sadece geçmişin değil, günümüz insanının da arayışlarında yol gösterici birer sembol olarak varlıklarını sürdürmektedir.

KAYNAKLAR

Akın, H. (2001). Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı. Ankara: Dost Kitabevi.

Alp, S. (2000). Hitit Çağında Anadolu. Abkara: TÜBİTAK Yayınları.

Altunay, E. (2015). Paganizm 2 Mezopotamya- Mısır. İstanbul: Hermes Yayınları.

Ardzinba, V. (2010). Eskiçağ Anadolu Ayinleri ve Mitleri. Ankara: Kafdav Yayınları.

Ayverdi, İ. (2010). Misalli Büyük Türkçe Sözlük. İstanbul: Kubbealtı.

Barroso, M. D. S. (2013). "Bezoar stones, magic, science and art". Geological Society, London, Special Publications, 375(1), 193-207.

Başol, S. (2014). Hititlerde Büyü ve Büyü Malzemeleri. Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bottero, J. (2012). Mezopotamya. Ankara: Dosy Kitabevi Yayınları.

Carastro, M. (2021). "Yunanistan'da Büyünün İcadı". Antik Yunan (Ed. U. Eco). İstanbul: Alfa Yayınları.

Ceram, C.W. (2015). Tanrılar, Mezarlar ve Bilginler. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Clericuzio, A. (2021). "Yunanistan'da Büyü ve Kehanet". Antik Yunan (Ed. U. Eco). İstanbul: Alfa Yayınları.

Crow, W.B. (2002). Büyünün, Cadılığın ve Okültizmin Tarihi. İstanbul: Dharma Yayınları.

Çepel, S. (2011). Hitit Büyü Ritüelleri. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Daly, N. (1994). That Obscure Object of Desire: Victorian Commodity Culture and Fictions of the Mummy. NOVEL: A Forum on Fiction, 28(1), 24–51. https://doi.org/10.2307/1345912.

Davies, O. (2007). Popular Magic: Cunning-Folk in English History. Bloomsbury Academic.

Dell, C. (2021). Okült, Cadılık ve Büyü. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Demirci, K. (2013). Eski Mezopotamya Dinlerine Giriş. İstanbul: Ayışığı Kitapları.

Eliade, M. (1994). Ebedi Dönüş Mitosu. Ankara: İmge Kitabevi.

Emiroğlu, K. ve Aydın, S. (2003). Antropoloji Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Eng, K., ve Kay, M. (2012). *Gastrointestinal bezoars: history and current treatment paradigms.* Gastroenterology & hepatology, 8 (11), 776–778.

Erbil, P. (2015). Kibele'den Pandora'ya Kadının Tarihsel Yenilgisi. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Freeman, C. (2003). Mısır, Yunan ve Roma. Dost Kitabevi Yayınları.

Gardin, N; Olorenshaw, R. (2019). Larousse Semboller Sözlüğü. İstanbul: Bilgi Kültür Sanat.

Gombrich, E. H. (1998). Sanatın Öyküsü. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Grieve, Maud (1971). A Modern Herbal: The Medicinal, Culinary, Cosmetic and Economic Properties, Cultivation and Folk-lore of Herbs, Grasses, Fungi, Shrubs, & Trees with All Their Modern Scientific Uses, Volume 2. Dover Publications.

Homeros (1998). Odysseia. İstanbul: Can Yayınları.

Hornung, E. (2004). Ana Hatlarıyla Mısır Tarihi. İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Hornung, E. (2006). Kadim Mısır Ötedünya Kitapları. İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Işık, Z. (2013). Ebeveyni Ölen Yetişkinlerde Dini Başa Çıkma. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kieckhefer, R. (2022). Ortaçağda Büyü. İstanbul: Alfa Yayınları.

Korkmaz, E. (2010). Simgeler Sözlüğü. İstanbul: Anahtar Kitaplar.

Köroğlu, K. (2012). Eski Mezopotamya Tarihi. İstanbul: İletişim Yayınları.

Levi – Strauss, C. (1983). Din ve Büyü. İstanbul: Yol Yayınları.

Liddell ve Scott, (2001). Greek – English Lexion. Oxford: Oxford University Press.

Lipscomb, S. (2023). Büyü, Cadılık, ve Okültizm Tarihi. İstanbul: Alfa Yayınları.

Malinowski, B. (2000). Büyü, Bilim ve Din. İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Mar, A. (2016). Amerika'nın Cadıları. İstanbul: Mona Kitap.

Miller, J. L. (2010) "Practice And Perception Of Black Magic Among The Hittites". Altorientalische Forschungen, Vol. 37, No. 2, Pp. 167-185. Https://Doi.Org/10.1524/Aofo.2010.0015

Müller-Ebeling, C. , Rätsch, C. ve Dieter-Storl W. (2003). The Witchcraft Medicine: How to Be Healthy and Productive Using Music and Sound. Rochester VT: Inner Traditions Bear and Company.

Örnek, S. V. (2017). Etnoloji Sözlüğü. Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Örnek, S.V. (2014). 100 Soruda İlkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane. Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Özbudun, S.ve Uysal, G. (2012). 50 Soruda Antropoloji, İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitaplığı.

Stone, M. (2000). Tanrılar Kadınken. İstanbul: Payel Yayınevi.

Turani, A. (2000). Dünya Sanat Tarihi. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Turner, B. S. (2014). Klasik Sosyoloji. İstanbul İleişitm Yayınları.

Turner, V. (2020). Ritüeller Yapı ve Anti-Yapı. İstanbul: İthaki Yayınları.

Van Gennep, A. (1960). Rites Of Passege. Chicago: The University Of Chicago Press.

Veyne, P. (2006). Roma İmparatorluğu. Özel Hayatın Tarihi (Ed.Aries, P ve Duby, G.) YKY.

Wilkinson, K. (2021). Semboller ve İşaretler. İstanbul: Alfa Yayınları.

Danai, M.M. (2013). Dictionary of Gems and Gemology. Berlin: Springer Science & Business Media.